DEMOKRAT TÜRKİYE

GELECEK GÜZEL GÜNLERE MERHABA

MART 1982
SAYI 3

2,- DM

März '82 Nr. 3

(Dağıtımdaki teknik bir nedenden dolayı iki parça olan ilk sayımızla Demokrat Türkiye'nin 1. ve 2. sayısı bir arada çıkmıştır. Açıklar, özür dileriz)

Bugün Türkiye'de Bu Sahneler Yaşanıyor

İDAMLAR DURDURULMALIDIR

Geçtiğimiz günlerde üç can daha alındı, üç kişi daha can verdi darağaçlarında. Askeri savcılar, açtıkları her davada kefen biçmeye devam ediyorlar. Üçle beşle yetinmiyorlar, tek "iddianame"de 200 can birden istiyorlar.

Ocak 1982 tarihinde 3137 olan idam istemi 55 gün içinde 3854'e ulaştı. Işkence altında bir cinayeti ayrı ayrı üstlenmek zorunda kalan birbirini tanımayan üç kişi de dahildir bu sayıya! Ezrail bile bu denli pervasız ve bu denli zalim olmamıştır.

Mahkemeler şimdiye değin 121 ölüm kararı verdiler. Bu insanların bir bölümü de "onay" ve "infaz" aşamasında. Son olarak Danışma Meclisi ve MGK 6 kişinin idamını daha onayladı. Yurt dışına kaçırılan ünlü faşistler dışında kalan üç kişinin idamları infaz edildi.

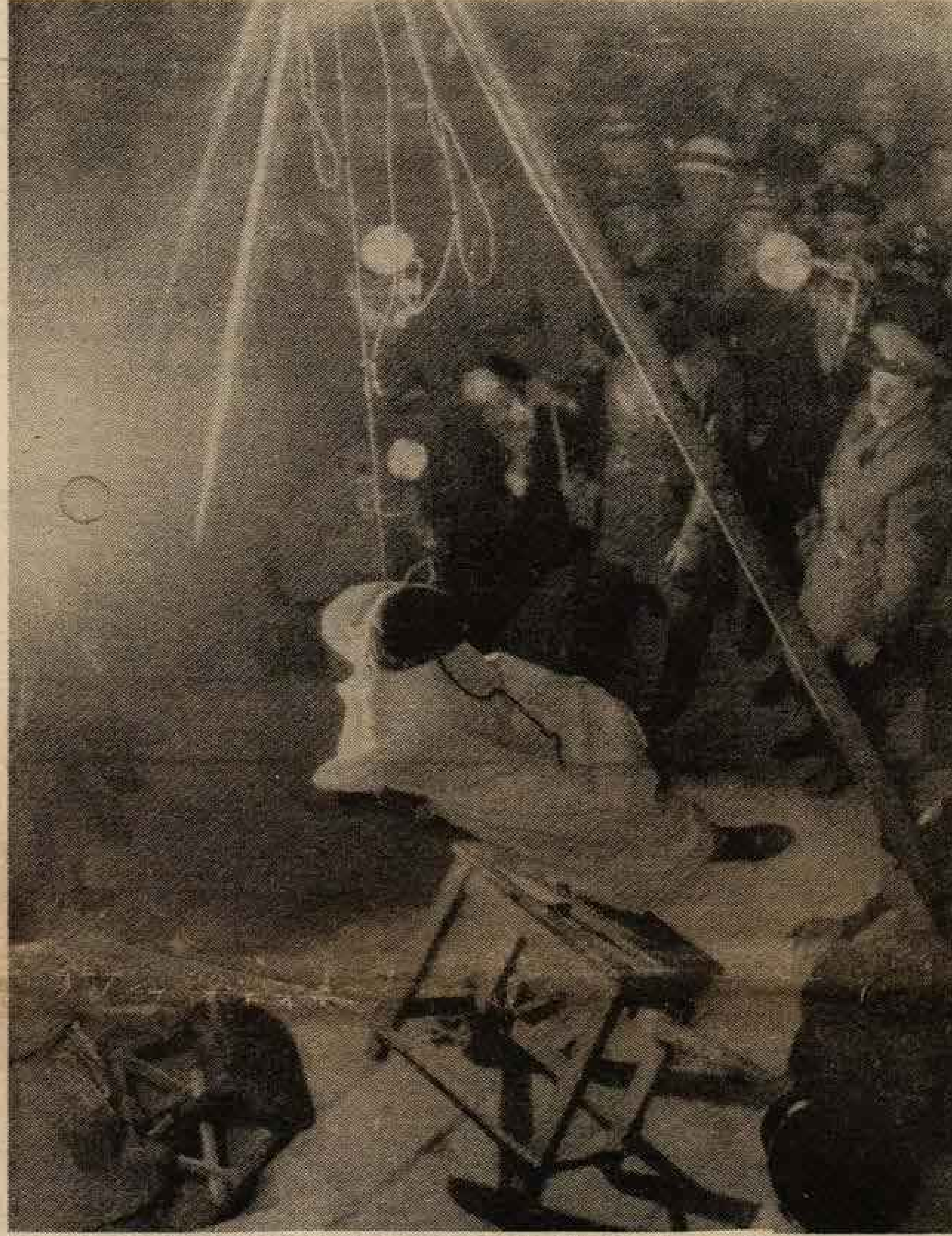
Düşünelim bir, hangi koşullar altında ve hangi hukuka göre veriliyor bu cezalar? Bugün Anayasa var mı, yok mu belli değil. Askeri mahkemelerin durumları gözler önünde. "Savaş hali hükümleriyle" yargılanıyor 70'lik analarımız, 18'ini yeni doldurmuş bacılarımız, savaşa karşı olan halkımız, işçiler, köylüler ölüm cezalarıyla yargılanıyorlar. Savunma avukatları görevlerini tam yapmak istedikleri zaman ya salondan atılıyorlar, ya da zindanlara... Sanıksız, avukatsız duruşmalar sürdürülüyor. Ve ardından dizi dizi ölüm kararları... Gerekçe yapılan beylik suçlamaları ilkokul çocukları bile bellediler, "Anayasayı tebdil ve tagyir... Müesses nizamı silah zoruyla..."

Oysa Anayasayı da "müesses nizamı"da silah zoruyla yıkan ve kendi

Devamı Sayfa 5'de

● **İdam Talebi 3854'e Yükseldi**

İDAMLAR DEVAM EDİYOR!

Bu vahşete, bu barbarlığa daha fazla seyirci kalacak mıyız?

Biri Sendikacı ikisi İşçi

ÜÇ YURTSEVER DAHA İDAM EDİLDİ

● **Sol görüşlü Seyit Konuk, İbrahim Ethem Coşkun ve Necati Vardar, 12 Mart gecesi İzmir'de asılarak katledildiler.**

● **Üç yurtseverin idam kararını 12 Mart gecesi onaylayan 5 general, infazların hemen yapılması için gece yarısı Ankara'dan İzmir'e özel uçakla ölüm fermanını yolladılar.**

● **Böylece askeri cuntanın idam ettiği insan sayısı 13'e yükseldi.**

Cuntanın emriyle üç yurtsever daha idam edildi. Birisi sendikacı ikisi de işçi olan sol görüşlü üç kişi, 13 Mart 1982 günü saat 01-04 arasında İzmir Kapalı cezaevi avlusunda idam edildiler. Bağımsız Birleşik Maden-İş Sendikası İzmir Bölge Temsilcisi Seyit Konuk ile, bir fabrikada işçi olarak çalışan İbrahim Ethem Coşkun ve Necati Vardar'ın idam edilmelerine ilişkin karar 12 Mart gecesi alındı. Daha önce Danışma Meclisi tarafından onaylanan üç yurtseverin idam cezalarının yerine getirilmesi için kararı onaylayan cunta şefleri, infaz için ölüm kararını özel bir uçakla İzmir'e yolladı. İzmir Sıkıyönetim Komutanlığı Cuntanın kararını gece

Devamı Sayfa 5'de

Yalan Perdesini Yırtıyoruz

Cunta Suçlarını Gizleyemedi

Sermaye Gazeteleri : İşkence iddiaları asılsız çıktı.

Af Örgütü : Yaşadıkları açıklanan tutuklular işkence altındadır dedik, yalan mı?

BBC : Mamak cezaevine girdik. Askeri yönetimin iddiaları boşa çıktı.

Devamı Sayfa 7'de

GERİ GÖNDERİLECEK İŞÇİLERİMİZE FİYAT BİÇİLDİ : 7 BİN MARK

● **Türk Hükümeti ile Alman Hükümeti işçilerimizin geri dönüş teşvik planında anlaşıyorlar.**

● **Alman sermayedarları, fabrikaların Türkiye'ye taşınmasını istiyor.**

Haberi Sayfa 16'da

CHP HAKKINDA SORUŞTURMA AÇILDI

Haberi sayfa 11'de

BARIŞI SAVUNMAK SUÇSA BUNUN HESABINI ONUR DUYARAK VERECEĞİM

Orhan Apaydın'ın Açıklaması:

İstanbul Barosu Başkanı ve DİSK'in savunma avukatlarından Orhan Apaydın, hakkında tutuklama kararı çıktıktan hemen sonra cezaevine götürülürken bir açıklama yaptı. Apaydın'ın bu yürekli ve onurlu açıklamasını aynen yayınlıyoruz. Açıklaması şöyle:

" Bu gün DİSK İddianamesinin okunması bitiyor. DİSK Genel Başkanı Abdullah Baştürk' ün avukatı olarak, çıkıp bu gayri-ciddi ve hukuk dışı iddianame ile davanın görülemiyeceğini, davanın reddi gerektiğini, gerekçeleriyle talep edecektim. Bunu savcı Süleyman Takkeci de biliyor. Geçen yıl DİSK davasını üstlenmemem için çeşitli yollardan baskı yapıldı. Bu baskılar gözaltına alma ve tutuklama tehditlerine dönüştü. Ciddi bir neden bulamayınca, Barış Derneği kuruculuğunu ve yönetim kuruluna seçilmemi ele aldılar. İki defa bu nedenle tutuklanmam istendi. Hakimler iddianın ciddiyetsizliği karşısında bu talebi reddetti. Bu kez DİSK iddianamesinin okunmasının biteceği güne yakın Askeri Savcı Süleyman Takkeci hakkımda düzmece bir soruşturmaya dayanarak tutuklama kararı çıkartmayı başarmış oldu.

Devamı Sayfa 3'de

Fransa'dan Demokrat Türkiye'ye,

"Bizler Fransa'nın Lyon şehrinin en ucra köşesi olan Monssols kasabasında Corico isminde tavuk kesim fabrikasında çalışmakta olan bir grup Türkiyeli işçiyiz. Avrupa'da yayın hayatına başlayan Demokrat Türkiye gazetesini sevinçle karşılıyoruz. Biz elkapılarında en zor ve en pis işlerde çalıştırılmak zorunda bırakılan Türkiyeli emekçilerin sorunlarını doğru bir şekilde kamuoyuna yansıtacağınızdan eminiz. Bizler burada 16 Türkiyeli emekçiyiz. Gazetenizi yaşatacağız. Hepinize selam ederiz. Üreten biziz yöneten de biz olacağız.

Monssols'dan bir grup Türkiyeli emekçi

Değerli Demokrat Türkiye,

Yıllardır özlemini çektiğimiz böyle bir gazetenin Avrupa'da çıkması biz Türkiyeli işçileri çok sevindirdi. Avrupa'daki işçilere zehir kusan boyalı basın bundan sonra zehir kusamayacak. Avrupa'da biz Türkiyelilere düşen görev ise gazeteyi yaşatmak olacak. Buna güveniyoruz. Biz Türkiyeliler azimli ve kararlı insanlarız. Bize seslenen Türkiye işçi ve emekçilerine kulak veren Demokrat Türkiye'ye sahip çıkmamız zorunludur.

Bulunduğumuz bölgede abone kampanyasına başladık. Gazete elimize geçmeden 20 kişiyi abone yaptık. Tirol bölgesinde 150'nin üstünde abonenin olacağı kesin. Tirol Türkiyeli İşçiler Birliği Demokrat Türkiye gazetesine başarılar diler.

Tirol Türkiyeli İşçiler Birliği

Demokrat Türkiye Gazetesi Yazı Kuruluna,

Almanya'da bir arkadaşıma gittiğimde tesadüf eseri gazeteniz elime geçti ve büyük bir sevinç içerisinde baştan sona kadar hiç sıkılmadan böyle yalın ve güzel dilde yazılmış yazıları okudum. Herşeyden önce hepinizi tebrik eder, başarılarınızın devamını dilerim.

Kaya Baruk -İsveç

Biz Yunan Cuntasının Acılarını Unutmadık

Yunan bestecilerinden DEMOKRAT TÜRKİYE *okurlarına, onların aracılığıyla bütün Türkiye'lilere...*

Demokrat Türkiye'yi selamlar, özgürlük ve demokrasi mücadelesinde bütün kardeşlerimize başarılar dileriz...

Komşumuz Türkiye'de temel demokratik hak ve özgürlükler yokedileli bir yıldan fazla oluyor. NATO ve ABD Emperyalizminin desteğindeki diktatörlük, kardeşlerimizi zindanlara dolduruyor, işkence ediyor, katlediyor. Ülkeyi zincirlere vurup, emperyalistlerin Orta Doğu'daki çıkarları uğruna satıyor!..

Biz, bu yazıyı imzalayan Yunan bestecileri, kendi cuntamızın acılarını daha unutmadık. O günlerde, başka ülkelerin halklarının bize gösterdiği dayanışmaya çok şeyler borçlu olduğumuzu da unutmadık, unutamayız.

Bizler, Türkiye'deki özgürlük kavgasını halkın kazanabilmesi için, ülkelerimizin barış ve özgürlük ülkeleri haline gelebilmesi için, halklarımız arasında dostluk ve kardeşliğin kuvvetlendirilmesi için, her mücadelede Türkiyeli kardeşlerimizin yanındayız...

Yaşasın NATO ve EVREN CUNTASI'na karşı Türkiye özgürlük ve demokrasi mücadelesi...

Mikis Teodorakis,
Hristos Ieondis,
Tanos Mikruçikos.
16. 1. 1982

Avustralya'dan Demokrat Türkiye'ye

Yurdumuzdan uzakta, böyle bir derginin çıkmasını sevinçle karşıladık. Dergimizin sürekli olmasını dileriz.

Yıllık uçak postasıyla abone tutarını bize bildirir, birinci sayıdan da yollarsanız mutlu oluruz.

Çalışmalarınızda başarılar diler, saygı ve sevgilerimizi sunarız.

Sydney Türk Halkevi
Avustralya

Sevgili Demokrat Türkiye

En içten sevgimle Demokrat Türkiye'nin yayınlanmasına, yayın hayatına başlamasına emeği geçen tüm arkadaşlara teşekkür eder ve bundan sonraki mücadelede başarılar temenni ederim. Demokrat Türkiye yaslı gönlümüze bir güneş kadar sıcak ısı saçtı. Ve burjuva basınına çok ağır bir şamar vurdu ve bundan sonrada vuracağına eminim.

İş dönüşü Ohligis Bahnhof'u gazete büfesine gazete almak için gitmiştim. Demokrat Türkiye'nin de orada satıldığını görünce sevinçten ne yapacağımı bilemedim.

Devrimci Selamlar
Y. Bilgiç - Solingen

Gelecek güzel günlerimiz için tüm Demokrat Ailesine merhaba,

Biraz geçte olsa böyle bir gazetenin Federal Almanya'da faaliyete geçmesini sağlayan (ilerde Avrupa'nın diğer ülkelerinde de yayın hayatına başlayacağına inandığımız) Demokrat Türkiye sorumlularına, yazarlarına yüz bin defa şükranlarımızı bildiririz milyon kere sağolun. Büyük gayretlerinizle yayınlanmaya başlayan Demokrat Türkiye sayesinde, paslanmaya başlayan zihinlerimiz, aydınlığa kavuşacağından dolayı mutluyuz, kıvançlıyız. Ben ve eşim İlkokul öğretmeni olup askeri faşist cunta yüzünden şimdilik geçici bir süre için yurdumuzu terk etmiş bulunuyoruz. Ben eşim ve bir seneden beri Kindergarten'e gönderdiğimiz oğlumuz 600 DM aylıkla zar zor geçinebiliyoruz ama isterseniz açda kalsak bu paranın yarısını her ay aidat olarak Demokrat Türkiye için seve seve vermeye hazırız. Yeterki sizler yılmadan yayınınıza devam ediniz. Saygılarla...

Ayşe-Cüneyt A.

Değerli Arkadaşlar

Demokrat Türkiye'nin ilk sayısını aldım. Boyut ve içerik olarak beğendim. Ancak ayda bir yayınlanması bana biraz üzüntü verdi. Yaşadığımız günlerde yoğun haber ve olupbitenlerin kitlelere en hızlı biçimde ulaştırılması gerektiği kanısındayım.

İlhan Gürcügil
Herford

Not: Bu sayfa okurlarımızın yazılarına ayrılmıştır. Sayfanın elverdiği ölçüde hepsi sıra ile yayınlanacaktır.. Adının ya da mektubunun yayınlanmasında sakınca gören okurlarımız bu isteklerini ayrıca belirtmelidirler.

Sevgili Okuyucularımız

Gazetemizin ilk sayısı, umduğumuzdan da büyük bir ilgiyle karşılandı. Yüzlerce mektup aldık. Bu mektuplardan bazı bölümleri « Okurların Dilinden » başlığı altında komşu sütunlar da okuyacaksınız. Bu ilgi bizi hem sevindirdi, hem de korkuttu. Sevindik, çünkü gazetemiz, "Özgür ve Demokratik bir Türkiyeyi özleyen" herkese bir şeyler verebilmiş. Çabalarımız boşa gitmemiş.. Korktuk, çünkü önümüzde büyük bir sorumluluk yatıyor : Doğan ümidi kırmamak, gösterilen ilgiyi hakedebilmek; Başlayanı devam ettirmeyi de başarmak!. Bunu, ancak sizin aktif katkınızla gerçekleştirebiliriz..

Gazetemiz, İki Ana İlkesinden şaşmamak kararındadır:

1 - DEMOKRAT TÜRKİYE, ilerici güçlerden yalnızca birinin veya birkaçının organı değil, TÜM YURTSEVENLERİN gazetesidir. Sayfaları, hiç bir ayırım gözetmeden; tüm demokratlara açıktır. Bu amaçla tüm ilerici ve demokrat kuruluşlara yazdığımız bir yazıda, gazetemizin bu temel ilkesini ayrıca açıkladık, bu alandaki dileklerimizi bildirdik.

2 - Gazetemiz, demokratik güçler arasındaki görüş ayrılıklarına değil, ortak görüşlere öncelik vermek kararındadır. Seviyesiz sataşmalar ve çatışmalara zaten kapalıdır sayfalarımız. Kendi imzasıyla yazı yollayan arkadaşlarımız, demokratik güçler arasında tartışma konusu olan görüşlerini bile bir süre gündeme getirmemeye özen gösteriyorlar. "Pekiyi, hiç mi tartışmayacağız?" Tabii ki tartışacağız Ama Demokrat Türkiye'yi en geniş kitlelere yaymak ilk görevimiz. Sayfalarımız, bu ilk hedefe ulaştığımıza emin olduktan sonra, Demokratik güçler arasındaki çeşitli görüşlerin, karşılıklı saygı içinde tartışıldığı bir Forum olmalıdır..

İlk sayımız hakkında, olumlu - olumsuz birçok eleştiri aldık. Büyük çoğunluk, gazetenin ciddi ve doyurucu olduğunu, ümit ve sevinçle karşılandığını belirtiyor ve şu uyarıda birleşiyordu:

- İyi, hoş da gözünü yoruyor insanın, zor okunuyor!..

Bu eleştiriye katılmamak elde değil. Demokrat Türkiye'yi daha kolay izlenen, daha rahat okunan bir hale getirmek için çalışıyoruz, çalışacağız..

İlk sayımız 35.000 basıldı ve hemen hepsi tükendi. Bu sayının 12.000 kadarı, yani üçte biri, profesyonel bir şirket tarafından dağıtıldı, Almanyanın en uzak köşesindeki en ufak dükkana kadar ulaştırıldı. (Büyük merkezlerde bulunamadığı şeklindeki şikayetler, gazetenin iyi dağıtılmamasından değil, hemen satılıp bitmesinden doğdu. 2'ci sayıdan, büyük merkezlere daha çok miktarda yollanıyor.)

Geri kalan ÜÇTE İKİ ise yayınımızı destekleyen kuruluşlara ve kişilere yollandı. Onlar gazetemizin satışını gönüllü üstlenmişlerdi. Biz buna Gönüllü dağıtım diyoruz. Yani, Demokratik Derneklerin üyelerinin çabasıyla yapılan satışlar. Bize yardımcı olmayı kabul eden kuruluşlarla - hiç fark gözetmeden - işbirliği yaptık, yapacağız. Ancak bu çalışmalarda doğan aksaklıkları da açık yürekle anlatmak isteriz.

Önce, gazetemizin satışını destekliyen ve bu alanda yardımcı olan arkadaşlara hepinizin önünde teşekür etmek istiyoruz. Bu arkadaşlarımız, Şubatın ayazında-soğunda, gece-gündüz demeden, o dernek senin-bu dernek benim dolaştılar. Gazeteyi duyurmaya ve satmaya çalıştılar hiç bir karşılık beklemeden, Belki karınlarını doyurmayı bile unutarak, bir sandöviçle idare ederek. Hepsine teşekkür borçluyuz. Ama yer yer, hiç istenmeyen, tatsız sürtüşmelerin haberleri de geldi. Demokrat Türkiye için çalışan ve çalışacak kişilerden beklediklerimizi de açık açık yazalım:

- Demokrat Türkiye'yi kabul ettirmek, salonlara - toplantılara sokturmak için birilerini illede zorlamayalım. İzin verilmeyen, istenmeyen yerlere girmeyelim. Bir Demokrata yaraşan sabır ve olgunluğu göstermek, öncelikle Demokrat Türkiye'yi elinde taşıyan kişilerden bekleniyor. Bu yalnız bizim değil, tüm okurlarımızın da özlemidir.

- Yılların kemikleştirdiği kuşkular, güvensizlikler bir kaç günde eriyip gitmez. Demokrat Türkiye'nin OKUNDUKÇA güven ve saygı kazanacağına inanıyorsak, onun okunmasını geciktirecek her sürtüşmeden sakınmalıyız. Yarın çok daha ağır olaylar -hatta kasıtlı olarak- yaratılmak istenecektir. Hem de Demokrasinin, yurtseverlerin düşmanları tarafından provokasyonlar gelecektir bu defa, hiç kuşkunuz olmasın. Gazetenin okunmasını engellemek için tezgahlanacak bu gibi olaylara karşı, şimdiden hazırlıklı olmalıyız. Demokrat güçler arasında HOŞGÖRÜ ve OLGUNLUK örneğini veremezsek, ilerdeki tuzaklara çok daha kolay düşeriz...

Özgür ve Demokratik bir Türkiye özleyen herkese yürek dolusu sevgilerimizle..

DEMOKRAT TÜRKİYE

HÜSEYİN

UĞUR DURAK

* TERCÜMESİ: YABANCILARA EV YOK!..

IMPRESSUM

Herausgeber/Sahibi : ADA Verlags- und GMBH, Bonner Str. 24, 5000 Köln 1
Redaktionsanschrift/Yazışma adresi : Postfach 25 04 63, 5 Köln 1
Verantwortlicher Redakteur/Sorumlu Müdür : A. Danış, Bonner str. 24, 5 Köln 1
Tel : (0221) 21 90 64
Druck/Baskı : Druckhaus Bonn, Kon-Stahl-Stiftung KG, 5309 Meckenheim
Erscheint monatlich/Aylık Dergi

ABONE ŞARTLARI

6 Aylık	12 Aylık
Almanya Içi	Almanya Dışı
DM 15.00 □	DM 30.00 □
Almanya Dışı	Almanya Dışı
DM 18.00 □	DM 36.00 □

ÖDEME

ADA Verlags- und Handels GmbH
Postscheckamt Köln
Konto Nr.321 568 -508
BLZ 370 100 50

Deutsche Bank Köln
Konto Nr. 330 25 51
BLZ 370 700 60

TÖB-DER Samsun Şube Başkanı İşkenceyle Öldürüldü

TÖB-DER Samsun Şube Başkanı Abdurrahim Aksoy, Samsun Emniyet Müdürlüğünde işkenceyle katledildi. Öğretmen Abdurrahim Aksoy, öldürüldükten sonra emniyetin 6. katından gözleri ve elleri bağlı olduğu halde atıldı.

Samsun'da öğretmenlik yapmakta iken aynı zamanda TÖB-DER Şube başkanlığı görevini de sürdüren Abdurrahim Aksoy, TÖB-DER soruşturması sırasında gözaltına alınmış ve daha sonra serbest bırakılmıştı. Abdurrahim Aksoy, Samsun'da 27 Aralık 1981 tarihinde evi basılarak tekrar gözaltına alındı. Samsun'lu bir yurttaşın 13 Şubat 1982'de yazdığı mektupta konu ile ilgili aşağıdaki ifadeler yer almaktadır:

"Ekip hemen yakalamış emniyete götürmüş. Hatta bu arada aranıpta yakalanmayan Recep Cüre gibi 30-40 kişiyi de içeri almışlar. Halen içerdelermiş. Abdurrahim'in ağzından bir türlü laf alamamışlar, Emniyet türlü yöntemlerden sonra ifadesini alamayınca aynı binada bulunan Sıkıyönetim yetkililerine teslim etmişler. Orada yapılan sıkıştırma neticesi Abdurrahim'in Emniyetin 6. katından İş ve İşçi Bulma Kurumu tarafına gözleri ve elleri bağlı olarak düştüğü görülmüş. Ve sonuçta intihar raporu düzenlenmiş. Ve o gün çarçabuk köyüne götürülüp sessiz ve sedasız gömülmüş.

Ailesi de intihar etmedi öldürüldü diye girişimde bulunmuş, neticeyi bilmiyorum. Kısaca bu kadar."

delermiş. Abdurrahim'in ağzından bir türlü laf alamamışlar. Emniyet türlü yöntemlerden sonra ifadesini alamayınca aynı binada bulunan sıkı yönetim yetkililerine teslim etmiş. Orada yapılan sıkıştırma neticesi Abdurrahimin Emniyetin 6. katından iş ve işçi bulma kurumu tarafına gözleri ve elleri bağlı olarak düştüğü görülmüş ve sonuç intihar raporu verilmiş. Ve o gün çarçabuk köyüne

★ ★ ★

İstanbul'da Polis Bir Devrimciyi Katletti

İstanbul Sıkıyönetim Komutanlığı Operasyon Timleri 5 Mart 1982 günü Şişli'de bir devrimciyi katletti. Edinilen bilgilere göre, bir operasyon sırasında operasyon timleri Şişli'de iki devrimciyi yakalamak istedi. Teslim olmaları istenenlerin, silahla karşılık vermesi üzerine çatışma çıktı. Sokak aralarında devam eden çatışma sırasında adının Gökhan olduğu öğrenilen Devrimci Yol taraftarı bir kişi hayatını kaybetti. Çatışmaya katılan ikinci kişinin izini kaybettirdiği bildirildi. Çatışma sırasında ölen ve üzerinde Kemal Şahin adına düzenlenmiş bir kimlik çıkan kişinin asıl adının Gökhan olduğu öğrenildi. Çatışmada Operasyon Timlerinin kayıp verip vermediği açıklanmadı. Olay üzerine, polisin Şişli ve Gültepe semtlerinde geniş bir arama faaliyetine giriştiği bildiriliyor.

★ ★ ★

300'e Yakın Subay Ve Harb Okulu Öğrencisi Gözaltına Alındı

Türk Silahlı Kuvvetleri içinde yeni bir temizlik harekatına girişildiği öğrenildi. Alınan haberlere göre, 1981 yılının son aylarında Ordu içinde başlatılan operasyonlar sırasında çok sayıda subay ve askeri öğrenci gözaltına alındı. Edinilen bilgilere göre operasyonlarda, 1982 yılı Ocak ayına kadar 300'e yakın subay ve Harp Okulu öğrencisi gözaltına alındı. Çeşitli sol gruplara mensup oldukları iddiasıyla gözaltına alınan subay ve askeri öğrencilerden 100 kadarı tutuklandı. Ötekilerde ordudan çıkarıldı.

Tutuklanan subay ve harp okulu öğrencilerinin Mamak'ta özel bir koğuşa konuldukları ve yetkililerin konuyla ilgili hiç bir açıklama yapmamaları çeşitli yorumlara yol açtı. Yapılan ağır işkencelere dayanamayan cezaevinde intihara teşebbüs ettiği öğrenildi. Askeri savcıya sorguya götürülürken takması için cezaevi yönetimi tarafından verilen bir kravatla kendisini pencere demirlerine asarak intihara teşebbüs edenteğmenin sağlık durumu ile ilgili bir bilgi alınamadı. Bu nedenle adı öğrenilemeyen teğmenin halen hayatta olup olmadığı bilinmiyor. Bu olaydan sonra cezaevi idaresinin tüm tutuklulardan kravatları topladığı görüldü.

★ ★ ★

BARIŞI SAVUNMAK SUÇSA BUNUN HESABINI ONUR DUYARAK VERECEĞİM

Baştarafı Sayfa 1'de

Hareket, benim kişiliğimde savunma mesleğini, siyasi davalarda işletmemeye yöneliktir. Ancak yanıldıkları bir nokta var. İstanbul Barosu 104 yıldır, insan haklarını savunma görevi yapıyor. İstanbul Barosu Abdülhamit despotluğunda da ayakta kalmıştır. 7000 üyesi ile bu baroyu, yıkmayı başaramıyacaklardır. İstanbul Barosu 12 Eylülün öncesinde de hukukun üstünlüğünün, insan haklarının savunulması görevini yapmış, faşizme karşı üzerine düşen uyarı görevini terör tehditlerine göğüs gererek yerine getirmiştir.

Şimdi, ben insan haklarını savunma görevimden alıkonulmuş oluyorum. Fakat meslekdaşlarım benden de azimli olarak, üzerlerine düşen görevi sürdüreceklerdir. İstanbul Barosuna baş eğdirmeye kimse muaffak olamıyacaktır. İstanbul Barosu tarihinde her türlü baskıya rağmen, mesleğimize ve mesleğe girerken içtiğimiz anda, ihanet örneği görülmemiştir. Savunma makamında görev yapmamızı engellemek istediler. Fakat biz görevimizi sanık sandalyesinde de yapmasını biliriz. Şimdi beni barışı savunuyorum gerekcesiyle tutukluyorlar. Barışı savunmak suçsa, bunun hesabını onur duyarak vereceğim. Barışı, demokrasiyi, insan haklarını savunmak bu gün dünyanın her yerinde namuslu hukukçuların yürüttükleri bir mücadeledir. İstanbul Barosu bu mücadeleye katkıda bulunmuşsa bu ona ancak onur verir. Barış derneği üyelerini beni, tutuklamak için tutukladıkları için üzgünüm. Ama er geç hakikat ortaya çıkacak ve benim yüzümden özgürlüklerini kaybetmiş olan namuslu aydın arkadaşlarım özgürlüklerine kavuşacaklardır."

ANAYASALAR VE CUNTA ANAYASASI

H. Holhollu

Bu Anayasa için görüş bildirmek, Cuntanın işlediği suçlara ortak olmaktır.

Bilindiği gibi Türkiye'deki askeri cunta yeni bir anayasa hazırlıkları içindedir. Silahla iktidarı ele geçiren zorba generaller, kimin adına yapıyorlar bu anayasayı?.. Temsilcilerine Ölüm biçtikleri işçi sınıfı adına mı, zindanlara doldurdukları yüzbinler, yoksa örgütleri dağıtılmış, ağızlarına kilit vurulmuş milyonlar adına mı?

Hangi mizansen içinde olursa olsun cunta anayasa yapamaz, yaptığı anayasa kendisi gibi «gayri meşru» olmaktan hiç bir zaman kurtulamaz.

Anayasaları ilerici güçler yapar, gerici güçlerse yıkarlar ancak. O nedenle yapılan anayasaların bir sonraki bir öncekinden ileri olmuştur.

Biz burada geçmişteki anayasalara kısaca değinerek sözü yine Cunta anayasasına getireceğiz.

İlk Anayasa 1876'da yapılan, «Kanuni Esası»dır ve ilk kez bu anayasada bazı klasik özgürlükler yer alır. Kişi güvenliği, ibadet ve eğitim özgürlüğü, dilekçe hakkı, basın özgürlüğü, konut dokunulmazlığı, yasalar önünde eşitlik, angarya ve işkencenin yasaklanması, mülkiyet hakkı, devlet hizmetlerine alınmada eşitlik, yasalara dayanmadan vergi konulamıyacağı ilkesi ve başka bazı haklar... Ancak bu hak ve özgürlüklerin hiçbiri bir güvenceye bağlanmış değildir. Bu nedenle de kağıt üzerindedirler ve soyut bir değer taşırlar. Örneğin, padişah kendisine yetki veren 113. maddeye dayanarak "Hükümetin Güvenliğini ihlal edenleri" basit bir soruşturma ile ülkeden sürebilecektir. Öte yandan 1876'nın "Kanunu Esasi" si ile ilk kez parlamentolu bir düzene geçilir. «Meclisi Umumi» adlı iki meclisli bir parlamento vardır. Birinci meclis, üyeleri ömür boyu olmak üzere, padişah tarafından atanan Heyeti Ayan'dır. İkinci meclis ise, üyelerini halkın iki dereceli ve kısıtlı oyla seçtiği Heyeti Mebusan'dır. Hukuksal ve eylemsel olarak yasama ve yürütmenin dizginleri padişahın elinde olduğundan bakanlar, hükümet, ondan başka kimseye hesap vermek zorunda değildirler. Mutlakiyetten meşrutiyete sadece sözde geçilmiştir.

Osmanlı İmparatorluğunda parlamenter düzene ilk adımlar 1908'de ikinci meşrutiyetin ilanı ile atılır. Bu dönemde padişahın yetkileri kısmen sınırlandırılmasına yetki veren 113. madde ise Anayasadan çıkarılır. Bir iki klasik özgürlük daha eklenir anayasaya.

Osmanlı İmparatorluğunu kurtarma girişimlerinden olan meşrutiyet denemeleri 1. Dünya Savaşıyla sona erer. Bu savaş sonunda imparatorluk parçalanmış, Anadolu toprakları dört bir yandan işgal edilmiştir.

Ulusal Kurtuluş Savaşı Dönemi anayasacıdır. Bütün yetkiler, 20 Nisan 1920'de Ankara'da kurulan Türkiye Büyük Millet Meclisi'nde (TBMM) toplanmıştır. Üstünlüğü elde tutan, meclis hükümeti sistemi geçerlidir. Ankara Hükümeti hem gerici padişahlık yönetimine, hem de yurdu işgal eden saldırganlara karşıdır.

Kurtuluş Savaşı Anayasasından 24 Anayasasına 20 Ocak 1921'de düzenlenen "Teşkilatı Esasiye Kanunu" bu savaş yönetiminin biçimini düzenler. 1921 Anayasasında önde gelen sorun bağımsızlıktır. Ama kamu özgürlüklerinden hiç söz edilmez. Yurdun kurtuluşu, emekten yana bir düzene geçilmesi için savaşan güçlere karşı da acımasızdır bu hükümet. 15'lerin Karadeniz'de boğdurulması bunun en açık örneğidir. Ardından cumhuriyetin ilanı gelir. Meclis hükümeti ile parlamenter sistemi bir araya getirme çabası sonucu 1924'de yeni bir anayasa yapılır. Ancak bu anayasa 1789 Fransız modeli klasik çerçeveyi örnek alır. Bu anayasa 1917 Büyük Ekim Devrimi ile çeşitli anayasalara giren ekonomik ve toplumsal haklara tamamen yabancı kalmıştır. Anayasada yer alan kamu özgürlükleri ve haklar tıpkı padişahlık döneminde olduğu gibi yargısal güvencelerden yoksundur. Üstelik bu anayasa yürürlükte iken işçi sınıfına ve emekçi halka, demokratik haklarını isteyen Kürt halkına karşı Atatürklü ve Atatürksüz dönemlerde yeni baskı yasaları da eklemiştir. 1925'deki Takriri Sükun, faşist İtalyan Ceza Yasası'ndan alınan 141-142'ler gibi...

1924 Anayasasının yaşamında iki dönem vardır. 1945'lere değin cumhuriyetin politik yaşamı iki deneme dışında tek partilidir. Burjuvazinin oluşma, iktidarını pekiştirme dönemidir bu. İşçi sınıfına, emekçi yığınlara, Kürt halkına hiçbir demokratik hakkın tanınmadığı, bunların zulüm altında inletildiği yıllardır bunlar. Tek partiye, tek şefe, burjuvaziye hizmet etmektedir anayasa. 1945'den sonra bu anayasa "çok partili" bir düzenin yükünü taşıyacaktır. Ayrışan burjuvazinin çatışmalarını çözümlemek sorunuyla karşı karşıya gelecektir. Emekçi halkın örgütleri yine yasaklıdır. Parlamenter anlamda 1924 anayasasının eksiği, getirdiği düzenin davranış kurallarını göstermemiş olmasıdır. Birçok alanlarda bu kuralları parlamento iç tüzüklerinin düzenlemesine karşın, özellikle 1950'den başlayarak uyulmayacaktır bunlara. Çünkü ABD emperyalizmine daha kölece bağlanan, NATO'nun gözü kör uydusu olan burjuvaziye 1924 Anayasa'sının ulusal bağımsızlığa ilişkin ilkeleri bile fazla gelecektir. 1950'lerde yönetime geçen DP kendisini "millet iradesi ile bir" saydı. DP Atatürk'ün 1924 Anayasa'sı ile emperyalizme rahatlıkla bağlanabilme olanağını kullanıyordu. İşçi sınıfının örgütlerine, burjuvazinin öteki kolu CHP'ye görülmemiş baskılar uyguladı... Bu baskı ve sömürüye karşı çözümü, CHP ve politik yetenekten yoksun kadrolar bir anayasa değişikliğinde arıyorlardı. Anayasa değişikliği demokrasinin ön koşulu olarak görülüyordu. 1957 seçimlerinden sonra bu yöndeki istekler daha da somutlaştı. Oysa sorun, ekonomik, toplumsal, politik nitelikli temel değişiklikler sorunuydu....

Özgürlükler Güvence Bulacak mı?

27 Mayıs 1960'da DP yönetimine son verilmesi ve ordunun başa geçmesiyle Anayasa değişikliği sorunu gündeme geldi. 1961 Anayasası yapıldı. Türk Anayasaları içinde biçim ve içerik özellikleri bakımından en nitelikli ve ileri olan Anayasa budur. Demokrasi güçlerinin belirli oranda da olsa demokratik hak ve özgürlükleri bu anayasada bazı güvencelere kavuşmuştur. İçerik yönünden 1924 Anayasasına göre birçok değişikliklerin yanısıra çağdaş özgürlük anlayışını benimsemiş olması ileri bir adımdır. 1924'deki gibi yalnızca klasik demokratik haklar değil, aynı zamanda toplumsal ve ekonomik bazı hakları da kabul ediyor. Üstelik 1924'de olmayan güvenceler sistemini de getirerek. Ne var ki 12 Mart faşist darbesinden sonra 1971 ve 1973'de yapılan anayasa değişiklikleri özgürlükler sistemini alt üst eder. 1961 Anayasasını geri götürür. Daha önceki özgürlükler düzeninin temel ilkesi serbestlikti. Yapılan geri yöndeki değişikliklerden sonra ise kısıtlılık kuraldır. Bazı alanlarda bir serbestlikten söz edilebilir. Üstelik kısıtlama nedeni olarak çoğu kez her yöne çekilebilecek bir kavram alınmıştır anayasaya: "Devletin ülkesi ve milletiyle bütünlüğü"...Irkçı, faşist güçler bu kavramın kanatları altında at oynatabileceklerdir.

Cuntanın Anayasasına Hayır

Böylece Tanzimat fermanlarından 1961 Anayasasına kadar sınırlı da olsa hep ileri götürülen anayasalar, 12 Mart faşist darbesinden sonra geriye götürülmüştür.

12 Eylül 1980'de faşist bir darbeyle başa geçen Evren başkanlığındaki generaller cuntası, Türkiye işçi sınıfının, emekçi halkın, demokrasi güçlerinin canları, kanları pahasına elde ettikleri, zaten sınırlı demokratik özgürlükleri büsbütün geriye götürme çabası içindedir. Kurulan Anayasa Komisyonu cunta tarafından daha önce kapalı kapılar ardında hazırlanmış olan sözde anayasayı zorla Türkiye emekçi halklarına kabul ettirmek peşindedir. Örneğin cunta tarafından derneklerin, belirli toplum kesimlerinin anayasa konusunda görüş açıklamaları bir yasayla yasaklanmıştır. Anayasa konusunda görüş açıklamanın bile yasak olduğu bir ortamda yapılacak anayasanın ne menem bir şey olacağı ortadadır. Öte yandan işçi sınıfının partileri, sendikaları; yazar örgütleri, meslek odaları vb. gibi emekçi halkın tüm örgütleri kapatılmış durumda. Politik hakları elinden alınmış sosyal demokrat CHP bile susturulmuş iken bu anayasanın demokrasiye dönüşü sağlayacak bir anayasa olması düşünülebilir mi? Binlerce ilerici, devrimci insan işkence altında, zindanlarda... İşkencede ölenler var. Bu anayasanın insan haklarını koruması düşünülebilir mi? Yapılacak anayasa NATO'nun, ABD emperyalizminin, uluslararası ve tekelci Türk sermayesinin, faşist güçlerin, cuntanın sömürü ve zulüm yasasıdır. **Bu anayasaya evet demek cuntaya evet demektir! Bu anayasayı değil kabul etmek, tartışmak bile cuntayı meşrulaştırmaktır. Onun işlediği suçlara ortak olmaktır.**

Bazı aydınlar, bilim adamları cuntayla "şu özgürlük anayasada yer alsın, 1961 anayasasındaki gibi kalsın" vb. konularda anayasayı tartışıyorlar. Bu cuntaya güç vermektir. Cuntayla anayasa pazarlık edilmemelidir. Generaller faşizmi sivil giydirip halkın tepesine oturtamazlar. Bu **cuntanın anayasasına hayır!**

Anayasaya ilişkin olarak emekçi halktan yana herkes, her örgüt serbest olarak görüş açıklamadıkça, anayasanın yapılışına katılmadıkça demokratik bir anayasadan söz edilemez. Halk güçleri o günü getirecektir elbet de Türkiye'ye....

MENEKŞEYE İŞKENCE

Nihat Behram

Diyor ki adam:
'Mavi gözün yaşını
kurutun,
kurutun ki
çınlamasın bir daha..
Mavi göz yaş yaş olur
yaş kuş olur süzülür..
Diyor ki adam:
'İnce boynu zıpkınla,
zıpkınla ki
ılık ılık yutkunmasın baharı..'
İnce boyun tül tül olur
tül ter olur durulur..
Diyor ki adam:
'Aşk tutkunu
şu yüreği darbele,
darbele ki
solumasın bir daha..'
Aşk tutkunu yüreciğe ay vurur
ay vurur açılır ince ince
kimbilir nice acının tomurcuğu.

981

"İşkenceden dilim tutuldu, dilimin açılması için elektrik şoku verdiler, açılmadı, hocaya okuttular yine açılmadı, yine işkence ile açtılar..."

Adana'da devam etmekte olan Devrimci Yol Davasında iki kez idam istenen sanıklardan Ahmet Gönültaş, sorgusunda işkenceler konusunda ilginç açıklamalarda bulundu. Ahmet Gönültaş, Polis Kolejinde ağır işkence gördüğünü belirttikten sonra şunları söyledi:"Bir gece saat 3.30'da sol ayak dördüncü tırnağımı kerpetenle çekmeye başladılar. Bu sırada bayılmışım. İşkence sonucu 15 gün dilim tutuldu, konuşamadım.
Abidinpaşa'da özel bir doktora götürdüler. Doktor, "bir kaç gün sonra açılır" dedi. 15 gün geçti yine konuşamadım. Tekrar doktora götürdüler, doktora elektrik şoku uygulamasını söylediler. Doktor, bunu yapmayacağını bildirdi.

Daha sonra polisler okuyup üfleyerek dilimi açsın diye hoca getirdiler. Hoca okudu, üfledi yine açılmadı dilim. Daha sonra işkenceye devam ettiler. Kollarımdan tavana astılar.Bir yandan da copluyorlardı. Acılardan ölüyordum. Soluğum tıkanmadan son nefesimle olanca gücümle bağırdım, dilim açıldı!"

TİP Davası Açıldı

İstanbul Sıkıyönetim Komutanlığı Askeri Savcılığı Türkiye İşçi Partisi (TİP) yöneticilerinden 80'i hakkında dava açtı. Savcı, TİP Yöneticililerinin TCK 141.1'den yargılanmalarını ve 10 ile 36 yıl arasında değişen cezalara çarptırılmalarını istiyor. İstanbul Sıkıyönetim Komutanlığı 2 Numaralı Askeri mahkemesinde görülecek davada sanıklar arasında DİSK Davasından idamla yargılanan Özcan Kesgeç de bulunuyor.

Bayan Tutukluya İşkence Yapıldığı Doktor Raporuyla Saptandı

Ankara'da devam etmekte olan TDKP-Davası sanıklarından Meral Bekar adındaki bayan tutukluya Emniyet Müdürlüğünde işkence yapıldığı saptandı. Meral Bekar, önceki duruşmalar sırasında kendisine emniyette işkence yapıldığını söylemiş ve işkence izlerini doktor raporuyla da belgelemişti. Sanık avukatının istemi ve şikayeti üzerine Askeri Savcı soruşturma açmak zorunda kalmıştı. Soruşturmada işkenceyi kanıtlayan doktor raporu da ortaya çıkarıldı. Savcı, Meral Bekar'a işkence yapan başkomiser Selim Şahin ile polis memuru Neşet Işıldak hakkında dava açtı. Ancak polislerin tutuklanmasına gerek görülmeyen davada, işikenceciler hakkında 5 yıla kadar hapis cezası isteniyor.

Barış Derneği Yöneticileri Tutuklandı

Türkiye'deki generaller cuntası, yeni bir saldırıya daha geçti. İstanbul Sıkıyönetim Komutanlığı Askeri Savcılarından Albay Süleyman Takkeci'nin istemi üzerine Barış Derneği yöneticileri Askeri Mahkemece tutuklandı 27 Şubat 1982 gecesi İstanbul ve Ankara'da aralarında Orhan Apaydın'ın da bulunduğu çok sayıda kişi, polis ve asker tarafından yakalanarak cezaevine götürüldü. Askeri Mahkeme tarafından haklarında tutuklama kararı çıkarılan kişiler şunlar:

Orhan Apaydın (Avukat, İstanbul Baro Başkanı) Erdal Atabek (Türk Tabibler Birliği Başkanı) Mahmut Dikerdem (Barış Derneği Başkanı, emekli büyükelçi) Reha İsvan (Hala tutuklu bulunan eski İstanbul Belediye Başkanı Ahmet İsvan'ın eşi, Öğretmen) Ali Sirmen (Cumhuriyet Gazetesi Yazarı) Metin Özek (Öğretim Üyesi) Melih Tümer (Öğretim üyesi) Oya Baydar (Gazeteci) Hüseyin Baş (Gazeteci) Enis Coşkun (Avukat) Nedim Tarhan (Eski CHP milletvekili, KÖY-KOOP Genel Başkanı) Gencay Şaylan (Öğretim üyesi) Haluk Tosun (Öğretim üyesi) Aykut Göker (Mühendis, TÜTED eski Başkanlarından) Metin Denizmen (Bank-Sen yöneticilerinden) Hakkında dava açılanlar arasında Gültekin Gazioğlu ve Mehmet Karaca da bulunmaktadır.

Orhan Apaydın ve diğer ilerici aydınlar İstanbul Sıkıyönetim Mahkemesince tutuklanması üzerine, avukatlar itirazda bulundular. Orhan Apaydın'ın itiraz dilekçesini Türkiye Barolar Birliği Başkanı Atilla Sav verdi. Barolar birliği Başkanı dilekçesinde, tutuklamanın yasal hiç bir dayanağı olmadığını gerekçeleriyle açıkladı.

Barış Derneği kurucu üyeleri arasında yer alan şair Ataol Behramoğlu, hakkındaki tutuklama kararını öğrenince 9 Mart 1982 günü Sıkıyönetim Komutanlığına giderek teslim oldu.

Işık Yurtçu Ve Demirtaş Ceyhun'a 6'şar Ay Ceza Verildi

12 Eylül 1980 günü yapılan askeri darbe ile birlikte kapatılan Demokrat Gazetesinin 16 Şubat1980 tarihli nüshasında yayınlanan "Tariş İşçilerine selam" başlıklı yazıda yasanın suç saydığı fiili övdükleri gerekçesiyle yazar Demirtaş Ceyhun ile gazetenin o zamanki yazı işleri müdürü Işık Yurtçu, altışar ay hapis cezasına çarptırıldılar. İstanbul Toplu Basın Mahkemesinde yapılan yargılamada, basın kanununun hüküm lerine göre Ceyhun ve Yurtçu'nun cezaları paraya çevrildi.

"Felç Oldum, Gözüm Görmüyor, Kulağım İşitmiyor"

İstanbul Sıkıyönetim Komutanlığı Askeri Mahkemesinde "Halkın Devrimci Öncüleri Davası" devam ediyor. Duruşmalardan birinde sanıklardan Cevat Akkaya mahkeme salonuna arkadaşlarının kolları arasında getirildi. 30 Ocaktaki bu duruşmada Cevat Akkaya söz istedi. Duruşma hakimi söz verdi. Cevat Akkaya yerinden kalkamayınca arkadaşları tekrar kolları arasında sanığı kürsüye getirdiler. Arkadaşlarının kolları arasında ancak ayakta durabilen Cevat Akkaya: "Sağ tarafım tutmuyor... Felç oldum... Gözüm görmüyor... Sizin gibi ben de sağlıklı bir kişiydim... Bunlar bana gözaltında ve tutukevinde yapıldı," diye güçlükle konuştu. Sonra gene arkadaşlarının kolları arasında zorla yürüyerek yerine oturtuldu.

Daha sonra Cevat Akkaya'nın avukatının ısrarla direnmesi üzerine Mahkeme heyeti sanığı hastaneye sevk etmek zorunda kaldı.

MASKELİ KANLI HUKUK

● Ahmet Erhan'ın ölüm cezası hukuk adına yapılan kanlı bir skandal ve bir ibret belgesidir

Burada bir olay anlatılacaktır. Bu olay, Ahmet Erhan adında bir yurttaşımıza verilen ölüm kararı ve bu kararın yargıtay aşamasında geçirdiği ilginç serüvenlerdir.

Bu olay tek başına bile Sıkıyönetim mahkemelerindeki adaleti, hukuku «teşhir» etmesi yönünden bir ibret belgesidir. Daha gerçekçi bir ifade ile bu karar, Sıkıyönetim mahkemelerindeki keyfiliği, adaletsizliği ve bunların uzantısı yüksek mahkemedeki çelişkileri sergileyen bir belgedir.

Sol Görüşlü, Ahmet Erhan'a Ölüm Cezası Nasıl Verildi

Ahmet Erhan'ın dosyasından anlaşıldığına göre idam cezasıyla sonuçlanan olay şöyle gelişti: Sağ görüşlü Ahmet Aluş, 1 Ağustos 1979 gecesi annesiyle birlikte giderken bir sokakta meçhul kişilerin ateşiyle ölüyor. Polis tutanağına göre, olay sırasında Aluş'un yanında bulunan annesi oğlunu vuranları teşhis edemediğini söylüyor. Dosya savcılığa geliyor. Bu sırada dikkati çeken bir gelişme oluyor: Savcılığa ifade için başvuran Aluş'un kızkardeşi Aysel Aluş, ifadesinde, olay sırasında hep birlikte olduklarını, kardeşini öldüreni gördüğünü, kardeşinin ölürken Ahmet diye bir isim sayıkladığını, söylüyor. Bunun üzerine aynı mahalleden Ahmet Erhan adında birisi polis tarafından aranmaya başlanıyor. Ahmet Erhan arandığını duyunca gelip teslim oluyor.

Dava Sıkıyönetim Mahkemesinde

Ahmet Erhan Dosyası, İstanbul sıkıyönetim Komutanlığı Askeri Mahkemesine geliyor. Yapılan duruşmalar sonunda Ahmet Erhan'a "adam öldürmek" suçundan idam cezası veriliyor. Ancak karar oy birliği ile değil oy çokluğu ile alınıyor. Duruşma hakimi deniz hakim yarbay Osman Kaynak, "Kanıtların açık ve kesin olmaması" nedeniyle karara muhalif oy kullanıyor.

Askeri Yargıtay Kararı Önce Bozdu, Sonra Onadı

Istanbul Sıkıyönetim Komutanlığının 1 Numaralı Askeri Mahkemesinin verdiği karar Askeri Yargıtay Birinci Dairesi tarafından oybirliği ile bozuluyor. Birinci Daire'nin bu bozma kararına Askeri Yargıtay Başsavcılığı itiraz ediyor. Bunun üzerine karar Askeri Yargıtay Daireler Kurulu'na gönderiliyor. Daireler Kurulu, Ahmet Erhan'ın ölüm cezasını oy çokluğu ile ve Başkanın muhalefet oyu ile tekrar onaylıyor.

Erhan'ın avukatlarının yeni kanıtlar ileri sürerek davaya yeniden bakılması isteği, Askeri Yargıtay Başsavcısı Hakim Tuğgeneral Necmettin Alkan tarafından uygun bulunuyor. Başsavcı, "bilirkişi raporlarına göre, bir kişinin can çekişirken konuşmasının mümkün olmadığının belirlendiğini, bu durumda maktulün, (ölenin) Ahmet diye konuşmasının söz konusu olamayacağını ve bu sebeple kararın bozulmasını" istiyor. Başsavcı, ayrıca avukatların verdikleri dilekçede yeralan ilginç bir noktayı da şöyle ifade ediyor, "Sanığın kim olduğunu tesbit etmek için yapılan teşhis işlemi sırasında Erhan'ın, maktul (ölen) kişi ile aynı görüşte olan kişilerin yanına konulması ve kızkardeşine ateş eden hangisi diye sorulması neticesinde maktulün kızkardeşinin sanığı göstermesi tabii bir şeydir. Böyle bir teşhis işlemi yapılmamak gerekir." Başsavcı ayrıca, sanığın avukatlarının olay gecesi olayın olduğu sokakta sokak lambalarının yanmadığını **İstanbul Elektrik İdaresince** tesbit edildiğini belirttiklerini, bu durumda karanlıkta ateş edenin görülemeyeceğini iddia ettiklerini, bu durumun da dikkate alınması gerektiğini belirtiyor.

Bütün bu belgeler karşısında durumu görüşen Birinci Daire, Avukatların talebini kabul etmiyor. Bu kez itiraz, Daireler Kuruluna yapılıyor. Daireler Kurulu da kararın bozulmasını gerektiren bir neden olmadığını belirterek talebi reddediyor.

Böylece Ahmet Erhan hakkındaki idam cezası kesinleşiyor ve uygulanması için Danışma Meclisi'ne gönderiliyor.

Dosyada her şeyin bu kadar açık olmasına, avukatların davaya yeniden bakılması için ciddi deliller bulup bunları Askeri Yargıtay'a sunmasına rağmen Ahmet Erhan ölüm cezasına çarptırılıyor.

Ahmet Erhan Sadece Bir Örnek

Görüldüğü gibi davalarda en basıt hukuk kuralları bile çiğnenmekte ve mahkemeler, hiç bir değer taşımayan uydurma ifade ve delillere dayanarak insanlar hakkında ölüm cezası vermektedir. Ahmet Erhan Dosyası, sol görüşlü sanıkların nasıl bir teşhis işlemine tabi tutulduklarını açık bir şekilde göstermektedir. Dosyadan anlaşıldığına göre, **Ahmet Erhan, ölen sağ görüşlü kişinin arkadaşları arasına konularak kızkardeşine teşhis ettirilmiştir. Sanık da aynı mahalledendir, ölen de, ölenin arkadaşları;kızkardeşi de!**

Bir Yurttaşın Üç Ayrı Davada Üç Kez İdamı İsteniyor

Mahmut Emgilli adında bir yurttaşın üç ayrı davada sanık olarak yargılandığı ve hakkında üç kez idam istendiği öğrenildi. Mersin Devrimci Yol davasında idam istemiyle yargılanan 21 kişiden birisi olan Mahmut Emgilli, sorgusu sırasında işkenceleri açıklarken kendisine gözaltında tutulduğu Mersin, Erdemli, Adana ve İskenderun'da üç ay boyunca yapılan işkenceleri ve işkence türlerini anlattı. Bu işkencelerden birisi de "Kısırlaştırma" işkencesi. Emgilli şunları söyledi: "Bana ilgim olmayan şeyleri kabul ettirebilmek için akla, hayale gelmeyen işkence metotları uyguladılar. En son olarak kısırlaştırma metoduna başvurdular ve tenasül organlarımda uygulamasını yaptılar."

Kendisine kısırlaştırma metodu uygulanan Mahmut Emgilli'nin Mersin, İskenderun ve Adana Davalarında ayrı ayrı yargılandığı ve hakkında üç kez idam istendiği saptandı.

Yılmaz Güney'e 5 Yıl Ceza Daha Verildi

Donanma ve Sıkıyönetim Komutanlığı Gölcük Askeri Mahkemesi, Yılmaz Güney'i gıyaben yargılayarak 5 yıl ağır hapis cezasına çarptırdı. Karar gereğince Yılmaz Güney bir yıl da Tokat'ta genel gözetim altında bulundurulacak. Bir süreden beri Güney'in gıyabında sürüdürülen mahkeme, mahkumiyet kararına Güney'in bir yıl önce yurtdışında yayınlanan bir yazısını gerekçe yaptı. Devletin dıştaki saygınlığını ve nüfuzunu kıracak şekilde yine devletin iç durumu hakkında yabancı bir memlekette asılsız ve bartılmış haberler yayınlamak, ulusal çıkarlara zarar verecek çalışmalarda bulunmak, ulusal duyguları yok etmek ve zayıflatmak amacıyla propoganda yapmak" suçundan Güney'i 5 yıl ağır hapis cezasına çarptırdı.

Ankara'da TKP-B Davası Açıldı

Ankara Sıkıyönetim Komutanlığı Askeri Savcılığı, "TKP-B adındaki gizli örgüte üye olmak" iddiasıyla 77 kişi hakkında dava açtı. Önümüzdeki günlerde başlayacağı açıklanan davada sanıklar için 5-15 yıl arasında değişen hapis cezaları isteniyor. Savcı iddianamede, "TKP-B örgütünün TSİP'ten ayrılan bir grup tarafından oluşturulduğunu" öne sürdü.

TKP Davasında İşkenceler İçin Suç Duyurusu Yapılması İstendi

15 şubat 1982 günü başlayan Ankara TKP Davasında bayan tutuklular işkence konusunda açıklamalarda bulundular. Ankara Sıkıyönetim Komutanlığı Askeri Mahkemesinde başlayan TKP davasının ilk günkü duruşmasında söz alan bayan tutuklular kendilerine emniyette ve cezaevinde yapılan işkenceleri anlattılar. Mamak Askeri Cezaevinde emniyeti aratmayan işkence ve baskı uygulamalarının yaşandığını belirten bayan tutuklular, kanıt olarak yara ve darp izlerini mahkeme heyetine gösterdiler. İşkenceciler hakkında suç duyurusunda bulunulmasını istediler. Mahkeme Heyeti, dava ile bir ilişkisi olmadığı gerekçesi ile bu talebi reddetti.

Baştarafı 1. Sayfada

IDAMLARI DURDURALIM

kurdukları "nizam"ın başında yine silah zoruyla oturan cuntacı generaller değil midirler?.. Bu denli mantıksız, bu denli haksız hukuksuz, bu denli keyfi ve sorumsuzluk içinde insanlarımız asılıyor darağaçlarında. Sırada 4 bin insan, daha da fazla, koyunlar misali boğazlanmak isteniyor! Bizim canlarımız böylesine ucuz mu? Analara-babalara sormalı bir, bir çocuğun büyüme sürecini, emeğini çilesini, umudunu...

Verilecek peşin yanıtları biliyoruz, "Onlar da çok insan öldürdüler, kana boyadılar ülkemizi, çeksinler cezalarını..." Bu ve benzeri yanıtları ayrıntılı irdelemeye bu yazının kısa çerçevesi içinde olanak yok. Ancak o günün ortamını ve koşullarını düşünmek zorundayız. Yaratılan kanlı bir iç savaş ortamı, bu ortamda halka yöneltilmiş sistemli saldırılar ve bu saldırılara karşı koyuşlardan kaynaklanan çatışmalar... O nedenle meydana gelen ölüm olayları, "suçun şahsiliği" ilkesini aşan siyasal nitelikli toplumsal olaylardır. Hele bu olaylarda kimlerin haklı, kimlerin haksız olduğunu bugünkü askeri cunta atmosferinde ve yargılama mizanseninde adilce saptamanın olanağı yoktur.

Durum nasıl yorumlanırsa yorumlansın, idam çıkar bir yol değildir. Kan kanla yıkanmaz. Hukuk devleti ve çağdaşlıktan söz edenler, barbarca insan öldürmezler. Ağızlardan düşmeyen "sosyal barış" adam asmakla sağlanmaz. Tersine acılar, öfkeler daha da kırbaçlanır, zalimlerden öc almak bir tutku olarak perçinlenir belleklere.

İdam bir insanlık suçudur. İleri çağdaş dünya bu cinayetlere karşıdır. Çeşitli sözleşmelerle "ittifak" içinde olduğumuz batılı ülkelerin hiçbirisinde yoktur idam cezası, bu barbarlık.

Danışma Meclisinde toplanan devşirme üyeler, önlerine sürülen her ölüm kararını büyük bir sorumsuzluk içinde onaylıyorlar, cuntanın suçuna ortak oluyorlar. Gün gelir, elbet de hesap sorulur. Ama giden canlar geri gelmez.

İdam bir insanlık suçuysa, idamlara seyirci kalmak da insanlık adına utanç verici bir durumdur. O nedenle idamlara karşı çıkmak her şeyden önce bir insanlık borcudur. Halkımız idama karşıdır.

Hep birlikte sesimizi yükseltelim, "idamlara son!" diyelim, bu zulme, bu barbarlığa... İdamlar durdurulmalıdır!

DEMOKRAT TÜRKİYE

BİRİ SENDİKACI İKİSİ İŞÇİ ÜÇ YURTSEVER DAHA İDAM EDİLDİ

12 Mart gecesi idam edilen üç yurtsever işçi: (Soldan sağa) Seyit Konuk, (Tokat'ın Günevi köyünden), İbrahim Ethem Coşkun (Gaziantep'in İslahiye İlçesinden), Necati Vardar (İzmir Yaka mahallesinden)

Baştarafı 1. Sayfada

yarısı uyguladı. Sol görüşlü üç işçi, Seyit Konuk, İbrahim Ethem Coşkun, Necati Vardar, kalmakta oldukları cezaevi hücrelerinden yarımşar saat arayla teker teker alınarak cezaevi avlusunda kurulan darağacında idam edildiler.

Seyit Konuk, İbrahim Ethem Coşkun ve Necati Vardar, 1981 yılı içinde İzmir Sıkıyönetim Komutanlığı 1 Numaralı Askeri Mahkemesinde yapılan duruşmalar sonucu TCK'nun 146./1 maddesine göre ölüme mahküm edilmişlerdi. Askeri Yargıtay tarafından onaylanan karar, daha sonra hükümet tarafından Danışma Meclisine gönderilmişti. Danışma Meclisi üç yurtseverin idam cezasını onaylayarak MGK'ne gönderdi. MGK'de kararı 12 Mart gecesi onayladı.

Üç yurtsever işçi, Savcı tarafından, 12 Eylül öncesi dönemde MHP'li Turan İbrim ile bir müteahhiti öldürmekle ve Türkiye Komünist Emek Partisi'ne (TKEP) üye olmakla suçlanmıştı.

* * *

İDAM TALEBİ 3854'e YÜKSELDİ

Devrimci Sol Merkez Davasında 146 İdam İsteniyor

13 Mart 1982 tarihinde başlayan Devrimci Sol Merkez Davasında 146 kişinin idamı isteniyor. İstanbul Sıkıyönetim Komutanlığı Askeri Savcılığı tarafından açılan davada 428 sanık yargılanıyor.

"Anayasal düzeni silah zoruyla yıkmak" iddiasıyla suçlanan sanıklar arasında, daha önce başka bir davadan haklarında idam cezası verilen Baki Altın ile Sadettin Güven adındaki kişiler de bulunuyor.

2 Numaralı Askeri Mahkemede başlayan davada askeri savcı iddianamesini okumaya başladı.

Aybastı Devrimci Yol Davasında 50 Kişinin İdamı İsteniyor

3. Ordu ve Bölge Sıkıyönetim Komutanlığı Askeri Savcılığı, yeni açtığı bir davada 50 kişinin idamını istiyor. Aybastı Devrimci Yol Davası adıyla açılan davada, sanıkların T.C.K. 146/1. Maddesini ihlal ettikleri gerekçesiyle idamla cezalandırılması isteniyor. Toplam 143 kişinin yer aldığı Aybastı Devrimci Yol davasında 93 kişinin de 5 ile 15 yıl arasında çeşitli hapis ve cezalar verilmesi için üretilen suçlar iddianamede sıralanıyor.

42 İdamlı Ege Devrimci Yol Davası Başladı

Ege Ordu ve Sıkıyönetim Komutanlığı Askeri Savcıları tarafından hazırlanan iddianamelerle iki dava birleştirildi. Ege Devrimci Yol Davası adıyla birleştirilen davalar 2 Numaralı Askeri Mahkemede başladı. Birleştirilen her iki davada yargılanan toplam 168 kişiden 42'si için idam cezası isteniyor.

Devletin temel nizamını silah zoruyla değiştirmek için örgüt kurmak ve eylemlerde bulunmak iddiasıyla yargılanan sanıkların 126'sı için 5 yılla 30 yıl arasında değişen hapis cezaları isteniyor.

Ağrı'da 32 İdam İstemi

9.Kolordu ve Erzurum, Ağrı, Kars, Artvin illeri Sıkıyönetim Komutanlığı Askeri Savcılığı tarafından ayrı ayrı açılan davalarda, 32 kişinin idamı istendi. Savcı, "çeşitli olaylara karışmak ve devletin hakimiyeti altındaki toprakları bölmek istemek" iddiasıyla değişik guruplara mensup 147 kişi hakkında sürdürdüğü soruşturmayı tamamladı ve iddianamelerini hazırlayarak davalarını açtı. 2 Numaralı Askeri Mahkemede başlayacak davaların duruşmaları önümüzdeki günlerde başlayacaktır.

PKK Adıyaman Grubundan 29 Kişi İdamla Yargılanıyor

PKK Adıyaman Grubu davası başladı, PKK'ya üye olmak ve Anayasal düzeni silah zoruyla yıkmak iddiasıyla haklarında dava açtığı 80 kişiden 29'unun idamını istiyor.

13 Mart 1982 tarihinde başlayan PKK-Adıyaman Grubu Davasında Askeri Savcı iddianamesini okumaya başladı.

İskenderun Devrimci Yol Davasında 21 İdam

İskenderun Devrimci Yol Davası 24 şubat'ta başladı. 119 kişinin sanık bulunduğu davada 21 kişinin idamı isteniyor. Iddianamesini okuyan Askeri savcı, sanıların "TC Anayasası ile kurulu devletin hukuksal, siyasal,ekonomik düzenini değiştirmek ve yerine Marksist-Leninist bir düzen getirmek amacında olan örgüte üye olup bu örgütçe saptanan plan doğrultusunda çeşitli eylemlere katılmak ve faaliyette bulunmak suçunu işlediklerini" öne sürdü 21 sanığın Türk Ceza Kanununun 146. Maddesinin 1. fıkrasına göre idam edilmelerini istedi. Idam istemiyle yargılananlar şunlar: Mehmet Engin Höke, Mahmut Emgilli, Atilla Azrak, Mithat Gönenç, Melih Işık, Vedat Erol, Mustafa Ünal, Ali Saygılı, Ismail Yücel, Yusuf Keleş, Reşit Savur, Hayrettin Küçük, Ali Ihsan Çakal, Veli Aslan, Hüseyin Kenger, Yücel Tutu, Şükrü Ülgü, Mustafa Baki Holdur, Hamdi Budak, Mehmet Morga.

Devrimci Sol Davasında 15 İdam İstemi

3. Ordu ve Bölge Sıkıyönetim Komutanlığı Askeri Savcılığı tarafından açılan bir başka davada da Devrimci Sol taraftarı 15 kişinin idamı istendi. Aybastı ve çevresindeki olaylar nedeniyle açıldığı iddia edilen davada toplam 45 kişi yargılanıyor. 15'nin T.C.K. 146/1'i ihlal ettikleri ileri sürülen iddianamede 15 kişinin idamı, öteki sanıkların da çeşitli ağırhapis cezalarına çarptırılmaları isteniyor.

KAVA Davasında 14 İdam İsteniyor

İstanbul Sıkıyönetim Komutanlığı Askeri Mahkemelerinde başlayan 42 sanıklı Kava Davasında 14 kişinin idamı isteniyor. Askeri Savcı, sanıkların, "Devletin hakimiyeti altındaki topraklarda ayrı bir devlet kurmak için faaliyette bulundukları"nı iddia ederek TCK'nun 125. maddesi gereğince cezalandırılmalarını istiyor. Kava Davası sanıklarından 28'i için 1 yıl ile 36 yıl arasında değişen hapis cezaları isteniyor.

Ege Devrimci Sol Davasında 10 İdam İstendi

1 Eylül 1981 tarihinde başlayan Ege Devrimci Sol Davası son aşamasına geldi. Bugüne kadar yapılan duruşmalarda 77 kişinin sorgusu tamamlandı. Tanıkların dinlenmesi, belgelerin incelenmesi ve tamamlanmasından sonra Askeri Savcı Esas hakkındaki mütalaasını okudu. Savcı, esas hakkındaki son mütalaasında sanıkların 10'u hakkında idam, 25 kişinin beraatini, 40 kişinin 2-15 yıl arasında değişen cezalara çaptırılmasını ve 25 sanığın da beratını istedi.

Savcının esas hakkındaki mütalaası okunduktan sonra mahkeme karar verebilmek için duruşmayı ileri bir tarihe erteledi. Idamı istenen Devrimci Sol taraftarlarının adları şöyle: Mahmut Gökhan Özüocak, Adnan Toktaş, Aziz Özgeyik, Mehmet Uçaroğlu, Ahmet Günüvar, Ali Feraset, Fevzi Işık Ziya Engin Karadeniz, Zeki Güven, Sezai Sarıtaş.

Kurtuluş Davasında 9 İdam İstendi

İstanbul Sıkıyönetim Komutanlığı Askeri Savcılığı tarafından açılan bir davada 9 kişinin idamı istendi. Kurtuluş Davası adıyla anılan bu yeni davada yargılanan 39 kişiden 9'u için idam, diğerleri hakkıda da 20 yıla kadar değişen hapis cezaları isteniyor. Kurtuluş davasında idamla yargılananlar şunlar : Mehmet Tekbaş, Metin Yurtsever, Kudret Cevherli, Çetin Çakmak, Recep Katil oğlu, Zafer Yalçın, Şerif Oğuz, Teoman Tufadar.

Ceyhan'da 8 İdam İstemi

Şubat ayı içinde Adana-Ceyhan'da başlayan bir davada 8 kişinin idamı istendi. Ceyhan Devrimci Yol Davası adıyla başlayan davada 36 sanık bulunuyor. Sanıklardan Fikri Gürbüz, Ümit İnal, Zeki Kızıl, Macit Kumral, Abdullah Korkmaz, Hüseyin Çandır, Hakkı Şenkan ve Hüseyin Koncuk haklarıda TCK 146. Maddenin 1. fıkrasına göre idam cezası, 28 sanık için de 20 yıla kadar değişen hapis cezaları isteniyor.

Ankara'da 6 İdam İstemli Yeni Bir Dava

Ankara Sıkıyönetim Komutanlığı Askeri Savcılığı yeni açtığı bir davada 6 kişinin daha idamını istedi.

Ankara-Şentepe mahallesinde çeşitli eylemlerde bulundukları ve Devrimci Yol'a üye oldukları iddiasıyla 39 kişi hakkında açılan davada Ruşen Sümbüloğlu, Ayfer Arısay, Nejat Nergis, İsmail Ak, Kemal Yüzgeç, Fahrettin Büyükkayaoğlu'nun idamları istenmektedir.

34 İDAMLI MAHKEME SANIKSIZ, AVUKATSIZ DEVAM EDİYOR

34'ü hakkında idam istenen 172 sanıklı PKK Davasına, tutukluların kimlik bildirmemeleri ve salonda slogan atmaları nedeniyle başlanılamadı. Erzurum Sıkıyönetim Komutanlığı 2 Numaralı Askeri Mahkemesinde görülmekte olan davanın ilk günkü bölümünde tutuklular kimlik bildirmeyeceklerini açıkladılar. Mahkeme heyetinin ısrarlarına rağmen sanıklar sorulara cevap vermediler ve işkenceleri protesto eden sloganlar söylediler. Bunun üzerine sanıklara kimlikleri zorla söyletilmek istendi. Tutukluların topluca karşı çıkmaları ve slogan söylemeye devam etmeleri üzerine mahkeme heyeti duruşmayı daha sonraki bir güne erteledi.

15Şubat 1982 günü yeniden başlayan duruşmaya PKK Davası tutukluları 25'er kişilik gruplar halinde getirildiler. Tutuklular direnişlerini ve protestolarını sürdürdüler. Mahkeme bu durum üzerine duruşmalara sanıksız devam etme kararı aldı. Tutukluların salondan çıkarılmasından sonra duruşmaya dosya üzerinden devam edildi. Sadece avukatların girebildiği duruşmalar halen sanıksız devam ediyor.

Idamla ve çeşitli ağır hapis cezası ile yargılanan insanlara hiç bir söz ve savunma hakkı verilmeden sürdürülen duruşmalara PKK Davası sadece bir örnek.

Birlik Yolu Davasında 4 İdam İstemi

Istanbul'da açılan yeni bir davada, "Türkiye Komünist Emek Partisi/Birlik Yolu örgütüne üye olmak" iddiasıyla 18 kişi hakkında dava açıldı. Sanıkların 4'ü hakkında TCK.146/1'e göre idam cezası isteniyor. Diğer sanıklar 5 ile 15 yıl arasında değişen hapis cezalarıyla yargılanıyorlar.

TİKB Davasında Biri Kız Üç Kişinin İdamı İsteniyor

Türkiye Ihtilalci Komünistler Birliği örgütüne üye olmak iddiasıyla 8 kişi hakkında Ankara'da bir dava açıldı. Ankara Sıkıyönetim Komutanlığı Askeri Savcılığı, sanıkların Anayasayı zorla değiştirmek amacıyla örgüt kurduklarını öne sürerek cezalandırılmalarını istedi. Sanıklardan 3'ü hakkında idam isteniyor. Idamı istenenlerden birisinin bayan olduğu öğrenildi.

Aybastı Kurtuluş Davasında 5 İdam İstemi

"Kurtuluş Örgütüne üye olmak, Aybastı'da bu örgüt doğrultusunda faaliyet yürütmek ve çeşitli eylemler yapmak" iddiasiyle yeni bir dava açıldı. Aybastı Kurtuluş Davası adıyle açılan davada 5 kişinin idamı istendi. 21 kişinin yargılandığı bu davada diğer sanıkların da Anayasayı ihlal suçundan 5 ile 15 yıl arasında çeşitli cezalara çarptırılmaları isteniyor.

Tarsus'ta 11 Sanığın 3'üne İdam...

Adana Sıkıyönetim Komutanlığı 2 Numaralı Askeri Mahkemesinde başlayan bir davada yargılanan 11 sanığın 3'üne idam, 8'ine de 20 yıla kadar çeşitli hapis cezaları istenmektedir.

Sanıklar Tarsus'ta Devrimci Yol örgütünün görüşleri doğrultusunda faaliyette bulunmaktan suçlanmaktadırlar.

BİR ZULÜM BELGESİ

Yücel Savaş

12 Eylül Rejimi'nin halen sürdürdüğü savaşın hedef ve amaçları, askeri mahkemelerde yargılananların sınıfsal-toplumsal konumlarından da kolayca anlaşılabiliyor. Bu davaların hemen hepsi ayrı birer ibret belgesidir.

İddianamesi 1981 Ekiminde hazırlanarak sanıklara tebliğ edilmiş olan, halen başlatılmayan ve kamuoyundan da gizlenen Yeni Çeltek Yeraltı Maden-İş Davası, bu belgelerin belki de en ilgincidir.

3.Ordu ve Amasya, Tokat, Erzincan ve çevre illeri Sıkıyönetim Komutanlığı Askeri Savcıları Adil Küçükay ve Gürkan Gürsoy tarafından hazırlanan ve evrak no: 1980/322, esas no: 1980/289, Karar no: 1980/535 olan iddianameyle haklarında dava açılan ve 64'ü için idam istenen 666 kişinin meslek durumu şöyledir: Işçi: 478, köylü: 105, esnaf: 48, öğrenci: 9, mühendis: 4, tekniker: 3, avukat: 1, polis memuru: 1 (Sanıklar arasında 1 muhtar ile, 1 halk eğitim müdürü de bulunmaktadır. Davada 16 da kadın yargılanmaktadır.)

Sanıkların Yaş Ortalaması Cuntanın İddialarını Çürütüyor

Yeni Çeltek davasının bir başka özelliği de, sanıkların yaş ortalamasının cuntayı ürkütecek bir oranda olmsıdır:

18-25 arası:	155 kişi
26-30 arası:	165 kişi
31-35 arası:	107 kişi
36-40 arası:	74 kişi
41-45 arası:	71 kişi
46-50 arası:	73 kişi
51-62 arası:	20 kişi

En yaşlı sanık, 1920 doğumlu bir maden işçisi, en genç sanık ise 1965 doğumlu bir genç kızdır.

Tablo, egemen sınıfların ve sözcülerinin bilinen propogandaların, sınıf mücadelesine sadece belirli yaş gruplarının ve özellikle gençlerin macera hevesiyle katıldığı iddialarını da çürütmektedir.

Askeri Cunta Yaptığı Yasaları Pervasızca Çiğnemiştir

Yeni Çeltek ve çevresinde operasyonlar hemen 12 Eylül sabahı başlatılmıştır. Davanın iddianamesi, cuntanın kendi koyduğu yasa ve kuralları bile nasıl pervasızca çiğnediğini göstermektedir. Operasyonlar sırasında yoksul halk kesimlerinden yüzlerce insan, üç ay değil, tam altı ay gözaltında tutulmuşlardır. Bu zulüm, halkımıza reva görülen baskının, terörün boyutlarını ve derecesini açıkça ortaya koymaktadır. Sanıkların gözaltı sürelerinden bunu anlamak mümkündür.

Ne varki iddianameye 666 sanıktan sadece 154'ünün gözaltı süreleri yazılmıştır. Diğerlerinin yalnız tutuklanma tarihleri, yani cezaevine konulma tarihleri kaydedilmiştir. Bunların ne zaman gözaltına alındıkları, kaç gün emniyette kaldıkları hiç belli değildir.

Gözaltı süreleri belli olan 154 kişinin 37'si 90 günden fazla, 31'i 90 gün, geri kalanlar da 60 ile 90 gün arasında işkencehanelerde tutulmuşlardır. Kısacası, Yeni Çeltek İşçilerine uygulanan işkence süresi, 60 ile 179 gün arasında değişmektedir. O dönemde yasal (!) gözaltı süresinin ne kadar aşıldığını gösteren örnekler var iddianamede işte birkaç örnek: Sanıklardan Yaşar Yılmaz, 160 gün, Ahmet Sabri Yavuz, 160 gün, Mustafa Büyüker 179 gün gözaltında tutulmuşlardır.

Askeri Savcı, çatışmalarda ölen sanıkları belirterek bunlar hakkındaki davanın düştüğünü yazmaktadır. O günlerde basına hiç yansımayan bu çatışmalarda ölenlerin kimlikleri şöyle: Adem Özer, Bayram Lafçı, Turan Köse.

Suç: Yöneten Sınıf Olmayı İstemek

Askeri Savcı Marks ve Lenin'den alıntılar yaparak Yeni Çeltek İşçilerinin, "kurulu devlet düzenini devrimle yıkmayı hedeflediklerini, bu amaçla legal derneklerden ve sendikalardan yararlandıklarını, mahalle ve köylerde Direniş Komiteleri ve daha başka komiteler kurdukları'nı belirtmekte ve sonuç olarak şunu söylemektedir: "Asıl amaçları, 'Üreten biziz-Yöneten de biz olacağız' sloganı doğrultusunda üretim araçlarının ve üretim sahalarının kamulaştırılmasıdır."

Savcı bu iddiaya ve Suç'a kanıt olarak iddianamesine aldığı bir olayı uzun anlatmaktadır ve şunları söylemektedir:

"Yeni Çeltek Maden İşyerinde gerçekleştirilen en büyük eylem; işveren tarafından işyerinin kapatılmasından sonraki yasadışı işgal, üretim araçlarına el koyma üretimin örgüt adına kamulaştırılması, ve yasa dışı direniş eylemidir. Işverenin 24.4.1980' de işyerini kapattığını bildirmesi üzerine işçiler ve sendika buna karşılık **'üreten biziz-yöneten de biz olacağız'** şiarı doğrultusunda ocağa el koymuş, üretime devam etmiş, kömürün dağıtım ve pazarlamasını yapmış, ürettiği kömürü çevre kasaba ve köylere eskisinden ucuza satmışlar bu eyleme ve işyerine yapılabilecek muhtemel saldırılara karşı kendilerince bir güvenlik örgütlenmesine gitmişler, bu amaçla ocaklara yiyecek ve silah depolamışlar halktan bağış toplamışlardır. (....) Bütün bu belge ve dökümanlar da göstermektedir ki Yeni Çeltek'teki işgal eylemi, ferdi mülkiyetin toplumsal mülkiyete dönüştürülmesi amacının bir deneme uygulaması olmuştur.

Askeri Savcı, iddianamesinin sonunda sanıklar için istenen cezaların bir dökümünü yapmıştır. Buna göre, 666 kişiden 64'ü için idam, geri kalanlar için de 5 yıldan 30 yıla kadar değişen hapis cezaları istemektedir.

Yeni Çeltek Yaraltı Maden-İş Davası İddianamesinden hareket ederek 12 Eylül'ün anlamı, hedefi ve cuntanın karakteri üzerine doğru ve kesin saptamalar yapmak mümkündür. Tek başına bu dava bile, Türkiye'de 12 Eylül öncesi yaşanan olayların, **"anarşi ve terör"** değil haklı, meşru bir temelde yükselen bir halk hareketi olduğunu kanıtlayabilmektedir ve suç olarak gösterilen ise, emekçilerin yaşamları, onurları, gelecekleri ve yurtları için sürdürdüğü mücadeledir.

Cunta savcılarının iddianameleri, bir bakıma bu gerçeğin somut belgeleri ve kanıtları olarak önümüzde durmaktadır.

Bir Kaç Gerçek

Görüldüğü gibi dava, çoğunluğunu işçi ve köylülerin oluşturduğu bir kitle davasıdır. Sanıkların sınıfsal ve toplumsal konumları, sadece bu davanın değil, Türkiye'deki tüm davaların temel karakterini yansıtmaktadır: **Türkiye'de yargılananlar ve cezaevlerini doldurulanlar, "bir avuç terörist", ya da "teröristler" değil, kocaman bir halktır...** Bu yalın gerçek, diğer tüm davalarda da görülmektedir.

Yeni Çeltek Davası, bir başka gerçeği daha kanıtlamakta ve somutlaştırmaktadır: **Sömürü ve zulüm düzenine muhalefet artık, öğrenci-aydın çevrelerinden çıkmış, kitlelere mal olmuştur.**

Özgür ve Demokratik bir Türkiye özlemi, gerçek sahiplerine ulaşmış, devrimci ve demokratik düşünceler, emekçi kesimler tarafından da savunulur hale gelmiştir.

Halk düşmanlarının farkettiği bu gerçek, artık tüm halk dostları tarafından farkedilmelidir.

Takkeci'nin asılmak suretiyle idam edilmelerini istediği DİSK'li sendikacılar duruşma salonuna otomatik tüfekli askerlerin gözetiminde elleri kelepçeli olarak getirildiler

Paris'te Türkiye'li İşçiler DİSK'e Ve Tüm Emekçilere Sahip Çıktılar

13 Şubat 1982 günü Paris'te düzenlenen bir toplantıda DİSK'in 15. Kuruluş yıldönümü kutlandı. Türkiyeli işçiler ve Fransız sendikaları, Türkiye işçi sınıfına ve tüm emekçilere yapılan baskıları protesto ettiler. DİSK'le dayanışma toplantısı saat 14'ten 18.30'a kadar sürdü. Fransa Demokratik İşçi Sendikaları Konfederasyonu (CFDT) 2. Başkanı, çeşitli işkolları sendikaları sorumluları, CFDT içinde çalışan Türkiyeli sendikacıları, CFDT Paris Bölge Temsilcisi, Avrupa Sendikalar Birliği Temsilcisi ve DİSK adına Yücel Top katıldı. Yüzlerce Türkiyeli işçinin de izlediği toplantının sonunda Ozan Ufuk Adalı, Türkiyeli folklor ekipleri, İspanyol ve Portekizli müzik grupları, halkların dayanışmasını ve mücadelesini dile getiren ezgiler sundular.

Almanya'da da bazı kuruluşlarla Maden-İş Sendikasının bir kısım yöneticileri, bir basın toplantısı düzenleyerek DİSK yöneticilerine ve işçi haklarına yapılan baskılara dünya kamuoyunun dikkatini çekti.

DİSK DAVASINA 14 NİSAN'DA DEVAM EDİLİYOR

Cuntanın Türkiye işçi sınıfına, onun ilerici-devrimci sendikal örgütlenmesine karşı sürdürdüğü savaşın bir parçası olarak açılan DİSK davasına 14 Nisan'da devam ediliyor. 24 Aralık 1981 günü başlayan DİSK davasında bu güne kadar iddianame okundu. Askeri Savcı Albay Süleyman Takkeci tarafından okunan iddianamede, DİSK, yasal ve demokratik eylemleri ve toplantıları nedeniyle suçlanıyor ve Türk Ceza Kanununun 146/1 maddesine göre cezalandırılması isteniyordu.

Askeri Savcının isteği üzerine Mahkeme Savaş Hali Hükümlerine göre yargılama kararı aldı. Bu karar avukatlar ve DİSK Yöneticileri ile mahkeme arasında tartışmalara konu oldu. Avukatlar mahkemenin savaş hali hükümlerine göre yapılmasını ve savunma hakkının kısıtlanmasını protesto için topluca salondan ayrıldılar. Daha sonra, Askeri Savcı, avukatların bu protestosunu bastırmak için İstanbul Baro Başkanı ve DİSK avukatı Orhan Apaydın hakkında tutuklama kararı çıkarttı.

5 Mart 1982 günü iddianamenin okunmasından sonra sanıklar tahliye talebinde bulundular. Mahkeme heyeti DİSK yöneticilerinin tahliye talebini reddetti ve duruşmayı 14 Nisan'a erteledi. 14 Nisan'da Abdullah Baştürk'ün sorgusunun yapılacağı bildiriliyor.

ARTVİN DEVRİMCİ YOL DAVASI SANIKLARINDAN 325' İ AÇLIK GREVİNDE

Erzurum Sıkıyönetim komutanlığı Askeri mahkemesinde devam etmekte olan 800 sanıklı 120 idam istemli Artvin Devrimci Yol Davası sanıklarından, 325'i açlık grevine başladı. Açlık grevi yapanlar arasında idamı istenenlerden de çok sayıda kişi bulunuyor.

Grevi sürdüren tutuklu sanıklar "Askeri cezaevindeki insanlık dışı uygulamalara ve işkencelere son verilmesini talep ediyorlar. Tutuklular ayrıca, mahkemelerdeki savaş hali hükümlerinin kaldırılmasını, tutukluların cezaevinden alınıp, sorgu için yeniden emniyete, işkenceye götürülmesini, savunma haklarının garanti altına alınmasını, sanıkların avukatları ile ve aileleriyle görüşme sürelerinin uzatılmasını, işkence iddialarının dikkate alınarak işkenceciler hakkında soruşturma açılmasını istiyorlar.

30 Sanıklı Adana Halkın Kurtuluşu Davasında 24 Kişiye Ağır Hapis Cezaları Verildi

Adana Sıkıyönetim Komutanlığı 1 Numaralı Askeri Mahkemesinde bir süreden beri devam etmekte olan Adana Halkın Kurtuluşu Davası sonuçlandı. 30 kişinin tutuklu olarak yargılandığı davada, 26 sanığa 20 yıla kadar değişen çeşitli hapis cezaları verildi. Sanıklardan 4'ü ise beraat etti. Sanıklar kararın açıklanmasından sonra çeşitli sloganlar söyleyerek kararı protesto ettiler.

TKP Davasından 15 Kişi Tahliye Edildi

Adana Sıkıyönetim Komutanlığı Askeri Mahkemesinde devam etmekte olan TKP-Davası sanıklarından 15 kişi serbest bırakıldı. TCK'nun 141. maddesine göre açılan TKP-Davasında, sanıklar gizli örgüt kurmak ve gizli örgüte üye olmak suçlarından yargılanıyorlar.

15 sanığın salıverildiği duruşma sırasında, avukatlar poliste alınan ifadelerin delil olarak edilmemesi gerektiğini savundular. Sanıklar da ifadelerinin emniyette baskı altında alındığını açıklayarak avukatların talebinin kabul edilmesini istediler. Mahkeme Heyeti talepleri reddetti.

ICFTU ve ETUC: Cunta İnsan Hakları Komisyonuna Verilmelidir

DİSK'in kuruluşunun 15. yıldönümünde Türkiye İşçi Sınıfıyla Dayanışma için Brüksel'de yapılan toplantıya Hür İşçi Sendikaları Konfederasyonu (İCFTU) Genel Sekreteri Otto KERSTEN ile Avrupa Sendikalar Konfederasyonu (ETUC) Genel Sekreter Yardımcısı Nalsund, Norveç İşçi Sendikaları Avukatı Karl Nadrup Dahl ve DİSK Temsilcisi Yücel Top katıldılar. 11 Şubat 1982 günü Brüksel'deki Uluslararası Basın Merkezinde düzenlenen toplantı kalabalık bir gazeteci ve sendikacı topluluğu tarafından izlendi.

Basın konferansında, Kersten ve Nalsund, milyonlarca işçiyi temsil eden sendikaları adına konuştuklarını belirttiler ve şu görüşlere yer verdiler: "DİSK Davası inanılmayacak koşullar altında sürdürülüyor. İşkence gördüklerini söyleyen sendikacılar duruşmadan çıkarılıyor, işkence yapıldığını saptayan belgeler ortadan kaldırılıyor, savunma hakkı kısıtlanıyor. Sendikalarımız adına, cuntanın bu baskılarını protesto ediyoruz ve Avrupa Konseyi ülkelerini Türkiye'deki yönetimi İnsan Hakları Komisyonuna şikâyet etmeye çağırıyoruz."

Daha sonra söz alan Norveç İşçi Sendikaları Avukatı Dahl, kendisinin 22 - 27 Aralık tarihleri arasında İstanbul'daki DİSK Davasını izlediğini açıklayarak, bu Davanın hiç bir hukuki ilkeyle bağdaşmadığnı söyledi.

DİSK Temsilcisi Yücel Top, DİSK Davası ve Türkiye'deki durum hakkında ayrıntılı bilgi verdi.

Cuntanın Mamak Senaryosu

YALAN PERDESİNİ YIRTIYORUZ

Bilindiği gibi Türkiye'de insan haklarına yapılan saldırılar özellikle işkence ve işkence altında meydana gelen çok sayıda ölüm olayı, Uluslararası Af Örgütü kanalı ile belgesel olarak Dünya Kamuoyuna duyurulmuştu. Konu ayrıca Avrupa Konseyinde de tartışılmış, Konseyin Türkiye'ye gönderdiği heyet tarafından da üstünde önemle durulan bir olay olmuştu. İşkence konusunun Türkiye kamuoyunda da yaygın şekilde konuşulması engellenememişti.

İşlediği suçların hesabını vermekte güçlük çeken askeri cunta, bu kez bir mizansen, bir senaryo hazırlayarak işkenceleri yalanlamaya çalıştı. Bu amaçla yedeğine aldığı sermaye gazetelerine hapishaneden savunmasız insanların boy boy resimlerini çektirerek bu insanlar adına ürettiği uydurma haberlerle kendisini savunmaya çalıştı. TRT'den de bazı tutukluların canlı resimlerini göstererek ve tutuklulara ait olmayan seslerle düzmece konuşmalar yaptırarak işkence olaylarını ört bas etmeye çalıştı.

Aynı günlerde BBC Radyosu, İsveç *Radyosu ve ünlü İngiliz Gazetesi Financial Times, daha sonra da Af Örgütü bu iddia ve haberlerin doğru olmadığını belgeleyen yayın yaptılar. DEMOKRAT TÜRKİYE kendi kaynaklarından da olayı araştırarak bu senaryonun yalan ve düzmece olduğunu kanıtladı.*

AF ÖRGÜTÜ'NÜN İŞKENCE GÖRDÜĞÜNÜ İDDİA ETTİĞİ ERKEK SANIKLAR DA GAZETECİLERLE GÖRÜŞTÜRÜLDÜ

Uluslararası Af Örgütü'nün işkence gördüklerini ileri sürdüğü sanıklardan beşi (Oturanların ilk beş kişisi) basına gösterildi.

Tutuklulardan Ulvi Oğuz, basına gösterilmeleri sırasında sinir krizi geçirdi.

(BÜLENT HİÇYILMAZ)

Tutuklu Mitap: «Cezaevinde işkence konusunda gözlemim yok»

Milliyet

ANKARA, ÖZEL ...den Melih Pekdemir de basın mensuplarıyla ...

TÜRK GAZETELERİNİN VE TRT'NİN İDDİALARI

Milliyet, 19 Şubat 1982: 1. Sayfa Manşet:"*AF ÖRGÜTÜNÜN ÖLDÜ DEDİKLERİ YAŞIYOR.*" **Gazete, manşetin hemen yanında** "*İşte öldü denilen teröristler*" **başlığı altında TKP-Davasından Ulvi Oğuz ile Devrimci Yol merkez davasından Nasuh Mitap, Oğuzhan Müftüoğlu, Melih Pekdemir ve Ali Başpınar'ın Mamak Askeri Cezaevi Avlusunda çekilmiş resimlerini yayınladı ve özetle,** "*sanıkların işkence görmediklerini kendi ağızlarından söylediklerini*" **yazdı.**

Milliyet, 24 şubat 1982: 1. Sayfa: "*Af örgütünün öldü dediği terörist gazetecilere gösterildi.*" **Gazete, Devrimci Sol-Davasından idama mahküm edilen Saadettin Güven'in kazağıyla ve eliyle yüzünü kapattığı bir resmini ve Güven'e ait olduğu iddia edilen ve aslında bu kişiye ait olmayan sözler yayınladı.**

Hürriyet, 26 Şubat 1982, 3. Sayfa: "*İşkence edildiği öne sürülen 2 sanık daha basına gösterildi.*" **Gazete, İzmir'de tutuklu bulunan devrimcilerden ikisinin resmini ve bu iki kişiye ait olduğu iddiasıyla işkencenin olmadığını belirten ifadeler yayınladı.**

Tercüman, 24 Şubat 1982, 1. Sayfa:

"*Tutuklular « işkence ve ayrım iddiaları mesnetsiz » dediler.*" **Gazete, 5 tutuklunun Mamak Cezaevi duvarına dayanmış şekilde resimlerini bastı.**

Milliyet, 24 Şubat 1982, 3. Sayfa: "*Tutuklu Mitap: « Cezaevinde işkence konusunda gözlemim yok! »*" **Gazete, tutuklu 5 kişinin duvara dayanmış resmi ile, Ulvi Oğuz'un gazetecilerle görüşürken bayıldığını gösteren fotoğrafını yayınladı.**

Türkiye Radyo ve Televizyonu ise 19 Şubatla 26 Şubat arasında tutuklulara ait olmayan seslerle, tutukluların canlı resimlerini göstererek işkence iddialarını yalanlamaya ve Af Örgütünü yıpratmaya çalıştı.

Adı geçen gazeteler de bir yarış içinde uydurma haber ürettiler, tutukluların ağzından işkenceyi yalanlatmaya çalıştılar ve bunu Basın Ahlak Yasası'na değil, kendi ahlaklarına pek yakıştırdılar.

Türk gazeteleri içinde aşağıda ayrıntılarını yazacağımız "*Mamak Senaryosu*"*nda* **tek doğru haberi** *Cumhuriyet* **verdi.** *Cumhuriyet,* **24 Şubat tarihli sayısında gazetecilerin Mamak Askeri Cezaevine davet edilişini ve orada olanları yazdıktan sonra öteki gazetelerin Ulvi Oğuz'a ilişkin haberini de yalanladı:** "*Ulvi Oğuz rahatsızlandığı için gazetecilerle konuşamadı. Diğer sanıklar Mitap, Müftüoğlu, Başpınar ve Pekdemir ise bazı iddialarda bulundular.*" **Gazete, bu** "*bazı iddiaların*" **ne olduğunu yazamamış olsa gerek... Bu ifade şekli yüzünden** *Cumhuriyet* **Gazetesinin "uyarıldığı" muhakkak.**

ULUSLARARASI AF ÖRGÜTÜ YALANLARI YANITLIYOR

Türk Gazetelerinde bu biçimiyle çıkan haberler karşısında, Uluslararası Af Örgütü bir basın açıklaması yaptı. Bu açıklama, Alman Haber Ajansı DPA tarafından 5 Mart 1982 tarihinde bütün Alman gazetelerine duyuruldu. DPA'nın 5 Mart tarihli bültenlerinde yer alan açıklamada Uluslararası Af Örgütü şöyle diyordu:

« ai BU YALAN KARŞISINDA KENDİSİNİ EN SERT BİÇİMDE SAVUNACAKTIR »

"Milliyet Gazetesinde 22 Şubat 1982 günü, « AF ÖRGÜTÜNÜN ÖLDÜ DEDİKLERİ YAŞIYOR » başlığı altında bir yazı ve öldüğü iddia edilen kişilerin isim ve resimleri yayınlandı. Uluslararası Af Örgütü, Milliyet Gazetesinin asılsız haberinin tam tersine, söz konusu 8 olayın hiç birisinde, hiç bir şekilde, yazılı ya da sözlü, bu şahısların işkence sonucu öldüklerini iddia etmemiştir. ai, bu yalan haber karşısında kendisini en sert biçimde savunacaktır.

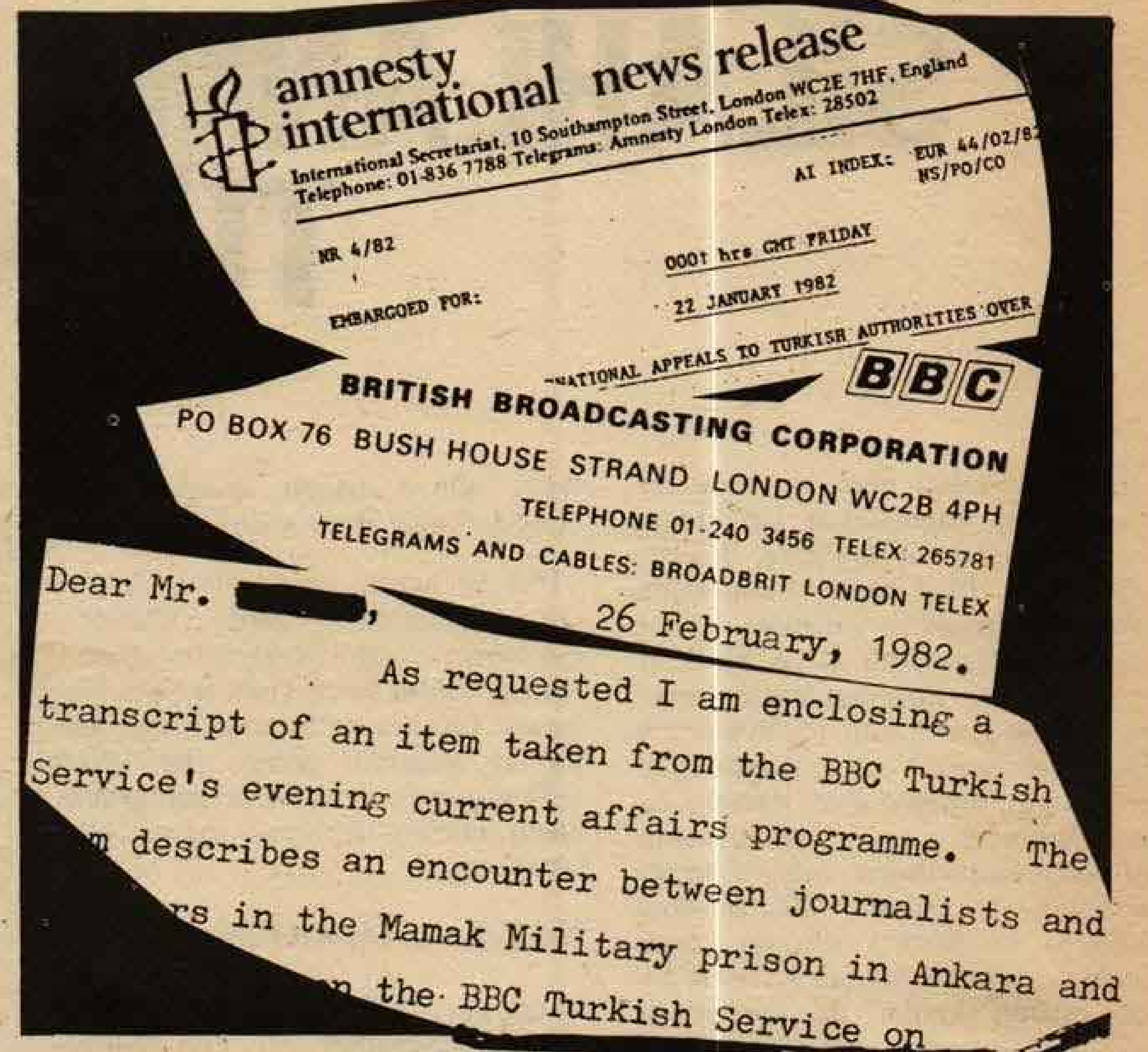
Adı geçen kişilerden 4'ü Devrimci Yol adlı sol örgütün liderlerinden olup, ai, bu kişilerin yaşamları, sağlık durumları gözaltında tutuldukları yer ve bunlara yapılan işkenceler konusunda bilgi istemişti. ai, Türk makamlarına ve kamuoyuna işkence sonucu öldükleri iddia edilen 77 kişilik bir liste vermiştir. Türk makamlarının basına gösterdiği kişilerden hiç birisi bu listede bulunmamaktadır. Listede bulunmayan kişilerin adları şunlardır: Ulvi Oğuz, Nasuh Mitap, Oğuzhan Müftüoğlu, Ali Başpınar, Melih Pekdemir, Saadettin Güven, Güner Akkuş, Zeki Dümen."

Evet, Af Örgütü'nün resmi açıklaması bu.

BBC VE İSVEÇ RADYOSU GERÇEĞİAÇIKLIYOR

"Mamak Senaryosu" nasıl düzenlenmişti, cezaevine çağrılan gazetecilere tutuklular neler söylemişti? Bu ve benzeri soruların cevabını en doğru biçimde BBC'nin 23 ve 24 Şubattaki yayınlarında bulmak mümkün.

DEMOKRAT TÜRKİYE, BBC'ye başvurarak yayınların bant ve metinlerini istedi. BBC'nin resmi bir yazıyla gazetemize gönderdiği ve 23 Şubatta yayınlanmış olan haber metni şöyle:

amnesty international news release

International Secretariat, 10 Southampton Street, London WC2E 7HF, England Telephone: 01-836 7788 Telegrams: Amnesty London Telex: 28502

AI INDEX: EUR 44/02/8.. NS/PO/CO

NR 4/82

EMBARGOED FOR: 0001 hrs GMT FRIDAY 22 JANUARY 1982

...NATIONAL APPEALS TO TURKISH AUTHORITIES OVER

BBC

BRITISH BROADCASTING CORPORATION
PO BOX 76 BUSH HOUSE STRAND LONDON WC2B 4PH
TELEPHONE 01-240 3456 TELEX 265781
TELEGRAMS AND CABLES: BROADBRIT LONDON TELEX

26 February, 1982.

Dear Mr. [redacted],

As requested I am enclosing a transcript of an item taken from the BBC Turkish Service's evening current affairs programme. The ...m describes an encounter between journalists and ...rs in the Mamak Military prison in Ankara and ... the BBC Turkish Service on

"Çok İşkence Yapılıyor, Belim Sakat Kaldı..."

BBC: *"Mamak Askeri Cezaevindeki durumlarla ilgili Türkiyedeki muhabirimizin haberini veriyoruz.*

MUHABİR: *Gazetecilere gösterilen beş tutuklu bir duvarın dibine bağdaş kurup oturmuşlardı. Hiç de güneşin tadını çıkarıyor gibi değillerdi. O sırada, 60 kadar tutuklu, bir başçavuşun komutası altında marş söyleyerek askeri düzende koşuyorlardı. Anlaşılan kısa saçlı, solgun benizli beş tutuklu, gazeteciler fotoğraflarını çekebilsin diye koşu yapan gurubun dışında bırakılmışlardı. Yabancı gazetecilerin davet edilmediği* (Mamak'ta tutuklularla görüşmeye gerçekten de yabancı gazeteciler çağrılmadı. Haberi veren muhabir, aynı zamanda bir Türk gazetesinin ve BBC'nin muhabiri olması yüzünden bu gerçekleri öğrenebiliyoruz. D.T.) *bu ziyaretin amacı, Af Örgütü'nün iddialarını reddetmekti. Cezaevi idaresinin varsayımı doğru çıkmadı, örneğin seçilen beş tutukludan Nasuh Mitap şöyle konuştu: « SÖYLEYECEKLERİM ÇOK KISITLI OLACAKTIR. İŞKENCE YAPILIYOR, VE BEN İŞKENCEDEN SAKAT KALDIM. RAPORLARIM VAR. TÜRKİYE'DE İŞKENCE VARDIR, ÇOK İKENCE VARDIR. SAKAT KALDIM İŞKENCEDEN. BELİM KIRILDI. UZUN SÜRE YÜRÜYEMEDİM. PEK ÇOK ARKADAŞIMA İŞKENCE YAPILIRKEN GÖRDÜM. »*

MUHABİR: *Nasuh Mitap gibi suçlanan Melih Pekdemir'de şunları söyledi: « BİZİM İSTEDİĞİMİZ İNSANCA YAŞAMAK. CEZAEVİNDE BASKI OLDUĞU DOĞRU. BUNUN İÇİN BENİMLE BİRLİKTE BAZI ARKADAŞLAR 10 GÜN SÜREN AÇLIK GREVİ YAPTIK. SESİMİZİ KAMUOYUNA DUYURABİLMEK İÇİN. BİLMİYORUM DUYULDU MU? CEZAEVİNDE BASKI VAR: GÜNDE 10-12 SAAT SÜREN EĞİTİM VAR. BEN SİYASİ TUTUKLUYUM, SİYASİ SAVUNMA YAPACAĞIM. BU KOŞULLAR ALTINDA MAHKEMEYE HAZIRLANMAM SÖZKONUSU OLAMIYACAK. BUNLARI SAVUNMA HAKKIMIN BİR PARÇASI OLARAK MAHKEMEDE AÇIKLAMAYI DAHA DOĞRU BULUYORUM: »*

MUHABİR: *Bir gazeteci Pekdemir'e « « siz böyle bir harekete maruz kaldınız mı? » diye sordu. Pekdemir şu karşılığı verdi; « KALMAYAN YOKTUR. BEN DE KALDIM. ŞU ANDA BİLE MADDİ-MANEVİ BASKI VARDIR. »*

MUHABİR: *Oğuzhan Müftüoğlu ile Ali Başpınar işkence konusunda konuşmayı kabul etmediler. Seçilen beşinci tutuklu Ulvi Oğuz ise gazetecilerle görüşmeden önce fenalık geçirerek bayıldı ve oradan uzaklaştırıldı. Ulvi Oğuz Türkiye Komünist Partisine üye olmakla suçlanıyor. Görüşme sırasında gazetecilerin yanında bulunan Cezaevi Müdürü Albay Raci Tetik, Ulvi Oğuz'un bayılması üzerine « şov yapıyor » dedi. Gazetecilerin isteği üzerine çağrılan cezaevi doktoru ise Ulvi Oğuz'un sinir krizi geçirdiğini, bu tür krizlerin Mamak Ceza ve Tutukevinde yaygın olduğunu söyledi.*

FİNANCİAL TİMES'IN HABERİ

Ünlü İngiliz Gazetesi Financial Times, 25 Şubat 1982 tarihli sayısında şunları yazıyordu: « *Uluslararası Af Örgütünün İşkence iddialarını çürütmek için Türk gazeteciler Mamak'a davet edildiler. Davet yabancı basına kapalı tutuldu. Ancak Financial Times muhabiri, görüşmelerin metnini Türk gazetecilerin bandından dinleyebildi. FT-Muhabiri, binlerce tutuklu içinden seçilen beş tutuklunun Af Örgütü aleyhine bilgi vereceklerinin sanıldığını, ancak gerek muhabirlerin gerek cezaevi yöneticilerinin bu görüşlerinin ne kadar yanlış olduğunun ortaya çıktığını* » haber verdi.

Konuya ilişkin elimizde daha çok belge var. Fazlasını yayınlamayı gereksiz görüyoruz. Cuntanın oyununu bozmaya, yalancının mumunu söndürmeye bu denlisi de yeter sanıyoruz.

Son aldığımız bir habere göre *"Mamak Senaryosunun"* fiyasko ile sonuçlanması, tüm zorlamalara karşın sanıkların « *İşkence yoktur!* » *dememesi senaryonun cezaevi görevlilerini fena halde öfkelendirmiş, adı geçen tutuklulara bu yüzden yeniden işkence yapılmıştır.*

Gazetecilerin Mamak Ziyareti'nden hemen sonra ortaya çıkan bu olay üzerine, Ankara Aıkıyönetim Komutanı ile 28. Tümen Komutanının cezaevine geldikleri, Cezaevi Müdürü ile uzun bir görüşme yaptıkları öğrenildi.

Uluslararası Af Örgütü'nün işkence gördüğünü iddia ettiği tutuklular Mamak Askeri Cezaevinde basın mensuplarına gösterildi

Uluslararası Af Örgütü'nün işkence gördüklerini iddia ettiği tutuklular basın mensuplarına gösterildi

ANKARA (A.A)- Uluslararası Af Örgütü'nün iş...

Cuntanın Mamak Senaryosunda Günaydın Gazetesi de işte böyle rol aldı. Resimde Oğuzhan Müftüoğlu ve Ali Başpınar görülüyor.

SİLAHLANMA ve TÜRKİYE

Hakkı Keskin

Dokunulmazlığı olan, üzerinde tartışılamayan, tartışılması yasaklanan konular vardır toplumlarda. Bunlara tabu denir. İlkel toplumlarda kullanılması uğursuzluk getirdiği sanılan şeyler tabulaştırılırdı. Artık hiç kimse tabulaşmış konuları irdeleyemez, bu konuda görüşlerini söyleyemezdi. İlkel toplumlarda tanrı sayılan yüzlerce şeyin, örneğin ayın, güneşin, taşan nehirlerin, ateşin, bazı hayvanların tanrısallaştırılması, onlar üzerinde tartışılmasını önlerdi. İlk ve Orta çağlarda kendilerini tanrının yeryüzündeki temsilcisi olarak kitlelere kabul ettiren krallar da üzerlerinde tartışılması yasak olan, yani tabulaşmış kişilikleri olan insanlardı.

Türkiye'de Ordu ve Silahlanma Konusu Tabu Olmaktan Çıkarılmalıdır

Çağımızda, özellikle çağdaşlaşamamış ve geri bıraktırılmış toplumlarda bu tabular değişik biçimlerde varlıklarını sürdürürler. Güzel Türkiyemizde özellikle son yıllarda üzerinde tartışılamayan, kişilerin özgürce fikirlerini söyleyemedikleri çok önemli bir konu ordu ve silahlanmadır. Bu konu özellikle tabulaştırılmıştır. Tıpkı ilkel toplumlarda sanıldığı gibi, üzerinde tartışılması herhalde uğursuzluk getirir diye korkulur. Gerçekten de bu konuyu irdelemek, ülkemiz için getirdiği yükümlülükleri ve ağır yükü tartışmak isteyen bazı yazar ve gazeteciler, büyük "uğursuzluk"lara uğramış, bizzat ordu ilgilileri tarafından büyük baskı altına alınmışlardır. Eleştirisel bir yazısından ötürü ünlü bir gazeteci ordu ilgilileri tarafından çok ağır biçimde dövülmüştü.

Azgelişmiş ülke olan Türkiye için bu konunun öneminden çıkarak, yetkili olan emekli bir paşaya bu konuda bir çalışma yapmasını önerdiğimde: "Hakkı Bey yuvamı mı batıracaksınız" diyerek, ordunun içinden gelen isim yapmış bu paşa, ciddi kuşkularını ve korkularını dile getirmişti.

Ülkemizin ve halkımızın çıkarları tüm tabuları olduğu gibi, silahlanma ve ordu tabusunu da artık tartışmaya açmayı gerektirmektedir. "Uğursuzluk" getirse de bu tabuyu artık irdelemenin zamanı çoktan geldiği kanısındayım.

Uluslararası karşılaştırmalı verilerde Türkiye azgelişmiş ülkeler arasında orta sıralarda yer alır. Türkiye bu azgelişmiş ülkeler arasında dış borçları ve bu dış borçların beraberinde getirdiği dış borç ve faiz yükü en ağır olan ülkelerin başını çeken ülkelerden birisidir. Son yıllarda ekonomisi büyük sarsıntılar geçiren ve iflas noktasında olan ülkelerden biri de Türkiye'dir. Her yıl artan oranda dış ödemeler açığı vermektedir ülkemiz. Bu açık son yıllarda kısa vadeli ve koşulları zor borçlanmayı beraberinde getirmekte, ekonomiyi ve ülkeyi çıkışı olmayan bir fasit daire içerisinde bırakmaktadır.

İzlenen politika tek alternatifi, koşulları ne olursa olsun yeni borç sağlayabilmekte görmekte, böylece montajcı sanayi çarklarını çalıştırmaya, petrole ve böylece dışa bağımlı enerji açığını kapamaya çalışmaktadır. Türkiye solu bu politikanın sonunun felaket olduğunu yıllardır yineler durur. Bunun altını bir kere daha çizelim.

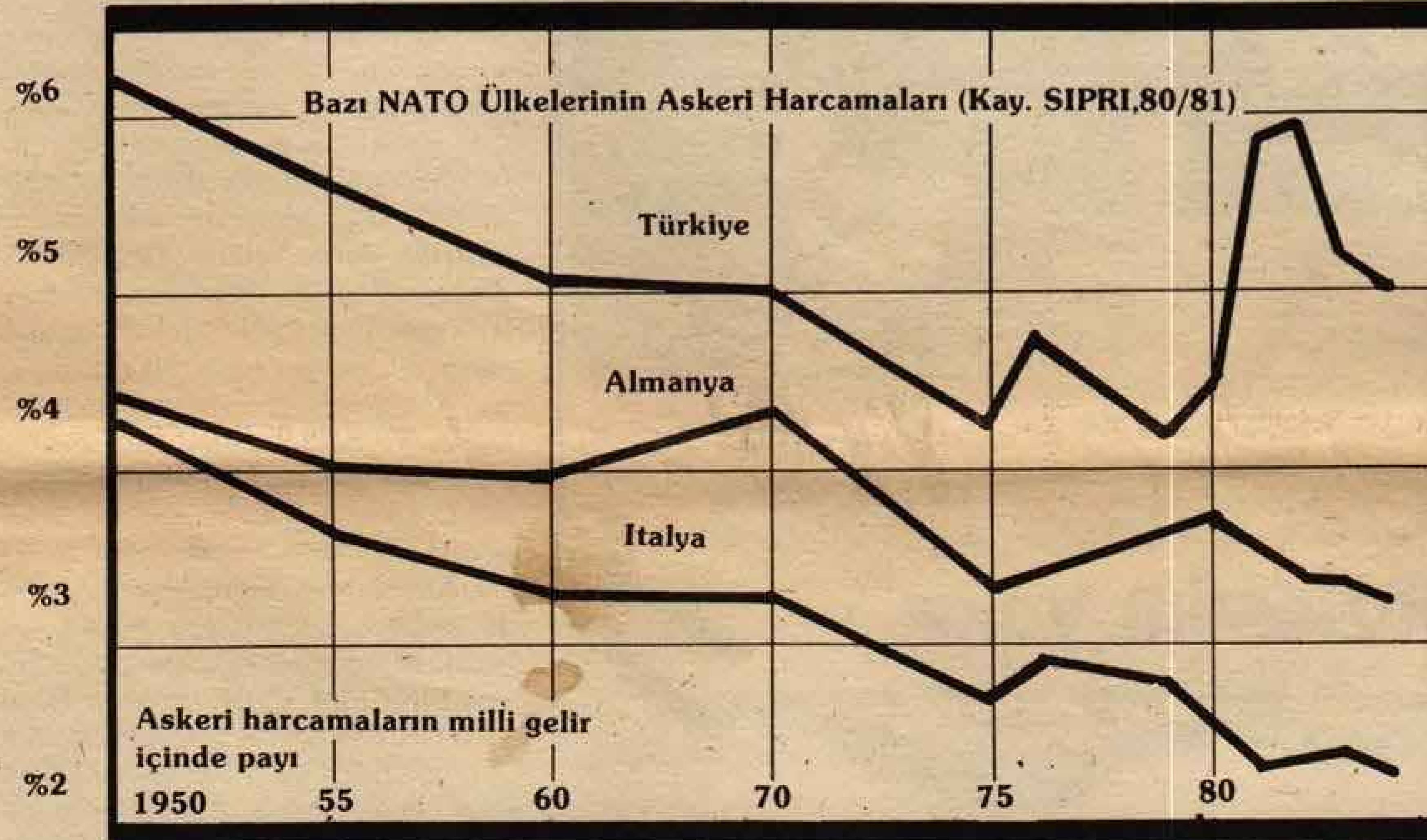
Bu dış borçlanmanın bir diğer nedeni de hiç kuşkusuz Türkiye'nin üstlendiği askeri giderler. Türkiye artan askeri harcamalarına koşut olarak, önemli ölçüde yeni ve daha fazla silahı yurt dışından satın alıyor ve böylece daha fazla dövizini silah ithali için ayırıyor. Askeri "yardım" görünümü altında sürekli olarak başta ABD'den olmak üzere, Federal Almanya ve diğer NATO ülkelerinden satın alınan pahalı silahlar, yine borçlanılarak ithal edilebilmektedir.

Türkiye henüz sanayileşme sürecini tamamlayamamış, geniş kitlelerin çağımızın en tabii gereksinimleri olan eğitim, sağlık hizmetleri, sağlıklı beslenme, insanca konutlarda yaşayabilme ve yaşamın gereği olan işyeri sağlayamayan ve daha sayılamayacak kadar çözüm bekleyen sorunu olan bir ülkedir.

NATO ve TÜRKİYE

Türkiye, 1952'de üyesi olduğu NATO içerisinde en geri kalmış ülkedir. Ancak çoğu Dünyanın en zengin ve en gelişmiş NATO ülkeleri içerisinde askeri giderleri bakımından kıraldan çok kıralcıdır. Nüfusuna göre NATO içerisinde sayısal olarak en büyük orduyu besler. Aşağıdaki tablo Türkiye'nin 1950'den bu yana diğer NATO ülkeleri ile karşılaştırmalı olarak askeri giderlerini gösteriyor.

Tabloyu dikkatle incelemekte büyük yarar var.

Görüldüğü gibi Türkiye daha NATO'ya girmeden İkinci Dünya Savaşı sonrası içine çekildiği soğuk savaş politikası gereği ulusal gelirinin yüzde 6.2 sini askeri harcamalara ayırarak, İngiltere'den sonra ikinci sırayı işgal ediyor. Daha sonra 1965 yılına değin emperyalizmin öncü gücü Amerika Birleşik Devletleri ve İngiltere'den sonra üçüncü sırayı kendine layık görüyor askeri harcamalarda. 1965 yılından 1975 yılına değin ABD, İngiltere ve Yunanistan'dan sonra dördüncü sırayı koruyor. 1975 yılından günümüze değin Yunanistan'ın peşinden tüm NATO ülkeleri arasında ikinci sırayı göğsünü gererek işgal ediyor.

Silahlanma Yarışı

Kıbrıs savaşı Türkiye ile Yunanistan arasındaki silahlanmayı kızıştırmış ve Amerikan, Fransa, Federal Almanya ve İngiltere silah sanayii tekellerinin milyarlar kazanmasına gerekçe hazırlamıştır.

Yeri gelmişken vurgulamakta yarar var. Emperyalist ülkeler büyük bir ustalıkla tıpkı Yunanistan Türkiye örneğinde olduğu gibi, komşu ülkelerin birbiriyle sürekli olarak sürtüşmesine katkıda bulunurlar, hatta savaşları veya her an savaşa hazır sıcak ortamı hazırlarlar. Sonra da köşeye geçerek milyarlarla dolara varan silah satımlarını hem de nazlanarak yürütürler. Kıbrıs olayı Türkiye ile Yunanistan'ı silahlanmaya sürüklerken, Kaşmir olayı Hindistan ile Pakistan'ı bir sınır olayı İran'la Irak'ı, İsrail olayı tüm Orta Doğu ülkelerini sonu gelmez bir silahlanma yarışına götürür. Bu örnekleri daha da genişletmek olası. Böylece emperyalizm dünyanın dörtbir yöresinde çoğu defa kendinin yarattığı çıbanların iyileşmemesine büyük özen gösterir. Biraz barış sağlama eğilimleri ağırlık kazandığında ustaca bir iğne batırır, silahlanma yeniden büyük bir hız kazanır.

Empeyalizm perde arkasından sıcak savaşı veya her an savaş yapma tehdidi ortamını yaratır ve yönetirken, bir yandan da dünya kamuoyu önünde barış meleği gibi arabuluculuk yapar. Yıllardır Arap ülkeleriyle İsrail arasında, Türkiye ile Yunanistan arasında Amerika Birleşik Devletleri'nin sözde arabulucuları tur üstüne tur atarlar. Nedense bir türlü silahlanmanın nedeni olan sorunlar çözülmez. Ve silahlanma yarışı milyonlarca köylünün, işçinin, memurun emek artıkları ve yurt dışından bizlerin gönderdiğimiz dövizle sürer gider.

Bu yarışta ABD silah tekelleri sadece 1977-1980 yıllarında Türkiye'ye bir milyarı aşan, Yunanistan'a iki milyar dolara yaklaşan silah satmışlardır.

Ne Pahasına Silahlanma ?

Bir süre sonra artık hiç bir işe yaramayacak olan ve daha modernlerinin alınması zorlanacak olan bu silahlara verilen dövizlerle ülkemizde nelerin yapılabileceğini hiç düşündük mü? Bir kaç örnek vereyim size. En pahalılarından olmayan bir savaş gemisinin değeri 450 milyon DM, bir savaş uçağının 50 milyon, bir Leopard II panzerinin 3 milyon DM. Yapılan hesaplara göre, bu bir panzere verilen 3 milyon DM'la 30.000 öğrencinin okuyabileceği 1.000 sınıf yapılabilir. Bir savaş uçağına verilen 50 milyon DM'la Türkiye'nin tüm 40.000 köyüne birer eczane yapılabilir. Bir savaş gemisine verilen 450 milyon DM'la, Türkiye'nin döviz bulunamadığı için beş yıllık planlarında öngörüldüğü halde kurulamayan çok önemli üç fabrika kurulabilir.

Örneğin: Çorum kentimizde öngörülen "Sanayi Tesisleri Teçhizatı İmalat fabrikası" için 28 milyon Amerikan doları gerekmektedir. Bu fabrika kurulabildiği takdirde, Türkiye artık gübre, çimento, şeker fabrikaları ve rafinerileri için gerekli tüm makinaları Türkiye'de üretebilecek, bunların dış alımına gerek kalmayacak.

Giresun'da kurulması planlanan "Zirai İlaçları Mücadele Kompleksi" için sadece 11.8 milyon Amerikan doları gerekmektedir.

İzmir Aliağa'da planlanmış olan ve yılda 377 bin ton vasıflı çelik üretecek olan "Aliağa Yüksek Vasıflı Çelik Fabrikası" için 120 milyon Amerikan doları gerekmektedir. 450 milyon DM yuvarlak hesapla 160 milyon Amerikan doları yaptığına göre, bu dövizle örnek olarak seçtiğimiz Türkiye'nin sanayileşmesinde büyük önemi olan ve ithal edilen makinaların yerli üretimine olanak verecek olan, vasıflı çelik üretimini önemli ölçüde artıracak olan bu üç fabrikanın kurulması olanaklaşacaktır. Böylece de bir kaç bin işsiz yurttaşımıza üretken bir sahada yeni ve sürekli iş yerleri yaratılmış olunacaktır.

Türkiyemizin yıllardır büyük elektrik sıkıntısı çektiğini biliyoruz. Hatta bu nedenle üretimin önemli ölçüde düştüğünü de. Yapım çalışmaları bir kaç yıl önce başlatılmış olan ve Türkiye Cumhuriyetinin en büyük projesi olan "Güney Doğu Anadolu Projesi"nin en önemli yatırımı "Atatürk Barajı ve Sulama Tesisleri" için 779 milyon Amerikan doları döviz gerekmektedir. Bu sağlanamadığından çalışmalara bir kaç yıl ara verilmişti. Oysa beş savaş gemisine verilen parayla, ya da 37 savaş uçağına harcanan dövizle bu barajın yapımı hiç ertelenmeksizin gerçekleştirilebilirdi. 2400 MW gücüyle bu baraj Türkiye'de üretilmekte olan elektrik enerjisini yüzde elli oranında artırarak, elektrik açığını önümüzdeki bir kaç yıl için bile kapatmış olacaktı. Ayrıca aynı baraj Urfa-Harran verimli topraklarının 805.500 hektarlık çok önemli bir bölümünü sulayarak, Türkiye'nin tahıl üretimini yaklaşık iki katına çıkaracaktır. Böylece Türkiye tahıl dışsatımında Dünyada önemli bir yer alabilecektir ve sürekliliği olan önemli bir döviz geliri sağlanmış olacaktır.

Bu baraj ve sulama tesisleri yapılırken ve yapıldıktan sonra bir kaç bin kişi için işyeri sağlanmış olacaktır. Ayrıca on binlerce çiftçinin ve yüzbinlerce insanın yaşam düzeyi önemli ölçüde gelişmiş olacaktır. Oysa satın alınan uçaklar ve gemiler, satın alındıktan sonra da çeşitli ek parça ve malzeme gereksinimiyle sürekli olarak yeni döviz giderini zorunlu kılmaktadır.

Askeri giderleri bu açılardan, yani ülke kalkınmasına getirdikleri kısıtlamalar ve engellemeler bakımından düşünmek gerekir.

Türkiye Bir Başka Gezegende Mi Bulunuyor ?

Bu askeri giderler ordu ve silahlanma, çok geniş ve bu yazının sınırlarını aşan konular. Sorunun yalnız bir iki boyutunu irdelemeye çalıştım.

Üzerinde durulması gereken en önemli sorun, silahlanma ve barış tartışmaları tüm diğer NATO ülkelerini son yılların en görkemli hareketleriyle karşı karşıya getirirken, Türkiye'de sanki bir başka gezegende yaşanıyormuşçasına, tüm olup bitenlerin dışında kalınmasıdır. Federal Almanya ve diğer Avrupalı NATO ülkeleri bu nedenle İkinci Dünya Savaşından bu yana en büyük gösterilere sahne oldular. Milyonlarca insan, imzalarıyla, tebliğleriyle, katıldıkları gösteri ve yürüyüşlerle ABD'nin yeni silahlanma ve barışı tehlikeye sokabilecek girişimlerine şiddetle karşı çıktılar.

1981 yılında bu konuda en büyük yayın evleri tarafından yalnız Almanca bir çok kitap yayınlandı. Basın ve yayın organları sürekli olarak "silahlanma ve barış" konularını işlediler. Nedense Türkiye'de bu konuda tek ses yok. Bir tek gazeteci bile cesaret edip, bizim NATO ülkesi Federal Almanya'da, Fransa'da, İtalya'da, Danimarka'da, Hollanda'da şu şu eylemler yapıldığı haberini bile işleyemedi. Tüm sansüre ve yasağa karşın diğer konulara dolaylı olarak değinilse bile, bu konu tabu'luğunu korudu.

Bence bu çok düşündürücü ve korkunç bir olay. Ülkemizin kalkınmasını, halkımızın geleceğini bu denli ilgilendiren bir konunun, halkımızın önünde tartışılmasından neden korkuluyor? Kim koyuyor bu denli sert yasağı? Milyarları kazanan Amerikan, Fransız-Alman ve İngiliz silah tekelleri mi, onların emir kulluğunu yapan yerlileri mi, her ikisi mi?

Hep birlikte çok iyi düşünmeliyiz bu konuları, kuşkusuz 'niçin'lerini de. Sanmayalım ki Türkiye egemen sınıfı ülkemizin savunması için bu silahları satın alıyor! Ekonomisi kanser olmuş bir ülkenin, modern silahları ve silahlı gücü ne denli sağlıklı ve güçlü olabilir ki?

1971 ve 1980 askeri darbeleri gösteriyor ki, ordunun gerçek işlevi Türkiye'de ulusal savunma değil, egemen sınıfları ve onların yabancı işbirlikçilerinin düzenlerini korumaktır.

Şimdilik bunu beceremediklerini söyleyemeyiz, haksızlık olur.

ANAYASA VE DEMOKRATİK GÜÇLER

Demir Özlü

İnsanlığın uygarlık tarihinde dönüm noktaları olan "İnsan Hakları Bildirileri" bir çeşit anayasa gibidirler. Bu türde ilk bildiri olan (1215'de İngiltere'de ilan edilen) Magna Charta'dan, 1948 Birleşmiş Milletler İnsan Hakları Evrensel Bildirisi'ne kadar, hepsi de, insancıl yönde, halkların- -ve tek tek insanların- kazandıkları hakları belirtirler.

Hakların verildiği, daha doğru bir deyişle alındığı bu belgelerle duyurulmaktadır insanlığa.

İnsan hakları bildirilerinden sonra ortaya çıkan, daha sistemli metinler olan anayasa metinleri de öyledirler: Kazanılan hakları teminat altına alırlar, olumlarlar, teyid ederler.

Tarih içinde, ardarda gelen bu hukuksal metinler durmadan bir gelişmeyi ve bireysel hak ve özgürlüklerden, sonra da, onları koruyarak, toplumsal hak ve özgürlüklere doğru yayılmayı simgelerler.

Bu yüzden insan hakları bildirileri ve anayasalar, genel olarak, insanlık tarihinde, toplumların tarihinde ilerici güçlerin yapıtlarıdırlar. Bazen 'onarma' (restorasyon) dönemlerinde yapılan anayasalar, daha önceki anayasaların insan haklarına ilişkin bölümlerine dokunmaksızın, siyasal yapının üst örgütlenmesinde bazı değişiklikler getirirler. Ama gerici, faşist rejimler yeni anayasalar yapamazlar. Onlar daha çok varolan anayasal metinleri tahriple yetinirler.

1942'de Fransa'da nazilerle işbirliği yapan Mareşal Petain hükümeti yeni bir anayasa yapamamıştı: Varolan cumhuriyet anayasasını on noktada tahriple yetinmişti.

Faşist Mussolini yeni bir anayasa yapmamıştı. İtalya'yı kararnameler yoluyla yönetmek istemişti.

Hitler'de öyle.

Türkiye'deki 12 Mart rejimi de aynını yaptı: Anayasayı 1971 ve 1973'de -zor altında- yaptığı değişikliklerle bozmakla yetindi sadece.

Türkiye'de, insan haklarına askeri yönetimce bugün yapılan tecavüzlere başta Avrupa Konseyi, uluslararası kurumlarla Avrupa siyasi partilerinin ve hükümetlerinin tepkisi, bir içişlerine karışma gibi gösterilmek istenmekte. Bu demagojik mantık, asıl gerçekliğine indirilirse şu itirafı yapıyor gibidir: "Bizde insan hakları yoktur, siz insan haklarına saygı istiyorsunuz bizden, öyleyse iç işlerimize karışıyorsunuz."

Oysa Türkiye'de işkence yasağı ta 1839 Tanzimat Fermanı ile kabul ve ilan edilmiş bir iç hukuk kuralıdır.

1856 Islahat Fermanı'yla, mahkemece mahküm edilen kişilerin mal varlıklarına el konulamayacağı kuralı getirilmişti. Bugün bizi -1980'de yargılanmamış kişilerin mallarına el koymaya kalkışarak- 1856'dan, 1839'dan daha geriye mi götürmek istiyorlar? diye sormak her aklı başındaki insanın hakkıdır.

Bu Osmanlı fermanları, insan hakları bildirileri değil midirler? İç-hukuk kuralı değiller mi? Tanzimat, 1. ve 2. Meşrutiyet, Cumhuriyeti oluşturan tarihsel aşamalar değil mi?

(Türkiye'de, Tanzimat fermanlarının Batılı ülkelerin zoruyla kabul edilmiş oldukları yolunda bazı görüşler de vardır. Bu görüşlerin bir bölümü, batılı ülkelerin ekonomik ve askeri emperyalizmiyle insan hakları sorununu -bazen- birbirine karıştırmaktadırlar. Böylece çağdaş dünya bizim için anlaşılmaz hale gelmektedir. Oysa batının bu iki farklı yüzünü birbirinden ayırtetmek gerekir).

Cuntayla Vehbi Koç'un sözcüleri yazıyorlar:

-"Bazı temel konular, Türk siyasal gündeminde tartışma dışı tutulmadığı takdirde, bırakın ideal demokratik ve özgürlükçü rejimi, Türkiye şartlarına uygun bir sistemi bile oturtmak imkansız denecek kadar zordur. Bu konular arasında 'din', 'ülke bütünlüğü', 'sınıf kavgası', 'ırkçılık', 'mezhepçilik' ve benzeri kavramlar vardır. Türkiye'de politikaya heves edenlerin akıllı olması ve bu gibi maddeleri tartışma dışı tutmaları şarttır."(*)

Demek "kurulacak yeni Türk demokrasisi"nde, sınıf mücadelesi (onlar 'sınıf kavgası' diyor) olmayacak. Zenginlerin hep zengin, fakirlerinse hep fakir kalması garanti altına alınacak.

-Metin Toker şöyle yazıyor:

(Yeni Anayasa'da) "Devlet Başkanının, seçim sonuçlarına göre görev vereceği başbakan ile onun kuracağı hükümetin, işe başlamak için parlamentodan güven oyu alma zorunluluğu bulunmayabilir".(**)

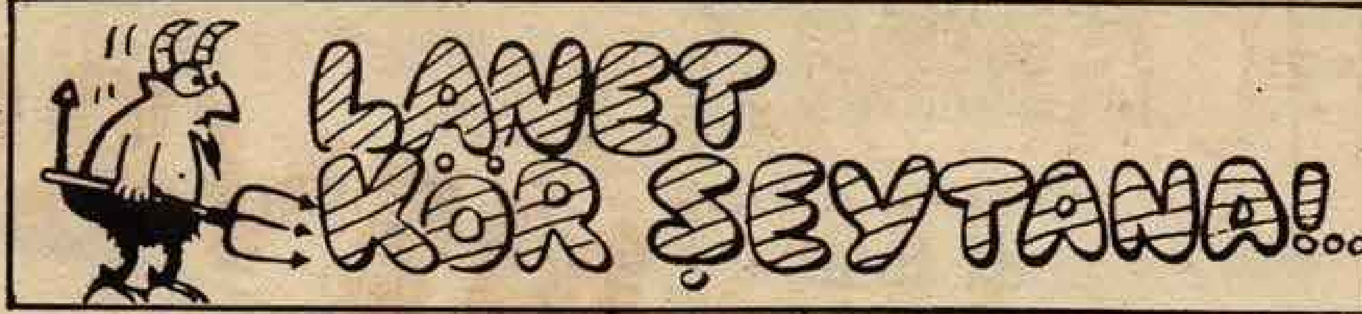
"Bize özgü" yeni demokrasi"de Meclisin hükümete güven oyu vermesine gerek yok damada göre. Nerde "egemenlik kayıtsız şartsız milletindir" gibi ilkeler? Nerde "Meclis hükümeti?","Büyük Millet Meclisi Hükümeti" geleneği? Yeni anayasaya yön vermek bu tiplere kaldıysa, 1876'daki Abdülhamit dönemi anayasasındanda geriye götürülecek demektir bu milletin hukuku! Çünkü o dönemde dahi, milletin -Osmanlı halklarının- vekilleri sorabiliyorlardı hükümetten uygulamalarının hesabını.

Ben 12 Eylül askeri rejiminin, onun Polis Vazife ve Selahiyetleri Yasası'na göre atadığı Danışma Meclisi'nin, bu meclis içindeki sözde "anayasa uzmanları"nın yeni bir anayasa yapabileceklerinden kuşku duyulmasından yanayım. İnsanlık tarihinin de, Türkiye toplumsal tarihinin de gerçeklerine aykırı düşmektedir bu. Aslında işbirlikçi burjuvazinin Tarabya Oteli'nde sunduğu bir anayasa tasarısı vardı. Askeri rejim, yeni bir anayasa yapacak tarihsel doğrultuda olsa idi, gittikçe artan hoşnutsuzluk bütün kitleyi sarmadan, o metni halk oyundan geçirip, bu işi kapatabilirdi diye düşünüyorum.

Türkiye'nin tarihsel gelişimi demokrasiden yanadır. Bir ülkenin tarihsel gelişiminin karşısına çıkmak, elbette "demokrasi" yönünde olmanın işareti değildir. Özellikle bunu, halkın genel oyuyla iktidara gelmemiş, toplumsal sınıfların herhangi birinin tam desteğine sahip olmayan ve aşağıdan yukarıya siyasal anlamda örgütlenmemiş güçler yapmaya kalkışıyorlarsa, bu güçler uzun süre siyasal iktidar olarak kalmak ve kafalarının içindeki devlet-biçimini bir hukuksal sistem olarak kabul ettirmek olanağına sahip olamazlar.

İşkenceden, 90 gün gözaltı süresinden, idam cezalarından, gayri insani cezaevi düzenlerinden, işçi ve köylü haklarını iptal etmeden, sansürden, basın özgürlüğünü kaldırmadan, kitap toplamadan, aydın ve yazar mahkum etmeden, düşünce düşmanlığından... gelen rejimler, ister "Batı demokrasisi" olsun, isterse "kendi koşullarına uygun bir demokrasi" olsun, demokrasinin herhangi bir biçimini elbette kuramazlar. Demokrasi dışı yöntemlerle, demokrasi kurulduğu herhalde tarihte görülmemiştir. Demokrasiyi kurmak, demokrat güçlerin harcıdır, demokrasi düşmanlarının değil.

(*)Milliyet, Mehmet Barlas,10.2.82,s:1.
(**)Milliyet, aynı sayı,s:6.

BARIŞ ÜSTÜNE

Kenan Evren Paşa, Bulgaristan gezisinde iyi ilişkilerden, dostluktan, "barış"tan söz etti. Bulgaristan Devlet Başkanı Jivkov Evren Paşanın göğsüne Koca Balkan Nişanını taktı.. Aynı saatlerde İstanbul Sıkıyönetim Komutanlığı "Barış Derneği" Başkanını ve yöneticilerini içeri tıktı!

Bu komediye ne demeli?.. Evren Paşanın göğsüne takılan o büyük rozeti çıkarıp birilerinin bir yerlerine mi sokmalı?..

Galiba törenin en güzeli de bu olur!

TAKKE DÜŞTÜ

Sıkıyönetim takkesi Süleyman Takkeci, iddianamesinde 52 DISK yöneticisinin idam gerekçelerini sıralıyor ve en önemli gerkçelerden birisi için şunları söylüyor:

"DISK yöneticilerinin Barış Derneği ile ilişki kurarak savaşsız ve sömürüsüz bir dünya kurulması yolunda ortak eylemler yaptıkları anlaşılmıştır."

Buravo Takkeci'ye, şahane bir deha, şahane bir zekâ!

Bir halk fıkrasını anımsayanlar bilirler. Askerde Kürt Memo'ya sormuşlar "Senin komutan çok zekiymiş, doğru mu?"

Memo ne bilsin "zeki" sözcüğünü:

"Valla benim komutan zeki olmasına çok zekidir fakat, kafası çalışmıyor!" demiş.

Bu kafalara faşist kafa, kukla kafa demek yetmez, bunlar doğrudan el kafa,!

BENZER GEÇİŞLER

Bizler bir buçuk yıldan beri "Demokrasiye geçiş"i tartışırken, artist Mine Mutlu, "Kızlıktan kadınlığa geçiş'ini bir solukta anlatıverdi Yankı dergisine :

"Ediz Hun'un alt katında kalıyordum. Ediz bir gün bana, 'Kızım sinemada kalıcı olmak istiyorsan kadın olacaksın. Bu piyasada kızlara yer yok!' dedi. Bu söz üzerine Metin adında bir gencin yanına koştum. Bir anda her şey olup bitmişti!.."

Mutlu «bu geçişten» sonra şöhrete giden yolu açtığını ifade ederek bir de takvim verdi:

"Meşru evlilik yasak. 1983'ün son ayında hamile kalıp, 1984'ün Eylülünde doğurmak istiyorum!"

Mutlunun programı ve takvimi ile "Demokrasiye geç iş"in programı ve takvimi arasında sıcak bir ilişki var. Geçişi yapacakların Mutlu'dan alacağı dersler var.

Mine'nin doğuracağı çocuk mu ? Elbet de piç olacak!

TİCANİLERİN İŞİ ZOR

"İnsanlığa büyük hizmetlerinden dolayı (!) ünlü üç bilim adamımızın büstleri dikilecek." diye haber veriyor Tercüman ceridesi.

Bu üç ünlünün üçünden biri İhsan Doğramacı, biri Dr. Siyami Ersek, biri Fahrettin Kerim Gökay. Al birini vur ötekine Fahrettin Kerim Gökay'ın büstü İstanbul Bakırköy Hastahanesinin önüne dikilecekmiş. İsabetli bir seçim. Ötekiler nereye dikilirse dikilsin, hiç önemi yok. Memleket zaten mezaristana döndü. Mezar taşlarının dikilmesini çok görmüyoruz.

Ne var ki gelecekte Ticanilerin işi zor. Demokrat parti döneminde on yıl sürekli Atatürk büstü kırdılar da yine de bitiremediler. Aradan geçen süre içinde 27 Mayıs'tı, 12 Mart'tı, 12 Eylül'dü derken ülkenin köşe-bucağı Atatürk büstleriyle dolup taştı.

Yetmezmiş gibi şimdi de bilim adına, insanlık adına hıyarların büstü çıktı ortaya...

Yarın Ticaniler bunca büstün üstesinden nasıl gelecekler?

Tanrı yardımcıları olsun!

O Biçim Meclis

Başkan vekili Kitapçıgil Danışma Meclisinin o günkü oturumunu şu sözlerle açtı:

"Şimdiye kadar nasıl sağlıkla, huzurla (elbet de) verimli çalıştıysak (Allah nazardan saklasın!), bundan sonra da aynı çalışmaya devam edeceğiz bilinciyle oturumu açıyorum (Breh! Breh!..)

"Verimli çalışmaların" o günkü oturumunda(!) "Hükümet temsilcilerinin yetki belgeleri onaylanacak"tı, hepsi o kadar. Fakat ortada ne "yetki belgesi", ne de bir "temsilci" vardı.

Bir süre sonra Orman Bakanlığı temsilcisini bularak yaka paça getirdiler, «Belgeni ver, onaylayacağız!» dediler.

Temsilci cebinden belgesini çıkararak gösterdi;

"Benim Belgem Milli Güvenlik Konseyince onaylanmıştır!" dedi.

Başkan vekili bozuntuya vermeden:

"Acele durumlarda böyle şeyler olur!" diyerek ortalığı yatıştırmaya çalıştı. Ancak üyelerden birisi yine de öfkesini dizginleyemedi:

"Biz burada meclis değil miyiz, işimizin adı ne?.." diye bağırdı.

Arkadaşı eteğinden çekti:

"Otur yerine tosunum, otur, senin meclisliğin işte bu kadar" dedi ve ekledi," Paşalar duymasın, tutar kulağından atarlar!"

Danışma Meclisinin o günkü "verimli ve bilinçli çalışması" da böylece 25 dakika içinde bitmiş oldu!

TÜRK LOBİSİ ÇALIŞIYOR

12 Eylül sonrası kurulan Türk Lobisi Türkiye'yi başarı ile tanıtmaya devam ediyor. Bu cümleden olmak üzere Lobi'nin sözcüsü Hürriyet gazetesinden işte bir haber:

"Berlin'de 22 yıllık terzi Selma ile evlenen 29 yaşındaki Alman Gröhl, sünnet olmak için karısı ile İstanbul'a geldi (Sünnet yaşı biraz geçmiş ama olsun, kişi hakkikata erdikten sonra 100 yaşında da kestirir!)."

"(Alman) Sünnet elbisesini giyip başına da MAŞALLAH şapkasını geçirdikten sonra 'Çok mutluyum' dedi, 'ne güzel adetleriniz var.' (Dur bakalım bacanak, daha kestirmedin. Bizim güzel adetlerimiz içinde adamı orasından asmak da var, ardına cop yerleştirmek de!..."

"Sünnetçi Dursun Odyakmaz'ın dört dakika süren sünneti sırasında Gröhl, devamlı zafer işareti yaptı (Adam kendini sünnet yatağında değil de televizyon ekranında Kenan Evren Paşa sanıyor! Sünnetin zaferi?.. Bülent Ersoy dipten kestirdi de yine kazanamadı o zaferi, tersine cuntanın hışmına uğradı!)"

Ama burada önemli olan kart sünnet çocuğunun bir yerlerini kestirmesi değil.Türkiye'yi tanıtmasıdır. Türk Lobisine, Hürriyet gazetesine vatan minnettardır.

BİR TAŞLA

Ankara'nın general Belediye Başkanı, sınavla ölü yıkayıcı alacakmış. Ölü yıkayıcılarında aranan şartların başında "illegal örgüt mensubu olmamak." geliyormuş.

Ölülerin bile teneşir tahtasında örgütlenmesinden korkuyorlar!

Cunta şeflerine naçizane bir tafsiyemiz olacak. İşi sağlama bağlamak için ölüleri de generaller yıkamalı! Yardımcıları da işkenceciler ve Süleyman Takkeci tipi üniformalı savcılar olmalı.

Böylece ölü yıkayıcı, mezar kazıcı, kefen soyucu bir yerde toplanmış olur. «Birlik ve beraberliğin» de güzel bir örneği..

Bankalar Ne Zaman Çökecek

Bankacılar ve İktisatçılar arasında bankalar sisteminin ne zaman bozulacağı tartışılıyor. Bazı iktisatçılar acil çözüm olarak bankaların hemen devletleştirilmesini savunurken, bankacılar ise devlet sübvansiyonunu ve desteği öneriyorlar.

Banker piyasasının önümüzdeki aylarda tamamen çökeceğinin anlaşılmasından sonra şimdi de sıranın bankalara ne zaman geleceği tarfışılmaya başlandı. Tartışma özellikle ekonomi uzmanları ile çeşitli sermaye grupları arasında sürdürülüyor.

"İktisat Dergisi" son sayılardan birisini bu konuya ayırdı. Bu dergide yer alan yazılarda bankaların, ne olacağı tartışması yapılmaktadır. Tartışmacılardan Doç. Dr. Asaf Savaş Akat, çare olarak bankaların hemen devletleştirilmesi gerektiğini savunmaktadır. Önümüzdeki dönemlerde devletleştirmenin kaçınılmaz olacağını ifade eden Akat, "ancak, bankaların panikten sonra devletleştirilmesi halinde hasarın daha büyük olacağı kanaatindeyim" demektedir.

Yapı Krdi Bankası Genel Müdür yardımcısı Tuncay Artun ise "özel bankaları devletleştirirken devlet bankalarını ne yapacağız?" diye sormaktadır. Devletleştirmenin yanlış olacağını belirten Artun, "bankaların Devlet Planlama Teşkilatı önderliğinde desteklenmesi gerektiğini savundu.

Artun özetle, "Şu anda banker kuruluşlarında ufak tefek kayboluşlara rağmen asıl tehlike Şubat'tan sonra ortaya çıkacağa benziyor.
Şubat'tan sonra Boğaziçi Köprüsün'de trafiği aksatacak ölçüde terk edilmiş arabayla karşılaşmamız son derece güçlü bir ihtimaldir. Belki ondan sonraki aşamada bunun banka sistemine yansıması da sözkonusu olabilir."

Diğer konuşmacı Prof. Dr. Özer Ertuna da, bankaların batması konusunda "ümit edelim ki küçük batmalar olsun" dileğinde bulunduktan sonra sözlerini şöyle sürdürdü, "Şu anda yaşadığımız bir kaç küçük tecrübe bu küçük batmalardan olabilirdi. Bunları kaçırdık. Ama bu tehlikenin ertelenmesi diğer şıkkı güçlendirir. Ben onu sezinledim ve ondan korkuyorum."

•••

1981 Yılında 2300 Şirket Feshedildi

24 Ocak İstikrar Tedbirlerinin Mimarı, Cunta ekonomisinin baş uzmanı Turgut Özal, her fırsatta, "ekonomiyi düzelttik!" diye övünür durur. Bu övünmenin ardında neler yatar, neler! Yapılan bir araştırma, son 1 yılda Türkiye'de 2300 şirketin feshedildiğini ortaya çıkardı. 24 Ocak İstikrar tedbirlerinin uygulamaya konulduğu 1980 yılından beri feshedilen şirket sayısı ise 3.422'yi buldu.

Şirket fesihlerinin çoğalması yanısıra, bazı şirketlerin de sermayelerini azalttıkları saptandı.

1981 yılında fesih ya da tasfiye yoluna giden şirketlerin yüzde 88'ini kollektif şirketler, oluşturuyor. Sayısı 70'e yaklaşan şirket de toplam sermayesini 22.8 milyar lira azalttı.

Geçtiğimiz yıl feshedilen şirket sayısı (1980'e göre) yüzde 101.4 oranında artış gösterdi. Bu arada, 1981 yılında kurulan yeni şirketlerin 1980 yılından az olduğuda saptandı.

Öte yandan, nakit para sıkıntısı çeken şirketlerin ya kendi aralarında birleşmelere gitmeleri (ki bu daha çok büyük şirketlerin küçükleri satın alması şeklinde oluyor) veya sermaye artırımına başvurmaları da ayrıca dikkati çekiyor.

10 Ayda 102 Milyar Liralık Senet Protesto edildi

Uygulanan ekonomi-politikanın yarattığı sonuçlardan birisi de, senetler de görülen protestoların artması şeklinde ortaya çıktı. Yapılan bir hesaplamaya göre, 1981 yılının sadece Ocak-Ekim arasında 102.8 milyar lira değerinde senet protesto edildi. 1980 yılının aynı döneminde protesto edilen senet tutarı ise 45 milyar lira dolayında. (Yüzde 124 oranında bir artış oldu.)

NEVROZ

Emeğin, Ateşin, Özgürlük Savaşının Sembolü

H. E.

21 Mart ırk ayrımına karşı uluslararası savaşım günüdür... Aynı gün kürt halkının binlerce yıllık geleneği olan özgürlüğün ve kurtuluşun simgesi Nevroz bayramıdır.

Bundan binlerce yıl önce zulmün, emekçi halkların karanlık günlerinin simgesi Dehak adlı bir hükümdar vardır. Dehak, dermansız bir hastalığa yakalanır. İki omuzundan da birer zehirli yılan çıkar.

Bir beden üzerinde üç zehirli baş... Sarayın kahinleri,yılanların insan beyni ile beslenmesi gerektiğini bildirirler Dehak'a. Yoksa yılanlar hükümdarı öldüreceklerdir. Dehak, biri kız biri delikanlı, özgürlük isteyen Kürtler arasından en sağlıklı,en güzel iki insanın hergün boynunun vurulmasını, beyinlerinin yılanlara yedirilmesini buyurur. Böylece hergün birer bahar dalı gibi halk ağacından koparılan bir genç kız, bir delikanlı öldürülür, beyinleri çıkarılıp yılanlara yedirilir. Çocuklarını uzak topraklara, erişilmez dağlara kâçıran ana-babalar korkunç işkencelerle öldürülürler.

o sıralar Kava derler, bir yiğit demirci vardır. Demir döğer, öfkesini dinlermiş halkın. Yüreği demiri eriten ateşlerce yanarmış hergün öldürülen taptaze kardeşlerine. Nice çekiçler, nice kılıçlar, nice ay oraklar, nice tırpanlar döver, öfkesini ve umudunu büyütürmüş. Zulme uğrayanlar, akın akın gelmişler, demirciyle birbirleriyle konuşmuşlar. Öfke ve umut taşımışlar birbirlerine. Zulümden, Dehaktan nasıl kurtulacaklarını, çocuklarını nasıl koruyacaklarını düşünmüşler

Birbirlerine kırgın olanlar gelmiş, dargın olanlar gelmişler. Emeğin soylu ateşinde erimişler. Bir ırmak gibi akalım demişler. Kava'nın elinde emeğin kızıl bayrağı geçmiş öne. Ardında hergün zulüm altında inleyen halk, kadın, erkek, yaşlı genç güçlerini oyunlara gelip dağıtmadan birleşmişler. Dehak'ı, yılanları, muhafızları sarayı ile birlikte silip süpürmüşler yeryüzünden. Bir haksever yönetim kurmuşlar.

O gün bu gündür Nevroz Kürt halkının baskı ve zulümden kurtulmasının, özgürlük savaşının sembolü olmuştur. Nevroz, yalnız kendisini yaratan halkın değil, aynı özlemleri duyan kardeş ortadoğu halklarının da özgürlük simgesi olmuştur. Bu özelliğe pek az efsanede rastlanır. Kardeş halkların bu özgürlük simgesi geleneği benimsemiş olması, ezilen halkların kardeşliğine, kader ve savaş birliğine soylu bir örnektir. Nevrozun mitolojik değerini yücelten bir başka nitelik de bir emekçinin önderliğinde, haklı ve halka dayanan, zulme karşı bir savaşın buna konu olmasıdır.

Nevroz kıştan bahara, soğuk günlerden sıcak günlere, durmuş bir yaşamdan canlı bir yaşama, karanlıktan aydınlığa,donmuşluktan gürül gürül akan ırmaklara yeni bir hayata geçiş günlerinin bayramıdır. Nevroz her yıl halka yeni bir umut, yeni bir yaşama gücü veren geleneğin umut ve savaş bayrağıdır. Geceleri ısıtan bir umudun, bir halkın başeğmez liğinin haklı özlemlerinin simgesi olan Nevroz ateşi tüm baskılara rağmen sönmeyecektir. Bu ateşin sıcaklığı birbirine kırgın yürekleri ısıtacak, birbirine yakın düşüceleri birbiriyle kaynaştıracaktır. Bu ateşin sıcaklığı ve aydınlığı tüm ilerici yurtsever devrimci güçleri birliğe, dünyadaki tüm halkları bir halkın özgürlüğü, mutlu günleri için dayanışmaya çağırıyor.

İÇERDEKİ VE DIŞARDAKİ AYDINLAR

D. Ö.

Her ülkede burjuva sınıfının iktidara gelmesi oldukca kanlı olmuştur. Daha çok kendinden önce iktidarda olan egemen sınıflara karşı yürütülmüş mücadelelerle ilgilidir bu çalkantılar. Ama, Marx'la Engels'in **Manifest'de** belirttikleri gibi, burjuva sınıfı iktidarı ele geçir dikten sonra - insanlığın tarihinde - insanın doğa üzerinde egemenlik kurması açısından büyük bulgular, geniş maddi ve bilinçsel olanaklar da yaratmıştır. Kendi çelişkili durumuna karşın, uygarlığa katkıları vardır bu sınıfın da.

Bizdeki geç kalmış burjuva sınıfıysa, uygarlığa katkıda bulunamıyor. Bu sınıf tarihsel gelişmesi boyunca, hiçbir dönemde liberal, demokrat, hoşgörülü olmadı.
Bir yandan, gecikmiş ve güçsüz yapısına bağlı bu: -Sermaye birikimini bir türlü tamamlıyamadı bugüne kadar, ülke kalkınmasını, refahın küçük ölçüde de olsa halka yayılmasını başaramadı. -Öte yandan da tarihsel ve kültürel kökenlerine, Özgül koşullarına bağlı... Bu yüzden bu burjuvazi baskıya, şiddete, kan dökmeye devam ediyor. Ancak şiddet yöntemleri kullanarak ayakta kalabileceğine inanıyor.

Düşünce özgürlüğü temelde - tarihsel kökeni bakımından - bir burjuva özgürlüğüdür. Ekonomik liberalizm yanında, düşünce alanındaki liberalizm de burjuva sınıfının yapısal bir tutumudur. Ama Türkiye'deki burjuvazi düşünce özgürlüğünü savunmak bir yana, düşüncenin karşısına, hiçbir uygar ülkede görülmemiş biçimde, tertiplerle, cezalarla, işkence ve baskılarla çıkmıştır. Faşist Mussolini'nin yaptığı yasaları, daha da şiddetlendirerek uygulamak, herhalde, dünya yüzünde, sadece Türkiye burjuva sınıfına özgü bir başarıdır. Başka bir örneği yok çünkü !

İçinde bulunduğumuz koşulları iyi değerlendirelim. Türkiye'nin bugün içinde bulunduğu durum, hiç kuşkusuz bir **"dış müdahale"** dir. 'İşbirlikçi burjuvazi' deyimini kullanıyoruz. Kiminle işbirliği yapıyor bu burjuvazi: dünyanın en modern görünen, ama en gerici-emperyalist güçleriyle. Savaş canavarıyla. Pentagon'la. En yayılmacı sermaye ile, uluslararası şirketlerle. Türkiye bir dış müdahaleye maruz kalmıştır diyorum. Yoksa, 19. yüzyıldan beri bu topraklarda olan mücadelelerin, aydınların özverili gayretlerinin, verilen kurbanların, çoktan bu ülkeyi hoşgörülü demokratik bir düzeye getirmesi, ülkenin kendi kendine sahip olarak, kendi düzenini - yavaş değişen insanı bir düzeni - yerleştirmesi gerkirdi. 19. yüzyıl sonunda da, 20. yüzyıl başında da, dün de, bugün de o potansiyeli vardı bu ülkenin.

Gittikçe daha yaygın bir direnişle karşılaşan burjuvazi, gittikce daha yaygın ve barbar yöntemlere başvuruyor. Zaten ikide bir aştığı 'burjuva meşruiyetinin' sınıflarını çoktan aştı. Artık 10. yüzyıldaki barbar kavimlerin hukukuna dönmeye çalışıyor handiyse.

Ülkenin tarihinde özel bir misyonu olan aydınların son yıllarda çok ağır koşullarda, ağır baskıkar yaşadığını söyleyeceğim. Meşrutiyet sonrası olayları ve 1. Dünya Savaşı'nı göğüsleyen aydınlarda olduğu gibi. 1974 yılından başlayarak ağır ağır yükseltilen ve organize edilen terör içinde aydınlar, içlerinden pek çok kurban verdiler. Hazırlanmış, uzun sürdürülmüş bu teripten sonra da hukuk-dışı bir askeri rejim getirildi karşılarına. Bu durumda bir bölümünün yorulduğunu, bazılarının yılgınlığa kapıldığını da kabul edelim. Ama yorgunluk ya da yılgınlığın düşüncelere yansımamasını istiyerek. Öyle ya bir de satılmış aydınlar var: cuntanın sözcüsü gazelerde "tecahülü arifane"den gelerek, dün söylediklerinin tam tersini söyleyebiliyorlar. Yılgınlığa kapılmış aydın susmasını bilmelidir. Bu çeşit bir susuş, gene de, saygıdeğer bir susuş olacaktır.

Yurt dışındaki aydınların, içinde bulundukları koşullar ne olursa olsun, yurt içindekilerden daha elverişli durumda oldukları kuşkusuz. Ülkeyle ilgili sorunların çekilen acısı, yurt içinde de, yurt dışında da pek farklı olmadığı halde.

Yurt içindeki aydınların hepsi de yılgınlığa kapılmadı. Direnen, yılgınlığa kapılmayan, düşünce yapılarını koruyanlar pek çok. Onbinlerce, belki de yüzbinlerce. Büyük bir geleneğin mirascısı onlar. Büyük bir kültürel potansiyeli var Türkiye'nin. Dinamik bir toplum Türkiye. Çok uzak olmayan bir dönemde yeni Türkiye demokrasisini onlar kuracaklar halkla birlikte. Yurt dışında kalan aydınlar susmamalı. Düşünce ve söz özgürlüğü bize Türkiye'deki iktidarlarca verilmemiştir. Tarihimizden, halkımızın geleneklerinden, kendi doğal yapımızdan gelen özgürlüklerdir bunlar. Düşünce ve düşünceleri açıklama özgürlüğünü son damlasına kadar kullanmak en doğal bir haktır.

12 EYLÜL EKONOMİSİNİN ÖNCESİ VE SONRASI

Sait Kozacıoğlu

Varlığını bunalıma borçlu olan 12 Eylül darbesinin ekonomi-politikası, bu bunalımın çözümünden çok, devamını amaçlamaktadır. Toplumsal muhalefet ile hakim sınıflar, hakim sınıflar içinde ise tekelci sermaye ile diğer kesimler arasındaki mücadelelerin tekelci sermaye lehine çözümü için ülkedeki sosyo-ekonomik yapıların bunalım yoluyla şekilsizleştirilmesine çalışılmaktadır.

Ülkemizdeki bunalım, sınıflararası mücadelenin hem ortamını hem de bilfiil aracını oluşturmaktadır. Bu yazılarda, 78'lerden beri somutlaşmış bulunan ekonomik bunalımın boyutları ve bu bunalımı aşabilecek yeni bir ekonomi-politikanın mevcut sosyo-ekonomik şekilleniş içerisindeki dayanakları tartışılacaktır.

1970'lerde Türkiye ekonomisinin en çarpıcı çelişkilerinden birisi kendisini işçi ücretleriyle sabit sermaye yatırımlarının yıldan yıla gösterdiği değişmelerde izlenmektedir. Burada sermaye birikimi sürecinin temel çelişkisi doğrudan doğruya görülebilmektedir.

1977 yılından başlayarak Türkiye'de sermaye hareketlerinin niteliği değişmiştir. Sermayenin bütün kesimlerinin birlikte yararlandıkları bir sermaye birikimi evresinden, yapısı gereği yalnızca tekelci sermayenin diğer kesimlerin aleyhine gerçekleştirdiği bir sermaye yoğunlaşması evresine geçilmiştir. Ekonominin daralmaya başlaması bu ortamı yaratmıştır.

Ekonominin daralmaya başlamasında Türkiye'nin uluslararası sermayeye bağımlılığı önemli temel etkendir. Tekelci sermaye sözcüleri tarafından, (TÜSİAD yayınlarında, İSO toplantılarında, bizzat cuntanın açıklamalarında) bu ilişki gizlenmeye çalışılmaktadır. Onların amacı Türkiye ekonomisini İMF'nin 1963'ten beri Latin Amerika ve Uzak Doğu ülkelerinde uygulattığı "İhracat Ekonomisi"ne dönüştürmektir. Bu amaçla Türkiye tekelci sermayesinin esas faaliyet alanının dış ekonomik ilişkiler olması rol oynamaktadır. İMF için dünya ticaretinin, bizimkiler içinse Türkiye'nin dış ticaretinin küçülme göstermesi çok tehlikelidir. Türkiye ekonomisi yalnızca bu küçülmeyi giderici olarak yeniden düzenlenmesi başlıca amaç olmaktadır.

Bu projenin önündeki en güçlü engeli, Türkiye sanayiinin ve tarımının halihazır yapısı teşkil etmektedir. Tarımda küçük üretimin ve sanayide KİT'lerin ağırlıklı bulunması, üretimin sermaye birikiminin evrelerine paralel olarak değişmemesi sonucunu yaratmaktadır.

Bunalımın sanayi üretiminin bu en önemli dallarını bu denli az etkilemesinin nedeni, bu alanlardaki sermayenin tekelci sermayenin kontrolünde olmaması. KİT'ler bünyesinde bulunmasıdır.

Bunalımın istenen uyumun sağlanmasında ve bu alanların da tekelci sermayeye tabi kılınmasında bir araç olarak kullanılmasının nedeni burada yatmaktadır.

Bu politika daha şimdiden toplumsal yapımızda güçlü dirençlerle karşılaşmaktadır. KİT'lere yönelik politika, hiç elverişli olmayan siyasal koşullara rağmen cunta hükümetinden 5 bakanın tasfiyesini gerektirecek ölçüde çatışmalar doğurmuştur.

Bir Kürt Masalı:

SİYABEND Û XECÊ

Türkçe Söyleyen: Hüseyin Erdem

Siyabend'in amcası Mıho şaşırdı kaldı söylenenlere. Derin düşüncelere daldı. Ne diyebilir, ne edebilirdi? Bu candaşlarının kırılan yüreğini nasıl onarabilir, gözlerindeki gölgeyi nasıl dağıtabilirdi? Bu insanlara kem gözle bakan kendi gözleri olsa, parmağını sokar çıkarırdı gözlerini ...

Kuşku duymadı, çekinmedi: "Adınız ve başınız hakkı içindir ki, Uyuz'un bu işlerinden haberim yok. Eğer durum şöyle ise, yaptıklarıyla canınızı burnunuza getirdiyse Uyuz; şu dağların, şu ırmakların, şu altın renkli güneşin, şu gecelerin sarı ayı aşkına; ateş, su ve bereketli topraklar ve sonsuz gökyüzü aşkına cezalandırırım Uyuz'u ... Bundan böyle bilin ki, evimden suyu ekmeği kesilmiştir onun. Yarından tezi yok, görmeyeceksiniz onu evimde."

Gün sulara gitti. Sılıva dağları karardı. Irmakların, ark sularının ışığı akıp gitti, şırıltıları kaldı geriye. Bir de taze bir serinlik. Sılıva köylüleri günün yorgunluğu taşıdılar evlerine. Ocak başında, gürül gürül yanan alevlerin karşısında, sıcağın ve ışığın cömert güzelliğine bıraktılar kendilerini. Kalaylı bakır taslardaki ekşi ayranlarını, gözlerindeki sevdayı paylaşmaya...

Bilmem hangi bayırda, bilmem hangi dağ da günün binbir yaramazlığından, nice haylazlıklarından yorgun, bitkin Uyuz, kendini yün yatağına atmak için eve geliyordu. Toz toprak, kan ter içindeydi. Kaç folluğun yumurtasını, kaç kümesin tavuğunu midesine devirmesine karşın açtı, yorgundu...

Amcası Mıho yüreği ateş üzerinde bekliyordu onu. İçi kan ağlıyordu. Anasız, babasız bu haylaz çocuğun yaptıklarına akıl erdiremiyor, yüreği binbir duygunun, kafası binbir düşüncenin kıskacında, çırpınıp duruyordu. Ama kararı karardı. Geri dönülür yanı yoktu.

Uyuz olanlardan habersiz, hergünki rahatlığıyla girdi evden içeri:

Siyabend'im Siyabend'im
Deli Siyabend
Sallarım kulaklarımı başımı
Siyabend'im Siyabend'im
Deli Siyabend
Sallarım, kanatlarımı kollarımı

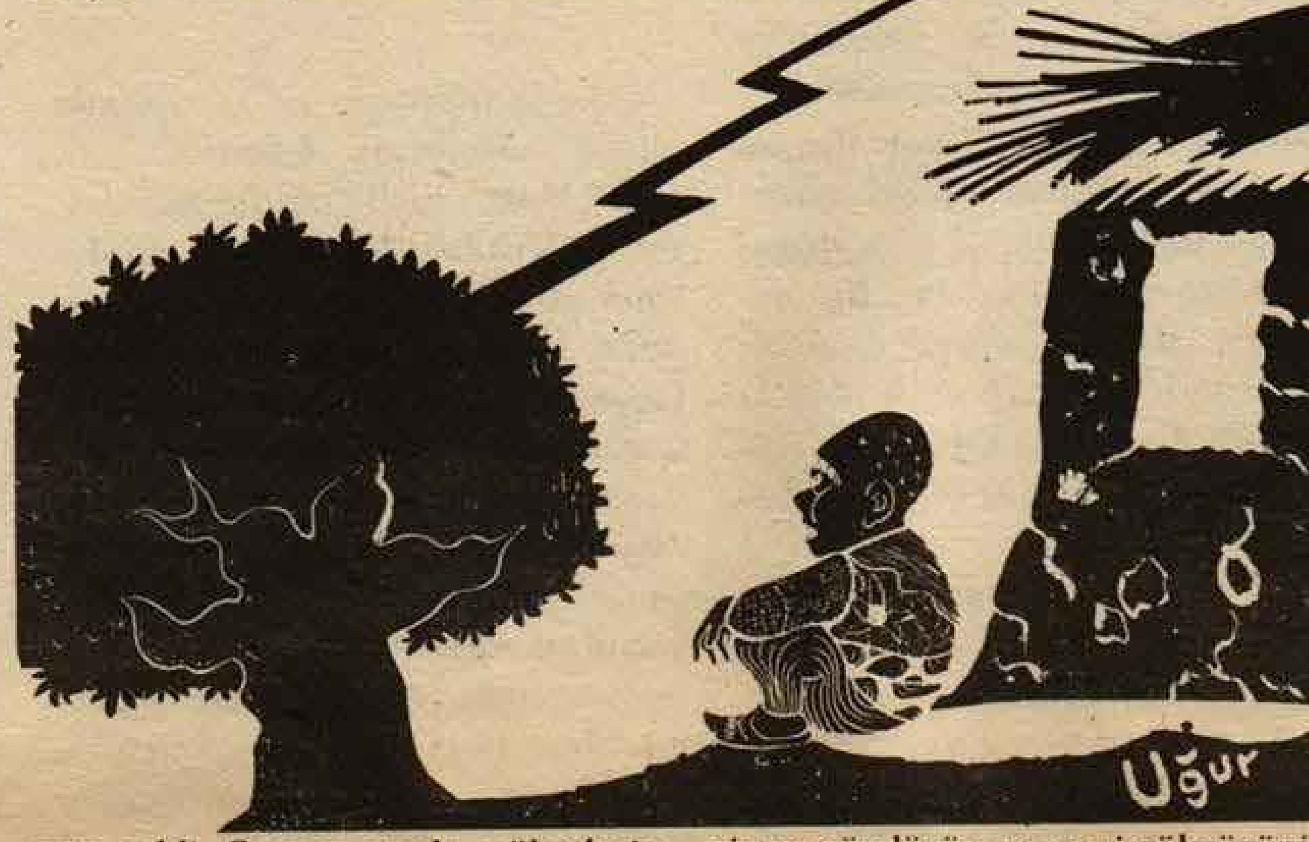
Amcası çağırdı Siyabend'i yanına. Önce bir şamar oturttu şakağına. Sonra: "Oğul" dedi, "elim varmıyor ki öldüreyim seni. Nedir bu ettiklerin? Ne istedin bu insanlarımızdan? Oğul diye bağrıma bastım seni. Aç bırakmadım. Ama sen rezil ettin beni kavim kardeşe. Bu köyü, bu haklı insanları seninle değişemem, sana feda edemem ... Bundan geri, evimde ekmek yemeyecek su içmeyeceksin. Çıkıp gideceksin bu evden. Halkın isteği bu. Duramam Karşısında. Bak başının çaresine."

Uyuz bir şey demedi. Karşı koymadı. Yalnız yüreğinin çiçeği soldu biraz. Başı önde çıktı evden. Geceydi, karanlıktı. Gökyüzündeki birkaç yıldızın, kocaman sarı ayın gücü yetmiyordu yüreğindeki karanlığı dağıtmaya.

Uyuz önüne gelen taşları tekmeliyor, ne yapacağını düşünüyordu bir yandan da. Hali yoktu. Yorgundu, bezgindi. Gele gele köyün alt yamacındaki çöplüğe, gübre yığınının bulunduğu yere geldi. O gece orada, gübrelerin üzerine kıvrılıp uyudu ... Işıyan günle, birlikte uyandı, gerindi. Yörede yenebilecek ne bulduysa atıştırdı. Doyurdu karnını. Sonra burada, gübre yığını yanında bir ev yapmaya karar verdi. Taşlar taşıdı, elleriyle, alın teriyle ördü duvarları. Ağaçlar taşıdı, damını bağladı evin. Artık bir evi vardı Uyuz'un ... Aç kaldı evinde, üşüdü, ısındı ... Yalnız kaldı, acı çekti, düşündü, düşündü ...

Bir bahar günüydü. Kara, kapkara bulutlar vardı gökte. Bulutlar, kara bir yar gözü gibi dolu ve boşandı boşanacaklardı ... Nerdeyse deli bir rüzgâr koptu kopacaktı. Belki de gökyüzü birazdan Uyuz'un yalnızlığına ve hüznüne ağlıyacaktı. Uyuz o gün bambaşka düşünceler içindeydi. Birden gökyüzünden korkunç sesler indi yere, bulutlar savaşa girmişler gibi ... Korkunç gök gürültüleri arasından, gökyüzünün derinliklerinden yıldızların, ayın, güneşin tüm aydınlığını toplayıp bir top ışık indi gökten. Bu ışık topu geldi, Uyuz'un az ilerisindeki yaşlı bir çınar ağacının çevresinde dolandı. Sonra da değdi ağaca. Zavallı çınar ... Işık topu çınarı kökünden kaldırdı, çıkardı ... Çınarın kökü sanki yeryüzünün yüreğinden sökülüp geliyordu. Kökten toz duman kalktı havaya, göz gözü görmez oldu. Işık çınar ağacının gövdesine saplandı. Koca çınar Uyuzcuğun gözleri önünde, soylu ve görkemli boyuyla devrildi yere. Hangi buyruklarla geldiyse bilinmez, yıldırım çınar ağacına öyle çakılı kaldı. Sonra bir coşkun yağmur, suladı bereketiyle bağrını toprağın. Sonra uzak dağlardan kopup gelen bir deli rüzgâr esti.

Uyuz, evinden çıktı yürüdü, koca çınarın başına geldi. Baktı, güneşin, ayın, yıldızların binbir nurunu; gecenin ve gündüzün ve mavi gökyüzünün gizli ve bilinmez gücünü alıp kara ve dolu yar gözlü bulutların bağrından kopup gelen bu ışık topu bir ok değil mi? Göklerin büyülü gücünü getiren ok saydamdı sanki, pırıl pırıl ışıklar saçıyordu. Uyuz yanaştı bu yıldırım okuna. Elini uzattı oka. Çekti çıkardı kocaman çınarın gövdesinden onu. Sonra sevincini söyledi: "Bir demirci ararım şimdi ... Körüğü en büyük, ateşi en kızgın ve gürül gürül ... Örsü en dayanıklı, çekici en ağır, sır sahibi, hüner sahibi bir demirci ... Bir bıçak yaptırırım önce. Biraz atarsa, onunla da bir kalkan yaptırırım kendime." Sonra düşündü; kalkanı nasıl olmalıydı: "Bir güçlü deve bulurum. Bacakları kocaman, toynakları büyük ve güçlü. Bir punduna getirir devenin yalnızca bir bacağını keserim. Sadece bir bacağını kestiğim için de günahımla iyiliğim başabaş gider. Deve toynağından kendime kalkan yapar, bu oktan artan parçayı da ona çakarım. Deve toynağı kalkanım olur, bıçak da kılıcım."

Devamı gelecek sayıda

İşkence Raporu Veren 52 Doktor Gözaltında

Ünlü Fransız Gazetesi Le Monde'da yer alan ve Demokrat Türkiye'nin kendi kaynaklarından da doğrulattığı bir habere göre Istanbul'da 52 Doktor gözaltına alındı. Gözaltına alma gerekçesi olarak işkence görenlere rapor vermeleri gösterildi.

Emniyet Müdürlüğünde, karakollarda, cezaevinde ve diğer işkence merkezlerinde komaya sokularak hastanalere kaldırılan ilerici ve devrimcilere Hipokrat Yemini'ne sadık kalarak işkence raporları veren çok sayıda namuslu doktor bulunmaktadır. Işte, Sıkıyönetimin bütün baskı ve tedbirlerine rağmen insanların vücutlarındaki işkence izlerini raporlarına kaydeden bu doktorlardan 52'si geçtiğimiz günlerde gözaltına alındı.

Son aylarda bazı mahkemelere tutuklular ve avukatları tarafından işkence raporlarının kanıt olarak verilmesi ve bunların yurtdışında yayınlanması karşısında Milli Güvenlik Konseyi'nin ve Sıkıyönetim Komutanlarının doktorlara karşı yıldırma hareketine giriştiği bildiriliyor.

Komalık olmadığı için hastanelere götürülmeyen onbinlerce kişinin gördüğü işkenceleri raporla belgelemenin olanağı bulunmaktadır.

Bank-İş Sendika Yöneticileri, Toplam 171 Yıl Hapis Cezasına Çarptırıldı

Türkiye Banka-Büro Sigorta İşçileri Sendikası'nın 22 yöneticisi, "sendikanın yapısını, yasa dışı örgüte dönüştürmek" gerekçesi ile toplam 171 yıl 8 ay ağır hapis cezasına çarptırıldı. İstanbul Sıkıyönetim Komutanlığı 1 Numaralı Askeri Mahkemesi ayrıca kısa adı BANK-İŞ olan sendikanın sıkıyönetim ve sendikalar yasasının ilgili maddeleri uyarınca kapatılmasına karar verdi.

TMMOB Genel Başkanının İşine Son Verildi

Türk Mimar Mühendis Odaları Birliği (TMMOB) Genel Başkanı Bülent Tanık'ın işine ve görevine son verildi. Iller Bankasının Ankara'daki bir biriminde çalışan Bülent Tanık, yaklaşık 7 aydır TMMOB Genel Başkanlığı yapıyordu. Ankara Sıkıyönetim Komutanlığı'nın isteği üzerine görevine ve işine son verilen Bülent Tanık, TMMOB adına yaptığı açıklamalarda mühendis ve mimarların ekonomik sorunları ile ilgili görüşlerini açıklamıştı.

Ecevit'e Yurtdışına Çıkması İçin İzin Verilmedi

Bir Amerikan Üniversitesinden ders vermek için davetiye aldığını belirterek yurt dışına çıkmak istediğini bildiren Ecevit'e izin verilmedi. Dışişleri bakanlığına pasaport almak için başvuran CHP Eski Genel Başkanına, «Konunun sıkıyönetim komutanının yetkisi içinde olduğu» belirtildi. Bunun üzerine Ecevit, Ankara Sıkıyönetim Komutanlığına başvurarak yurt dışına çıkmak için izin istedi. Komutanlık CHP yöneticileri hakkında yürütülen bir soruşturma nedeniyle Ecevit'e izin verilmeyeceğini açıkladı. Daha sonra askeri savcılığa çağrılan Ecevit'in bir saat süren ifadesi alındı.

ŞİMDİ SIRA CHP'DE : CHP VE YÖNETİCİLERİ HAKKINDA SORUŞTURMA AÇILDI

Ankara Sıkıyönetim Komutanlığı emri üzerine başlatılan soruşturmayı Sıkıyönetim savcıları yürütüyor.
CHP Genel Başkanı Bülent Ecevit'in yurt dışına çıkışına ikinci kez izin verilmemesi üzerine olay su yüzüne çıktı.

Alınan bilgilere göre, CHP hakkındaki soruşturmaya 5 Mart 1982 tarihinde başlandı. Askeri Savcılıkça yürütülen soruşturmanın CHP yöneticilerinin tümünü kapsadığı, partide çeşitli kademelerde görev yapan bütün kişilerin ifadesenini alınacağı öğrenildi. CHP hakkındaki soruşturmanın T.C.K.'nın hangi maddelerine göre sürdürüldüğü öğrenilemedi.

Ankara Sıkıyönetim Komutanlığı, Arayış Dergisinin yayınını 2 Mart 1982 tarihinden itibaren yasakladı.

Savcıya "İşkenceci" Dedi, Mahkeme 20 Gün Hücre Hapsi Verdi

Artvin Devrimci Yol Davası, Erzurum Sıkıyönetim Komutanlığı 1 Numaralı Askeri Mahkemesinde devam ediyor. Geçen duruşmaların birinde sanık Tümay Durukan'ın sorgusu yapılıyordu. Tümay Durukan Mahkeme heyetine savcının bir işkenceci olduğunu, bu yüzden işkenceci bir savcının davadan çekilmesinin gerektiğini Mahkemeden talep etti. Talebi yersiz gören Mahkeme heyeti Tumay Durukan'a savcıya "işkenceci" dedi diye yirmi gün hücre hapsi verdi.

20 gün hücre cezası verilen Tümay Durukan'ın işkenceden bir kolunun kırık olduğu, kırıklığın tedavisine izin verilmediği için kolunun sadece bir kemik kaldığı öğrenildi.

TMMOB Yöneticileri Cezaevinde

TMMOB eski yöneticileri 2 Mart 1982 günü cezaevine konuldular.
12 Eylül öncesi dönemde yapılan ve TMMOB'nin de katıldığı "Pahalılığı ve Işsizliği Protesto Yürüyüşü"nde suç işlendiği ve bu suça TMMOB Yöneticilerinin de katıldığı iddiasıyla Teoman Öztürk ve arkadaşları hakkında açılan dava sonuçlandı.
TMMOB Yöneticileri 4'er ay hapis cezasına çarptırıldılar. Teoman Öztürk ve arkadaşları Mart ayı başında tutuklanarak cezaevine konuldular.

Bir Kişiye Köyüne Gitmeme Cezası Verildi

Ankara Sıkıyönetim Komutanlığı 2 Numaralı Askeri Mahkemesi, Mahmut Ibiş adındaki bir kişiye 4 ay kendi köyüne gitmeme cezası verdi. Mahmut Ibişin hakkındaki karar 21 Ocak 1982 günü yapılan duruşmasında açıklandı. Buna göre Mahmut Ibiş, önce 4 ay hapis cezasına çarptırıldı. Ancak daha sonra mahkeme, kararını Ibiş'in 4 ay kendi köyüne gitmemesi şeklinde bir cezaya çevirdi ve sanığı tahliye etti. Mahmut Ibiş karar gereğince Yozgat'ın Gelingüllü Köyüne 4 ay gidemeyecek.

İşçilerin Birlikte Dolaşmaları Yasaklandı

Istanbul Sıkıyönetim Komutanlığı yayınladığı bir bildiriyle işçilerin toplu gezi yapmalarını (toplu gezi sözünden piknik yapmak, bir kahveye gitmek v.b. kastedilmektedir), birlikte dolaşmalarını yasakladı. 4 Şubat 1982 tarihinde yayınlanan bu bildiride işçilerin bir araya gelerek işçi hakları ve sözleşmeler konusunda konuştukları, bunun ise ekonomimiz ve milli çıkarlarımız açısından zararlı ve yıkıcı olduğu bildirildi. Sıkıyönetim Komutanı Haydar Saltık bu bildirinin gerekçelerine uymayan işçilerin cezalandırılacağını, sendikaların ise faaliyetten men edileceğini söyledi. "Sendikalar" sözcüğünden ise tek faaliyette bulunan sendika olarak Türk-Iş'in kastedildiği çeşitli çevrelere belirtildi.

Bu bildiri bazı konulara tam açıklık getirmediğinden işçiler arasında çeşitli kuşkular doğmuştur. Örneğin, işçiler birbirlerinden habersiz veya birbirlerini tanımadan bir kahvede yakalanırlarsa ne olacak. Veya bayramlarda birbirlerinin ailelerini ziyaret edebilecekler midirler. Veya bir belediye otobüsünde yapılan arama sonucu yolculardan dördü işçi olursa, bu bildiri yasağı içine girecek midir, girmiyecek midir? Sıkıyönetim Komutanlığının bu konulara açıklık getirecek bir bildiri daha yayınlayacağı beklenmektedir.

Türk-İş Yöneticileri Bile Yakınıyor

Askeri yönetimin, işçi haklarına saldırısı öylesine ağırlaştırıldı ki, Türk-İş yöneticileri bile şikayetçi olmaya başladılar Türk-İş Eğitim Sekreteri Kaya Özdemir ile Türk-İş'e bağlı Yol-İş Federasyonu Başkanı Muzaffer Saraç arasındaki bir tartışmada bunu göstermektedir. Yani işçi haklarının budanmasının, işten işçilerin atılmasının vardığı boyutlar karşısında Türk-İş'in iki sendikacısı bile sessiz kalmadı. Eğitim Sekreteri Kaya Özdemir bir süre önce yaptığı açıklamada; Askeri rejimin, işçilerin işten atılmasını sözde önleyecek olan bir kararının uygulanmasını, işverenlerin keyfi işlemlerinin önlenmesini istemişti. Türk-İş Eğim Sekreterinin bu açıklaması üzerine, Türk-İş'e bağlı Yol-İş Federasyonu Genel Başkanı Muzaffer Saraç da bir demeçle, Kaya Özdemiri suçladı ve şunları söyledi; Söz konusu karar işçilerin işyerlerinden kovulmasını önleyememiştir. Hükümetin koşullu olarak işten atılmayı önliyen kararını, İşverenler Konfederasyonu dilediği gibi uyguluyor. Kışta kıyamette işçileri ya sokağa atıyorlar, ya da sürgün ederek çoluk çocuklarıyla perişan ediyorlar." dedi ve ekledi. "Mesela İstanbul'da çalışan bir işçi, Şubat'ın ortasında Konya'ya, Erzuruma gönderilmektedir. Kaya Özdemir bunların farkında değildir."

Muzaffer Saraç basına yaptığı açıklamanın son bölümünde, Konseyin ve hükümetin bu duruma engel olmasını istedi.

Diyarbakır'da Öğrenciler Bölge Dışına Sürülüyor

Diyarbakır ve çevresinde süren yoğun baskı ve zulme yeni birisi daha eklendi. Sıkıyönetim güçleri, yurtsever ve ilerici öğrencileri şüphe üzerine bölge dışına çıkarmaya ya da okulla ilişkilerini kesmeye başladılar. Alınan bir habere göre, Diyarbakır Yüksek Öğretmen Okulunda, "yasadışı gizli örgüt faaliyetine yönelmek, davranışlarıyla bazı yasa dışı örgütlere sempati duyduğunu göstermek" gibi iddialarla 11 öğrenci Sıkıyönetim Komutanının emri üzerine bölge dışına çıkarıldı. Durumlarından kuşku duyulan aynı okulun 13 öğrencisi ise,okuldan atıldı.

Bu uygulamanın 7.Kolordu ve Diyarbakır, Hakkari, Mardin, Siirt, Urfa ve Van illeri Sıkıyönetim Komutanlığı bölgesinde yaygın olduğu öğrenildi.

Ölü, yiğit, gölge ve buz, ne varsa
tohuma dururlar yeniden
ve halk toprağa gömülü
tohuma durur bir yerde
Buğday nasıl filizlenir sürür de
çıkarsa toprağın üstüne
Güzelim kırmızı elleriyle
sessizliği burgu gibi deler de
biz halkız yeniden doğarız
ölümlerde...

Pablo NERUDA

İŞKENCEDE ÖLENLERİMİZ

İrfan ÇELİK	14.9.1980	İst.Em. Md.
Zeki YUMURTACI	18.9.1980	İst. Em. Md.
Z. Abidin CEYLAN	24.9.1980	Ank. Em. Md.
Şadan GAZATECİ	26.9.1980	İzmit Ceza evi
Mustafa ÇEVİK	...9 .1980	......
Ali ÇAKMAKLI	26.9.1980	İst. Em. Md.
Ali İNAN	27.9.1980	İst. Em. Md.

(Devam edecek)

"MAHKEME-İ KÜBRAYA HAVALE ETMİYORUZ"

Yüreği yanan bir babanın mektubu elimizde. Kızına yapılan işkenceleri anlatıyor. Mektuptan acı, feryat fışkırıyor. Ülkemizde işkencelerde ölen, sakat kalan insanlarımızın feryadı taşıyor, isyan ediyor.

"20.ci yüzyılın son çeyreğinde yaşayan, gerçekten 'insanım' diyebilecek herkese sesleniyorum," diye başlıyor mektup.

Devam ediyor: Saçları ağarmış, yaşı 50'nin üzerinde, yavrusu Faşizm'in pençesinde aylardır param parça edilirken, her gün parça parça koparılarak bitirilirken, sesini kimsenin duyamadığı, çektiği acıları kimsenin yeterli ölçüde anlayamadığı, onbinlerce babadan biriyim."

Saçları ağarmış bir baba. Kızına bu yapılanlar son demlerinin armağanı. Görün işkencecilerin armağanını:

"... kızım nişanlısının gözleri önünde çırılçıplak coplanıp oynamaya zorlandı. Yine nişanlısının gözleri önünde cinsel organına elle sarkıntılık yapıldı. Bunları yapan polisler üstelik nişanlısını da aynı işkenceleri yapmaya zorladılar... Bir yığın dayak faslı, coplama, cinsel organından elektrik verme de cabası. İşkence izleri kaybolana kadar da emniyette gözaltında tuttular. Bütün bunları cezaevine naklinde öğrenen bir babanın ne ölçüde acı çektiğini tüm babalar bir an benim yerimde olmalı ki anlayabilsin."

Sözümüz yok acılı babaya. Değil baba olmak, insan olmak yeter bütün bu acıları anlamaya. Ama diyeceksiniz ki, nerde insan? Yurdumuz dilsizler ülkesi olmuş. Susmuş herkes. İçten içe bir kin, ama içten içe, sessiz. Ama tüm bunlar yıldırmayacak bizi. İnanıyoruz o günlerin geleceğine. Nazım Hikmet'in dedği gibi:

Serabın bir sonu vardır
Ufkun, sıradağın sonu
uçarın, kaçarın bir sonu vardır
senin sonun yok
mandaların, kavakların pazarı olur
senin pazarın olamaz...

Genç kızlarımıza, namusumuza işkence edenlerin de bir sonu vardır, görecekler. Yaşlı baba da bunu biliyor ve uzun mektubunu şöyle bağlıyor: "Ama tüm bunlar bizleri yıldırmadığı gibi kin, nefret ve hıncımızı doruğuna çıkarmaktadır.

Olanların hesabını soracağımız günü sabırsızlıkla bekliyoruz. Kısas kıyamete kalmayacak. Bunların suçlularını mahkeme-i kübraya havale etmiyoruz."

Etmiyeceğiz de. Tıpkı Ozan Hasan Hüseyin'in dediği gibi: *"bir hesabı vardır bunun, sorulur bu hesabı soracaklar bulunur."*

◎◎◎

"Çok Şirin 30 Kişilik Bir Koğuşumuz Var"

Hapishaneden bir bacının gönderdiği mektup aynen yukardaki gibi diyor bir yerinde. "Çok şirin 30 kişilik bir koğuşumuz var. Ranzalar tahtadan, 4 tane de demirparmaklıklı penceresi var. Bildiğiniz gibi etrafı tel örgülerle çevrili ve önünde nöbet tutan askerler. Kış mevsimi erken geliyor buralara. Koğuşu ısıtmak için de sobamız var. Bir ay önce kuruldu. Koğuşumuzun bitişiğinde mutfak var. Raflarımız, tabaklarımız, tahta kaşıklarımız. Ve ayrıca penceresindeki tülle resmen bir evi andırıyor. Benim kaldığım koğuştan başka aynı bina içinde dört tane daha kadınlar koğuşu var. Birisinde 2 aylık bebekle annesi de var. Bebek burada doğdu ? Çok sevimli bir çocuk. Sağlığının bozulmaması için büyük özen gösteriyoruz. Düşünebiliyor musun, bu yaşında tutuklu."

Ve siz düşünebiliyor musunuz okuyucularımız? iki aylık tutuklu bir bebek ve çok güzel bir evmiş gibi anlatılan bir hapishane: Mamak askeri ceza ve Tutuk evi. Mektup *"görüldü"* **damgalı. Varın siz düşünün. Aslında mektup Ahmed Arif'in bir şiiri ile başlıyor:**

"Seni anlatabilmek seni
İyi çocuklara, kahramanlara,"

diye, sonuna kadar devam ediyor. Buruk, ufaktan insanın içine koyan bir şiiridir bu Ahmed Arif'in. Mahpusluk anlatılır acı bir incelik içinde. Bacının mektubu da öyle. Tersinden yazmış. Çirkine güzel, acıya umut deme gereğini duymuş . İsterse duymasın. Ama mektubun ~~sinunda~~ araya bir cümle sokuşturmuş. Şöyle: Sağlığım iyi. Şu anda biraz hastayım. Onun için mektubu biraz okunaklı yazamadım. Her hafta annem ve ablamlar görüşüme geliyorlar. Ara sıra Songül'ü de getiriyorlar. Onu sevmeye doyamıyorum. Öyle tatlı olmuşki anlatamam. Hep beni çok sevdiğini söylüyor."

Songül, kızı. Sağlığı iyi ama, hasta. Bu yüzden okunaklı yazamamış. Tel örgüler ve dışarda nöbetçiler.

•••

"Ne düşündüm ne yaptımsa
bugüne dek
hep onlar için
ne dedim ne söyledimse onlar
adına
hapislik işsizlik kahır
Ve intihar yalnızlığı
kahpelikler puştluklar
aldatmacalar
ne çektimse bunca yıl
kurtulsun diye onlar
ne güzel
ne güzel

NAZIM HİKMET

VURUN U
VURUN,
BEN KÖ

◎◎◎

Faşizm Sanat ve Sanatçı

Güzel sanatların .... dalında uğraş veriyorum. Adım .... 1981 Mart'ının ilk günlerinde evime giderken DAL gurubu ekiplerince göz altına alındım. Açık caddede alınmamdan olsa gerek Gayrettepe'ye (İst. 1.Şube) gidene kadar çok iyi davrandılar. Bir yanlışlık olabileceğini, kendilerindeki listeye bakıp hemen bırakacaklarını söylediler. Tabii kapıdan girer girmez tavırları hemen değişti. Gözlerimi bağlayıp biraz dolaştırdıktan sonra işkence çığlıklarının geldiği bir yere getirdiler. Böyle başladı maceram.

•••

Dizboyu karlı bir gece
sofra kaldırılıp
polis otomobiline bindirilip
bir trenle gönderilip
bir odaya kapatılmakla başladı
maceram.

NAZIM HİKMET.

Sonra başıma toplandılar. Seni aylardır arıyoruz, şimdi elimize düştün diyerek bazı arkadaşların benim hakkımda çeşitli ifadeler verdiğini söylediler. Söyledikleri isimlerden bazılarını tanıdığımı, fakat hiçbirini de Eylül'den bu yana görmediğimi söyledim. Bunun üzerine "şimdi görürsün" diyerek beni başka bir odaya götürdüler ve kollarımdan tavana astılar, belden aşağımı tamamen soyup karnıma ve çeşitli yerlerime vurmaya başladılar. Bu arada sürüler halindeki köpekler gibi sürekli bağırıyorlar, arkadaşları nerede bulabileceklerini soruyorlardı. Ben bilmediğimi söyledikçe giderek işkencenin dozunu artırdılar: Hayalarımı sıkmaya başladılar ve etrafımda ölüm dansını andırır gibi dönüyorlar, köpekler gibi bağırmalarına devam ediyorlardı. Bundan da bir sonuç alamayınca bu sefer erkeklik organıma ve ayak parmaklarımdan birine kablo uçlarını bağlayıp elektrik vermeye başladılar. Yine aynı çığlıklar, aynı tehditler... Gücüm gittikçe tükeniyordu. Boğazım kuruyor, tavana iplerle asılı olan kollarım vücudumun ağırlığını taşıyamıyordu. Yorgunluktan ve acıdan bağıramaz duruma gelmiştim. Birden etrafı bir sessizlik kapladı. İşte bu anda kapalı odanın küçük penceresinden çevrede oynayan çocukların oyun sesleri gelmeye başladı. Demek adamlar işi bu kadar ileri götürmüşlerdi. Birden cuntanın resmi ağzının işkence konusunda yaptığı açıklamalar geldi aklıma. Vatan sevgisinden bahsediyor, işkence yapılırsa yapanlar hakkında hemen işlem yaptıracağını söylüyordu.

•••

Vatan sevgisi?
Vatan sevgisi mi bu hergelelerde?
Hangi vatan sevgisi?
Sandalya, depo, fabrika, çiftlik,
apartman sevgisi.
Mülkünü, sermayesini al
sandalyasını çek altından,
heriflerde düşman toprağı olur vatan.

NAZIM HİKMET

Sanatçı kardeşimize yapılan işkenceler günlerce sürüyor. Sonra hücreye atılıyor. Beş kişilik hücrede yirmi kişi. Aylarca kalıyor. Ve uzun mektubunda kendisinden çok başkalarına yapılanları anlatıyor. Dinleyelim:

...nzeri yöntemlerle hem biz
...klarımaza acı çektirilmektedir.
...çin baş vurduğuz tüm kapılar sıra-
...kapatılmaktadır. Ziyaret için toplanan ak-
...çlı ninelere, dedelere, yakınlarını tel örgülerin
arkasından da olsa üç dakika görmek için soğukla
tir tir titreyen masum yavrulara karşı davranış
ve tavırlar işgal ordularının bile acımadan yapa-
mayacağı eylemlerdir.
Ama tüm bunlar bizleri yıldırmadığı gibi kin
nefret ve hıncımızı doruğuna çıkarmaktadır.
Olanların hesabını soracağımız günü sabırsız-
lıkla bekliyoruz. Kısas kıyamete kalmayacak. Bunların
suçlularını "Mahkemeyi Kübraya havele etmiyoruz.

...LAN,
...LAY ÖLMEM

AHMED ARİF

◎◎◎

MSP'Lİ ADİL HOCA'YI ŞARAPLA YIKADILAR

Yine bu dönemde değişik siyasal düşünceleri olan insanları da orada gördüm. Bunlardan MHP'li İstanbul eski Ülkü Ocakları yöneticilerinden Mehmet Gül, bu faşist hücre koridorlarında rahatlıkla dolaşıyor, meydancılık yapıyor, polislerin yediği yemeklerden yiyor ve çay içiyordu.

(Alpaslan Türkeş mahkemede: "Düşüncelerimiz iktidarda, ama biz içerdeyiz," diye boşuna demedi)

Yine emniyette MSP'li Akıncılar da bulunuyordu. Polisin bunlara tavrı ise devrimcilere yaptıklarından farksızdı, ama sayıları çok azdı. Bu insanlara karşı polis, daha çok inançlarını zedeleyici, onur kırıcı işkence yöntemleri uyguluyordu. Akıncı arkadaşlardan ismini de bildiğim Adil hoca dedikleri bir arkadaş vardı ki, bu şahsa olmadık işkence yöntemleri uyguladılar. Bu arkadaşında ayakları paramparça idi. Kendisini daha önce Belgrad ormanlarına götürmüşler, orada ayaklarından ağaca asmışlar ve "son duanı et" diyerek gözleri bağlı olduğu halde sağına soluna ateş etmişler. Bir sonuç alamıyacaklarını anlayınca tekrar şubeye getirip başka işkence metotları denemeye başlamışlar. Önce zorla şarap içirmeye uğraşmışlar, beceremeyince bu kaçkınlar sürüsü Adil hocanın ellerini ayaklarını bağlayıp onu şarapla yıkamışlar. Onunla birlikte işkenceye alınan Akıncı bir arkadaş bütün bunları bize ağlayarak anlattı.

CANİLER NE BİLİR ÇOCUK NEDİR?

Nalan Gürateş isimli kız arkadaşa sırf kendi istedikleri ifadeyi yazdırtabilmek için, kendisine yapılanlar hariç, küçücük çocuğuna elektrik veren bu caniler (Bu konuda 1981 Mart ve Nisan aylarında orada olan tüm sanıklar şahittir) bu vahşeti gözden kaçırabilmek için bir sürü saçma sapan tefrikalar yayınladılar.

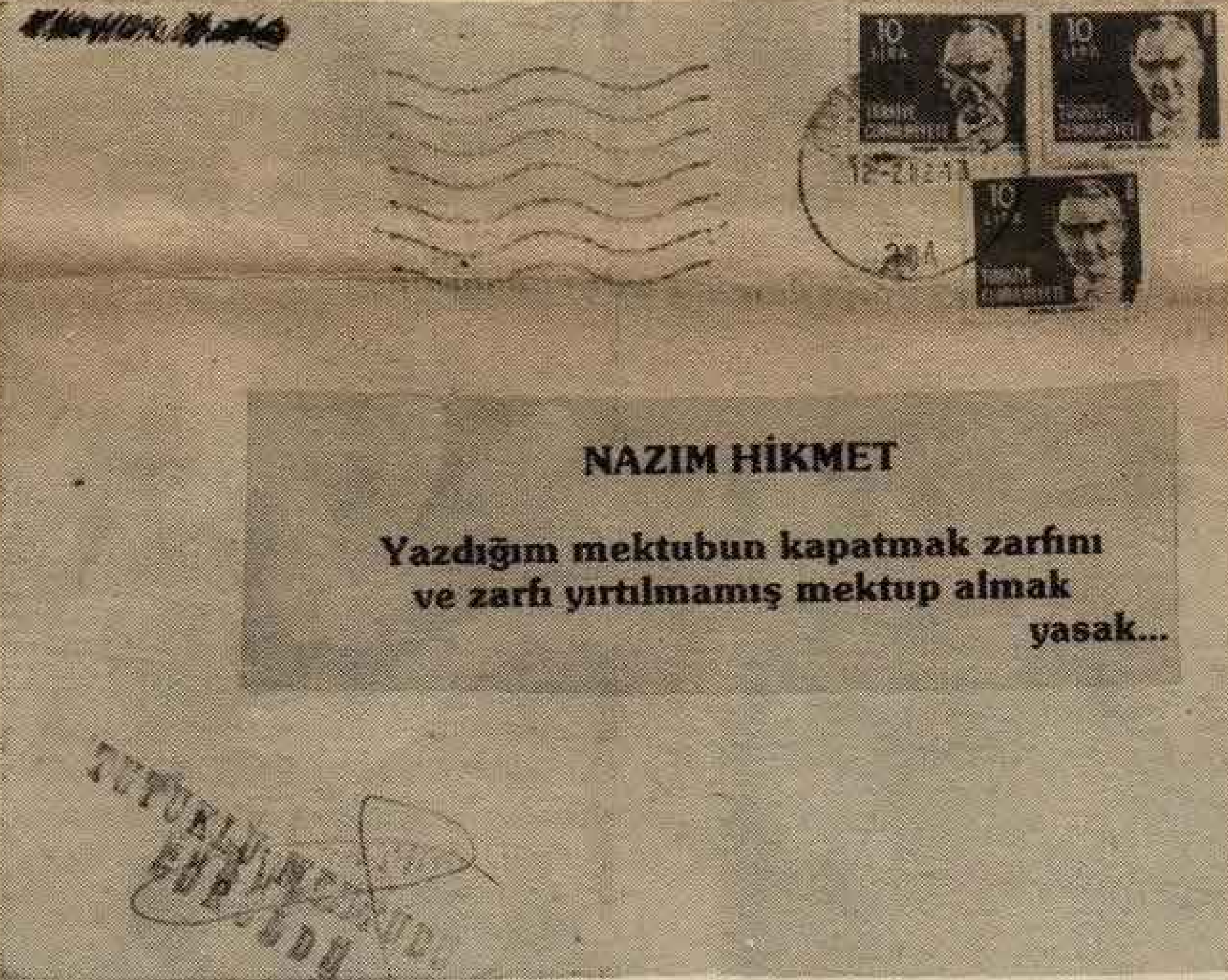
•••

Bir kadın dipçik yedi
düştü, doğruldu
ağzının içinde kan.
"Kavaklar gibi boyun devrilsin!"
dedi
"benim oğlum da candarma olur
elbet,
senin köyüne gider
bana ettiklerini anana eder!"
NAZIM HİKMET

•••

Kar yağıyor
ve belki bu akşam
ıslak ayakların üşüyordur..
Kar yağıyor
ve ben şimdi düşünürken seni
şurana bir kurşun saplanabilir
ve artık bir daha
ne kar, ne rüzgar, ne gece
NAZIM HİKMET

Bizi aldıkları evden (iki kişiydik) gözlerimizi bağlayıp arabaya götürdüler. Gözlerimiz bağlı olduğu için nereye götürüldüğümüzü bilmiyorduk. Bu arada mütemadiyen tekme, tokat, dipçikle dayak atmaya ve sorular sorup daha ilk anda yıkmaya çalışıyorlardı. Bir ara silahlarının ağzına mermileri verdiler ve bizi Belgrad ormanlarına götürdüklerini ve orada öldüreceklerini söylediler.

Bu tehditler sökmedi tabii. 1.Şubeye getirildik. Bizi saatlerce ellerimiz havada, gözlerimiz bağlı olarak tuttular. Bu arada her gelip geçen elinin tozuyla ufak tefek sayılabilecek biçimde okşamaya başladı bizi. Derken yanımdaki arkadaşı aşağı hücrelere götürdüler. Beni ise hemen sorguya aldılar. Gözlerimiz hücrede kaldığımız süreler dışında devamlı bağlı olduğundan nasıl bir yerde olduğumu bilmiyordum. Beş-altı ses sürekli sorular soruyorlardı. Benim İstanbul Anadolu yakası sorumlusu olduğumu bildiklerini, benden silah, merkezden insanlar ve partiye bağlar konusunda bilgi istiyorlardı. Ben hiç bir şey bilmediğimi, herhangi bir örgütle bağımın olmadığını, devrimci görüşleri benimsediğimi söyledim. Bunun üzerine tehditten vazgeçip yumuşak ve baba edasıyla, bana yardım edeceklerini, kendimi boşuna ezdirmememi, kendilerinin aslında her şeyi bildiklerini ama bir de benim ağzımdan duymak istediklerini söylediler. Ben de "madem biliyorsunuz bana ne diye soruyorsunuz?" dedim. Tabii bu sohbet uzun sürmedi. Soyunmamı söylediler. Tek şortla kaldım. Beni başka bir yere götürdüler. Tazyikli ve soğuk bir suyun altına soktular ve ellerimi kelepçeliyerek orada bir yere bağladılar. 1 saate yakın bir süre soğuk suyun altında kaldım ve artık tenim uyuşur gibi oldu. Suyun altından çıkardılar ve bir araba lastiğinin (dış lastik) içine kafamı dizlerime getirmek suretiyle soktular ve ayaklarımı sabit tutmak için iki değneğin arasında olduğunu sandığım iki tele bağlayarak (falaka) ayaklarımın altına değnekle vurmaya başladılar. Dayanılmaz bir acı veriyordu bu. Epey dövdükten sonra ayaklarımda vuracak yer kalmayınca tekrar oturttular ve sorular sormaya devam ettiler. Hiçbirşey alamayınca bir kalorifere bağlayıp iyice düşünmemi, tekrar geleceklerini ve konuşmazsam öldüreceklerini söyleyip gittiler. Orada yarı baygın halde ne kadar kaldım bilmiyorum. Tekrar geldiler ve sorguya götürdüler. Yine sorular... Ve yine istedikleri cevabı alamayınca bu sefer el ve ayak parmaklarıma ve cinsel organıma kablo bağlayıp aynı anda cereyan verdiler. Bu da epey sürdü. Daha sonra havada asılı bir demir boruya kollarımdan bağlayıp aynı anda cereyan verdiler. Bu da epey sürdü. Daha sonra havada asılı bir demir boruya kollarımdan bağlayıp orada tuttular. İnsanın orada 30 dakikadan fazla kalması mümkün değildi. Askıdayken ('Papağan Tüneği' deniyor) yumurtalıklarımı sıkıyorlardı. İlk işkenceler kâr etmeyince yine kaloriferlere bağlayıp dört gün arada bir işkenceye almak suretiyle aç susuz tuttular ve nihayet ışağıya hücreye götürdüler. Bu hücreler 2 X 1 metrekarelik büyüklükte idi ve hepsinde yedi sekiz kişi aynı anda kalıyordu. Yatmak şöyle dursun oturmak bile sıradaydı. Hücredeyken beş altı defa daha işkenceye çıkardılar aralıklarla. Birinde tuzlu su içirdiler. Değişik olarak bir kez de özel yetiştirilmiş köpeğe attılar. Bana yapmadılar ama bazılarını kedilere atmışlar. Bazılarına da makadlarından cop ya da şişe sokmuşlar. Burada böylece 36 gün geçti. Bizler hiçbirşey kabul etmeden askeri savcılığa sevkedildik ve de orada polis tezkiyesi (özel görüşü) üzerine tutuklandık.

•••

Kardeşler bundan böyle
saflığınız, gücünüz ve
soylu hikayenizi
çocuklar bilsin, kadınlar bilsin,
yaşlı adamlar bilsin.

Umutsuz kalmış herkese
ulaşsın hikayeniz.
Kükürt dumanlarıyla kaplı
maden ocaklarında anlatılsın
Çıksın hayvanca merdiveninden
köleliğin...
PABLO NERUDA

•••

Çıkacağız köleliğin zincirinden, kıracağız bütün zincirleri. Acılar, işkenceler çekeceğiz.
Ama bırakmayacağız bıraktığınız bayrağı elden. Rahat uyu Nazım usta, rahat uyu Neruda usta.

•••

◎◎◎

Güneş bir yara gibi açılmış gökte
akıyor kanı

Uçak alanı,
karşılayıcılar, eller göbekte:
coplar, cipler
hapisane duvarları, karakollar
ve darağaçlarında sallanan ipler
ve siviller göze görünmez
ve bir çocuk işkenceye dayanamadı
attı kendini emniyette üçüncü
kattan

Ve işte Emniyet Müdürü Bey
uçaktan iniyorlar
Amerikadan dönüyorlar
mesleki tetkikattan.
İncelediler uyku uyutmamak
usullerini
ve memnun kaldılar pek
hayalara bağlanan elektrodtan
ve bizdeki tabutlukların üstüne
bir de konferans vererek
açıkladılar faydalarını
koltuk altlarına kaynar yumurta
koymanın
boyun derisini kibritle ince ince
yakıp soymanın..
Emniyet Müdürü Bey uçaktan
iniyorlar
Amerikadan dönüyorlar
ve coplar, cipler
ve darağaçlarında sallanan ipler
üstad döndü diye seviniyorlar..

Yıl: 1959 **Nazım Hikmet**

İŞKENCECİLERİ İLAN EDİYORUZ

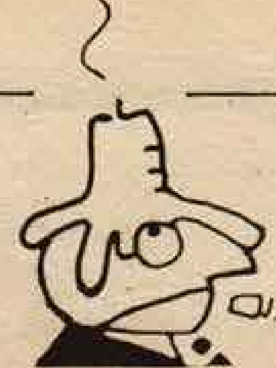
Ünal Erkan	Ankara Emniyet Müdürü
Ülke Met	Ankara Emn. Müdür, Md. 1. Şubede (DAL Grubundan)
Kemal Yazıcıoğlu	Ankara Emn. Md 1. Şubede Emniyet Amiri, (DAL Grubundan lakabı Doktor)
Azmi Derin	Ankara Emn. Md. 1. Şube Müdürü, (DAL Grubundan)
Mustafa Haskırış	Ankara Emn. Md. 1. Şubede Komiser.

(Devam edecek.)

Sayın ve şerefli Türk basınından gelişi güzel seçmeler

YALANCININ MUMU

Antenler yalan söylüyorsa
Yalan söylüyorsa rotatifler

Olsa olsa yatsıya kadar söyler.

Şanar Yurdatapan

Sevgili Dostlar,

"Yalancının Mumu" sayfası, Demokrat Türkiye'ye gelen yapıcı ve yüreklendirici eleştirilerden nasibini aldı. Meğer "Ticari Basın"ın yalan dolanları, 7'den 70'e herkesi yaralıyor, herkesi kızdırıyormuş... Bazı okurlarımız hemen kaleme - telefona sarılıp bana yardıma koştular. Elleriniz dert görmesin... Bu öyle belalı bir iş ki, ancak yardımlarınızla kalkabiliriz altından. Dedik ya, 4 gazete ve bir sürü ıvır zıvır yan yayınları, ayda otuz gün yalan saçıp duruyor... Ayda bir, iki sayfa ile hangi birine yetişelim?.. İnsan deli çıkıyor onları okudukça... Yardımlarının devamını bekliyorum, işte sayfalar hepimizin. AMMAA: Yardıma koşacak okurlarımızdan bizim de ricalarımız var. Madem ki, "Hasb-el-kader" gazeteciliğe soyunduk, bu mesleğin kurallarına da ciddi ciddi uymak zorundayız. Yani:

1 - Dökümanlara dayanarak çalışacağız. Hangi yalana cevap yazıyorsanız, o gazetenin kupürünü de kesip yollayın. Hangi gazete, tarihi ne, kaçıncı sayfada?. Bunları belirtmeyi unutmayın.
2 - Yalan cevap olarak kendi görüşünüzü kısa ve öz yazın. Daktilo ile yarım sayfayı, el yazısı olacaksa, küçük harflerle bir sayfayı geçmesin.
3 - Adınızı ve adresinizi açıklayalım mı, saklayalım mı, bunu da bildirin. (Mosbach'tan A,H,Y'nin konusu çok güzeldi. Ama ismini açıklayabilir miyiz, bilemiyoruz. Duisburg'dan D.D'ninki de öyle. Her iki okurumuz da, gazetelerin küpürlerini yollamamış. Şimdilik saklıyorum. Bu eksikleri yollarlarsa basacağız.)
4 - Konumuz çok, yerimiz az... Mecburen seçeceğim, benzer konuları birleştireceğim, bazı yazılara da belki hiç sıra gelmeyecek... Darılmaca - gücenmece yok, tamam mı?..

Haydi bakalım hep beraber iş başına...

Şanar Yurdatapan
3 Mart 1982

Not: Yorumlarınızı yapmadan, Türk Basınının (Hele Almanya'daki uzantısının) işleyişi hakkındaki bölümü bir okuyun: (Karşı sayfada, EMİR KULLARI ve ASIL SORUMLULAR başlıklı bölüm.)

Not: Geçen sayıdaki Y. Güney kendini satışa çıkardı adlı konuyu hatırlayın. Kendi hazırladıkları mizanseni, sonradan Y. Güneye yüklemişlerdi. Sakın aynı işi B. Ersoy için de tezgahlamış olmasınlar?.)

Ölüme razı olup Alman kanı almayan Bülent'i kurtarmak için Türkler seferber oldu

Kan vermek isteyen Türkler sırada

Kan kanseri olan Türk, Alman kanını kabul etmedi

"Öleceksem Türk kanıyla şerefimle öleyim..."

HALİS TÜRK KANIYLA ÖLMEK

BİRİNCİ İHTİMAL:
- OLABİLİR... Bu genç adam öyle yobaz bir çevrede yetişmiştir ki, bir Almanın kanını almakla dinden imandan olacağına inanmaktadır.

İKİNCİ İHTİMAL:
- Bütün olay şişirmedir. Uyanık bir gazeteci, naylon bir haberin kokusunu duymuş, zavallı genç şöyle demiştir belki de: "Ben böyle böyle yazayım. Sen sakın beni bozma. Bak gör, nasıl her taraftan kan yağacak. Üstelik gazetede resmin çıkınca meşhur da olursun..." Çocuğu böyle kandırıp "Başarılı bir haber İCAT ETTİĞİ için" 5 - 10 bin Markı hak etmiştir... Ama aklının köşesinden geçmemiştir, bu olaya saf saf inanıp hastaneye kan vermeye koşacak temiz kalpli insanlar... Aklından geçmemiştir, bu ve bunun gibi şişirmelerle yarının Şoven ve ırkçı gençlerini - bugünkü yavrularımızı - zehirlediği...

DAHA DA KÖTÜ BIR İHTİMAL:
- Bu SANSASYONEL haberi Heidelberg'teki Alman gazetelerinde okuyan yabancı düşmanlığına dünden hazır Almanlar ayaklanırsa?.. "Vay bize hakaret ettiler" diye Türklerin evlerine, dükkanlarına saldırırsa bunun hesabını kim verecek?...

SORU

- Bu uyanık muhabir 5 - 10 bin Mark fazla kazanacak diye, gazete patronu 5 - 10 bin Mark fazla kazanacak diye tertemiz insanlarımıza bu kadar kötülük yapılır mı?.. Yapılırsa bunun hesabı birgün hepinizden sorulmaz mı?..

BÜLENT ERSOY CİNAYETİ

Polis, Bülent Ersoy'un sahneye çıkmasını yasakla...

Bülent Erkoç (asıl adı) ikinci yolu tutmuştu. Şöhretine ve parasına güvenerek etrafı kırıp geçiriyor, sahnedeki varlığını skandallarla devam ettiriyordu. Ama gazinocularla plakçıların para makinesi, basının da renkli konusu olduğu için; arkasından "İ..." diyenler, yüzüne karşı "Sayın Ersoy" diyorlardı... Gene de canına tak etti günün birinde, bastırdı parayı, ameliyatla kadın oldu. Artık rahat rahat toplumdaki yerini alacağını umuyordu. Ne var ki devir değişmiş, 12 Eylül'ün katı asker kafası yönetime geçmişti. Bir gün polisten bir tebligat:

"Ahlâk bozucu davranışlarından ötürü, Polis Vazife ve Selahiyet Kanunu filanca maddesine göre, SAHNEYE ÇIKMASI YASAKTIR!.."

Ooooh!.. Oh olsun namussuz şıllık...
Yazzık yahu, ne güzel okuyordu..
Sağolsun Paşamız, bütün pislikleri temizliyor!..

Türkiye'deki bütün basını uzaktan izlediğimi söyleyemem tabii. Ama okuduğum yayınların hiç birinde şöyle bir soruya rastlamadım:

Çalışmak, her yurttaşın en doğal hakkıdır. Anayasada yer alan bu hakkı, polis nasıl bir insanın elinden alabilir?.. Şimdi şöyle düşünebilirsiniz: "Ne yani?.. Sahnede her türlü rezilliği yapsın, hiçte ceza görmesin.. Bunu mu savunuyorsunuz?"

Hayır!.. Gerçi asıl ahlaksızlık, kişilerin özel hayatında değil, bunların gazete sayfalarına, gazino sahnelerine dökülerek PARA KAZANMAK UĞRUNA sergilenmesinde aranmalıdır. Herşeyin PARA ile alınıp satılmasında aranmalıdır ahlaksızdır. Ama şimdi konumuz bu değil.

Bir insan, yasalarda belirtilmiş bir suçu işlemişse, gene yasalara göre soruşturma yapılır, yasalara göre cezalandırılır. "Hukuk devleti" nde bu iş böyle yürür. B. Ersoyun sahnede yaptıklarında suç varsa, savcılık soruşturur, mahkeme karar verir, cezası neyse çeker. Ama hiç bir zaman çalışma hakkı toptan yok edilemez... Hele osmanlı devrinden kalma bir kanunla asla!.. Bu hak, anayasada belirtilen "özü hiçbir zaman yok edilemez" denen haklardandır. Hukuk devletinde en üstte anayasa vardır. Kanunlar anayasaya uymak zorundadır, mahkemeler kanunlara, kolluk kuvvetleri ve onun bir parçası olan polis de, mahkeme emirlerine uyar.. Polis de kim oluyormuş anayasayı çiğneyecek?..' (Ne çocukça soru.. Türkiye'de anayasanın çiğnene çiğnene paspasa döndüğünü bilmeyen kaldı mı?)

Ve B. Ersoy satışı devam ediyor: B. Ersoy'un BAKİRELİK BELGESİ... Bu yazılar artık kızgınlık değil iğrenme duygusu yaratıyor insanda!..

- Ne olursa olsun, bayılıyorum sesine, duygulu okuyor..
- Duydun mu kız, Bülent Ersoy yine sahnede rezalet çıkarmış.
- Gecede 300.000 alıyormuş!.. Ben de mi homo olsam?..
- Taksim meydanının ortasında sallandıracaksın ibret-i-alem için..
- Sanat dünyamızın incisi.. Giriş 70 Mark. Merhaba 10 DM, elini sıkmak 50 DM..
- Öpmek kaç DM'mış?..

Ses sanatçısı Bülent Ersoy'un başından geçenler, gazete ve dergilerin en mutena köşelerini işgal etti yıllarca. Ve istesek de, istemesek de, hepimiz bu konuyu konuştuk, tartıştık.

Homoseksüellik, dünyanın büyük bir bölümünde, özellikle sanayileşmemiş toplumlarda hiç hoş karşılanmaz. Homoseksüellere öyle bir cehennem azabı yaşatılır ki, ya dünyaya küser ve kabuğuna çekilir, ya da şımarıklıkla, hırçınlıkla intikam almaya çalışır kendisini afaroz ~~eden~~ toplumdan.

Bülent Ersoy, intihar edecek.

YİĞİT İŞÇİLERİMİZ KAHRAMANCA DİRENİYOR ...

- Allah Allaaah, Allah Allaaaah... Gör de gözlerine inanma... İşit de kulaklarına inanma... Yahu bizim bildiğimiz, bu gazeteler Türkiye'de bir grev - bir direniş olduğu zaman, işçileri yerin dibine batırır, ne kominis'liği bırakırdı, ne bölücülüğünü, ne dinsizliğini... Ne oldu bunlara da birden işçi savunucusu kesildiler?..

BAŞARILI BİR GAZETE OKUYUCU MUSUNUZ?..

- Buradaki işçi, direnişi başarıya ulaşırsa, hakkına Alman patrondan alacak. Gazeteye bir zararı yok. Türkiye'de ise, bu Gazetelerin sahiplerinin de aralarında olduğu Patronlar takımından. İşte bu yüzden direnişçi Almanya'da kahraman, Türkiye'de Kominis!.. oluyor. (Bu cevabı beğenenler 50 puan kazandı.)

Cevap: Valla, son 20 puanı, bizim de aklımızdan geçiremeyeceğimiz şeytanlıklara ayırdık. Bu gazete patronlarının bu işte, mutlaka başka çıkarları da vardır, akıl sır ermez. 100 puanı almak için GAZETE PATRONU OLMAK GEREKİYOR... Başarılar dilerim...

Dönüş Teşvik Önerileri:

❶ İşsizlik paralarının toptan ödenmesi

❷ Fabrikaların işçilerin ülkelerine taşınması

❸ FEDERAL YABANCILAR DANIŞMANI SCHMIDT'E MEKTUP GÖNDERDİ

Funcke: "Üç ay içinde kesin dönüş yapanlara 7 bin DM verelim"

GERİ GÖNDERİLECEK İŞÇİLERİMİZİN FİYATI BİÇİLDİ

● Türk Hükümeti ile Alman Hükümeti işçilerimizin geri dönüş teşvik planında anlaşıyorlar

Almanya'da aylardır sürdürülen ve yabancıların dışında herkesin söz söyleme hakkına sahip olduğu, YABANCILAR SORUNU basında, kapalı kapılar ardında, açık oturumlarda tartışıldıktan sonra Alman ve Türk hükümetlerini tatmin edecek bir biçimde sonuçlandırıldı. CDU'lu Baden-Württemberg Eyaleti Başbakanı Lothar Speth'in hazırlayıp, Eyaletler Komisyonu ve Federal Meclise sunduğu yasa tasarısında ve Federal Hükümetin Yabancı Sorunları Danışmanı FDP'li Bayan Funcke'nin hazırlayıp Başbakan Schmidt'e gönderdiği öneri mektubunda somutlaşan kararların özünü, AET'ye üye olmayan yabancıların (Türkiyelilerin) ülkelerine dönüşlerinin maddi açıdan desteklenerek teşvik edilmesi ve Almanya'ya getirilen çocukların yaş sınırının 16'dan 14'e indirilmesi oluşturuyor.

Büyük olasılıkla kanunlaşacak olan bu tasarı, Funcke'nin mektubunda daha ayrıntılı olarak ele alınmış bulunuyor. Buna göre:

1) İşsiz kalan yabancılara, üç ay içinde başvurmaları ve üç ay içinde aileleri ile birlikte kesin dönüş yapmaları halinde, erkeklere 4 bin, eşleri için 3 bin, her çocuk için 1.500DM ödenmelidir.
2) Emeklilik sigortalarına kesilen işçi ve işveren primleri, işçileri ülkelerindeki sigorta kurumlarına aktarılmalıdır.
3) Dönüş yapacak işçinin Almanya'yı üç aydan sonra terk etmesi halinde, geçen her ay için %20 daha az para ödenmelidir. İşsizlik yardımının sona erdiği 8 ay sonunda ise tazminat ödenmemelidir.
4) İşçilerin çocuklarına ödenen çocuk paraları, kesin dönüşten sonra iki yıl daha ödenmeye devam edilmelidir.
5) Türkiye ve Yunanistan'a işçi şirketleri çerçevesinde verilen kredilerin, ailelerin küçük işyerleri açabilmelerini kolaylaştıracak biçimde düzenlenmesi sağlanmalıdır.
6) Dönüşlerin yapılacağı ülkelere, (Örneğin Türkiye) yapılan ekonomik yardımların, işyeri açılmasını sağlıyacak alanlara kaydırılması göz önünde bulundurulmalıdır.

Türk Hükümeti Ne Diyor?

Türkiyeli işçilerin kesin dönüş yapmasını teşvik için hazırlanan planlar, Dovas'taki görüşmeler sırasında Alman heyeti tarafından Turgut Özal'a iletilmişti. Bu pazarlığın Türkiye'de sürdürülen yönünün, sonuçları da gazetelerde yer almaya başladı.

Çalışma Bakanı Turhan Esener'in Paris'teki OECD toplantısındaki tutumu, Türkiye'deki Askeri Cuntanın görüşünü yansıtmaktadır.

OECD'nin İşgücü ve Sosyal İşler Komitesine, yanında bir Türk heyeti ile katılan Çalışma Bakanı Esener, "Yabancı işçi sorununun, işgücü ihraç ve ithal eden ülkelerin ekonomik zorlukları göz önünde bulundurularak değerlendirilmesi. Bazı Avrupa ülkelerinin tek yanlı kararlar aldıklarını görüyoruz." dedi. Esener'in daha çok temenni biçiminde yansıyan görüşleri özet olarak şöyle:

1) Göçmen işçi, ülkesine dönüş konusunda özgür olarak kendisi karar almalıdır.
2) Yabancı işçi çalıştıran ülkelerin, işgücü ihraç eden ülkelerde istihdam olanağı yaratabilmek için sözkonusu ülkelere, mali yardım ve yatırım yapmaları gerekir.

Sırada Bir de Ziraat Bankası Var

Son günlerin gazete ve radyo haberlerinden anlaşıldığına göre T.C. Devleti de geri dönüşleri, ama dövizli geri dönüşleri teşvik ediyor. Ziraat Bankası kesin dönüş yapanlara bol miktarda tarım kredisi vereceğini açıkladı. 8 Mart tarihli bir gazetede çıkan renkli ilavede dönüş yapan işçilere, Ziraat Bankasının hazırladığı "mükemmel olanaklar(!)" anlatılıyor ve bu çarpıcı olanaklar şöyle sıralanıyor:

«Ziraat Bankasının Büyük Hizmeti!» « "Yurda döndüğümde ne yapacağım?" endişesi yok!.. »
« Kredinin sınırı yok!.. »
« Projenizi getirin, gerekli paranın yüzde 80, 95'ini kredi olarak verelim!.. »
« Yaz tatiliniz de bizden (Kura çekilerek tabii!)... »

Alanda memnun, satan memnun
Ne var ki alınan satılan suskun!...

"Çevre Kirliliği" ve Yabancı Emekçiler

Kamil Taylan

Diyeceksiniz, çevre kirliliği ile yabancı emekçiler arasında ne ilişki kurulabilir? Ama günümüzün Almanya'sında bu ilişkiyi kuranlar var, hemde bunu yapanlar öyle ortadan adamlar değil, hepsi profesör, yani eskilerin deyimi ile ulema.

Geçtiğimiz yıl, 17 Haziran günü 15 Alman profesörü, Heidelberg kentinde "**Heidelberg Manifestosunu**" imzaladılar ve bu manifesto geçtiğimiz ay basına yansıdı. Aralarında eski bir bakanın da bulunduğu bu ırkçı profesörler, Türklerin etkisi ile Alman ırkının bozulmasından korkuyorlar. Alman kanının bozulmasını önlemek için bu profesörler Almanya'da yaşayan yabancı emekçilerin geldikleri ülkelere geri gönderilmelerini istiyorlar ve böylelikle Federal Almanya'da "**toplumsal bir rahatlamanın yanı sıra ökolojik bir rahatlamanın da gerçekleşeceğine**" inanıyorlar. Ökoloji, çevre kirliliğini ve buna karşı alınacak önlemleri içeren bilim dalına verilen addır. Yani bu 15 profesör yabancı emekçileri çevreyi kirleten bir artık, bir pislik, kısaca çöp olarak görüyorlar.

Bu gibi manifestolar 1920'li yıllarda da yayınlanmıştı ve o zamanlar hedef Yahudi'lerdi. İnsanlık tarihinin en büyük katliamlarından birisi olan Yahudi katliamı da böyle tezgahlanmaya başlanmıştı. Ancak o yıllarda bu denli manifestolar ciddiye alınmamış, bunlara önem verilmemişti.

Günümüzde de geçmişteki deneyimler yine unutuluyor ve yabancı düşmanlığını körükleyenler ciddiye alınmıyor. Bugün 15 profesörün imzaladığı "**Heidelberg manifestosu**" karşısındaki tepkisizlik de bunu kanıtlamaktadır. Birçok Alman meslektaşımızın yaptığı gibi gazete sütunlarında bu 15 profesörü, "**tarihten ders almayan kireçlenmiş beyinler**" olarak göstermek açık saldırıya dönüşen yabancı düşmanlığını önlemeye yetmez.

Günümüzün Almanya'sında yabancı düşmanlığı yabancıların boyutlarını çok aşmış faşizm tezgahçılığına dönüşmüştür. Hedef yabancıların yanısıra Alman solcuların, sosyal demokratlarını da hedef almıştır.

Sosyal Demokrat başkan Helmut Schmidt'in 300 yıl önce Viyana önünde savaş veren bir kumandan gibi, "**Ben başkan oldukça sınırlardan bir Türk dahi içeri giremez**" demesi nasıl yorumlanmalı? Bir Türk kadınının Hannover yöresinde SPD yönetim kuruluna seçilmesi üzerine SPD merkezine Alman üyelerinden gelen protestolara ne anlam verilmelidir?

Bütün bunlar yabancı düşmanlığının klasik sağ-sol görüş ayrılığından öteye toplumun geniş kesimlerini, özellikle orta halli küçük burjuva kesimleri kapladığını göstermektedir. Artan işsizlik ve bundan yabancıların sorumlu tutulması yabancı düşmanlığını arttıran en önemli faktördür. Oy savaşı veren siyasi partiler de geniş kesimlerde gelişen düşmanlık eğilimlerinden korkarak yabancıları kovmak için değişik yollar denemektedirler.

Bu durum yalnız Almanya'da değil, Fransa'da açık bir biçimde görülmektedir. Sınıf savaşı verdiğini iddia eden Fransız Komunist Partisi bile seçim kampanyasında küçük burjuva kesimin oylarını kapabilmek için yabancı işçilerin yurtlarına geri yollanmaları gerektiğini seçim programına almıştı.

Kısaca yabancı düşmanlığını bir sağ-sol anlaşmazlığının ötesinde toplumun geniş kesimlerini kapsayan bir hareket olarak görülmesi ve buna göre tavır alınması gereken bir konudur.

Özellikle yabancı düşmanlığına karşı verilecek mücadele Türkiyeli gruplara önemli görevler düşmektedir. Şimdiye dek Türkiyeli gruplar Türkiye'deki gelişmelerin etkisi ile çalışmalarının ağırlık merkezini genelde Türkiye ile ilgili eylemlere kaydırmışlar, yabancı düşmanlığının erişitiği boyutları yeteri derecede ciddiye almamışlardır. Fakat zaman ilerlemekte ve çözüm yolları kapanmaktadır. Biz Türkiyeliler bir an önce bazı önlemler almak zorundayız. "**Çanakkale geçilmez**" soyut ve romantik kafalardan, "**Türk Lobisi**" kurup satışını garanti altına almaya çalışan renkli basından hele hele işçileri sadece birer döviz makinesi olarak gören omuzu kalabalık cunta şeflerinden bir yardım beklenilemeyeceği doğaldır. Sorunun çözümü tüm Türkiyelilerin dayanışmasında ve ortak mücadelelerinde yatmaktadır.

Yabancılar Hakkımızda Ne düşünüyor?

Son ayların, üzerinde en fazla tartışılan konusu kuşkusuz yabancılar. Yabancılar bir bakıma Türkler sorunu! Bunları ne yapmak lazım? Hemen her kesimin üzerinde laf ettiği, ileri geri konuştuğu, önerilerde bulunduğu bir konu. Yabancılarla ilgili istatistikler labratuvar çalışması titizliği ile inceleniyor. Nüfusun %7,5'ini oluşturan bu kesim, özellikle %2;5'e ulaşan Türkiyeli kesim, büyüteçle inceleniyor. Sonuçlar tez elden kamuoyuna duyuruluyor.

Bize yabancı olan, buna rağmen bizlerle bu denli yakından ilgilenen kuruluşlar, partiler ve kişiler bizim hakkımızda ne düşünüyorlar? Ne diyorlar?

SPD: Uzun zamandır, Almanya'da çalışanların entegre edilmesi, yenilerin gelişine kesin engel olunması, aşırı politik guruplara dahil olanların, sığınmacıların geri gönderilmesini...

SPD'nin genel başkan yardımcısı, Hans Jürgen Wischnewski'nin demeci de bir bölüm SPD'linin yabancılar politikasını özetlemektedir:"Yabancıların ülkemiz ekonomisine katkıları inkar edilemez. Onlara karşı insani sorumluluklarımız bulunuyor. Ne var ki bozulan ekonomik durum nedeni ile onları burada daha fazla tutmamızın olanakları kalmadı. Hepsini geri göndermemize ne politik ne de hukuksal açıdan olanak yok. Bunun yanı sıra, yabancıların boşaltacağı her işi Almanlar almaz."

FDP: Hümanist demeçler vermesine rağmen, pratikte CDU'nun uygulamalarını destekliyor.

NPD: Faşizmin yeniden hortlatılmasına, yabancı düşmanlığını basamak olarak kullanmak istiyor. Bir yandan "Yabancılar Stop" sloganı ile imza kampanyası yürütürken, diğer yanda da yabancılarla evli Alman kadınlarına ve yabancıların oturdukları semtlere saldırılarını yoğunlaştırdı.

CDU-CSU: Tüm yabancıların, özellikle Türklerin geri gönderilmesini, bu konuda kanun değişikliği yapılmasını, yabancılar kanununun daha da sertleştirilmesini savunuyor. Örneğin Federal Parlamentoda, yabancıların tartışıldığı oturumda CDU-CSU'yu temsilen bir konuşma yapan ve yabancıların 4 guruba ayrılarak incelenmesi gerektiğini belirten Dr. Dregger, Türkiyelileri 4.guruba dahil ederek, "....Tüm bunlara rağmen Türkler sadece parasal çıkarları için Almanya'da kalmak istiyorlar. Türklere komşu olmak sadece onların gelenekleriyle mümkün olur. Bunun anlamı büyük kentlerde getto adıyla anılan Türk semtlerinin oluşmasıdır. Bu durum ancak zorlayıcı önlemlerle engellenebilir. Sosyal yardımlar veya protestolarla değil." diyor. Sığınmacıların angarya işlerde çalıştırılmasını pratik bir çözüm olarak gören CDU, seçim kampanyasını büyük ölçüde, yabancıların sınır dışı edilmesi vaadlerine dayandırmaktadır.

KAMUOYU: Yabancıların lehine sesler çıkmasına rağmen, genel eğilim yabancıların aleyhinde. Basın yayın aracılığı ile yürütülen kampanya sonucu, var olan önyargılar, kesin yargıya dönüştürülmüş durumda. Çoğunluk, sistemin yarattığı işsizlik, sosyal hizmetlerin kısıtlanması vb. (konut, yuva) sorunları, yabancıların yarattığı inancında.

AVRUPA PARLAMENTOSU: Özellikle, yabancı işçi çalıştıran ülkeler, Almanya, Fransa, Hollanda, Avusturya ve İsviçre'yi en çok düşündüren konu, 1986'da Türkiye'nin AET'ye tam üyeliğinin kabul edilmesi ile ortaya çıkacak sorunlar. Tam üyelik halinde doğacak olan serbest dolaşım hakkından faydalanarak Türkiye'den Avrupa'ya gelecek olan işçiler. Dr.Dregger bu konuda da sözcülük ederek, "Türkiye, yapılan anlaşmalara göre, 1986'da AET içinde serbest dolaşım hakkını bekliyor. Türkiye'de milyonlarca kişi bugünü bekliyor. Eğer bu yeni işçi dalgası üzerimize gelecek olursa, ülkemiz sosyal düzenimiz bu dalganın altında yıkılır." diyor.

Yurtdışı Anti-Faşist Birlik Komitesi, "BİRKOM" Kuruldu

Yurtdışındaki Türkiyeli anti-faşist gruplar arasında birlik çabalarında yeni gelişmeler yaşanıyor. Son alınan bir habere göre, kısa adı BİRKOM olan "Türkiyeliler Yurtdışı Anti-faşist Birlik Komitesi" kuruldu. BİRKOM imzasıyla bir açıklamada, gerçekleştirilen Birliğin amaç, hedef ve kapsamı hakkında bilgiler verildi. Kuruluş çalışmalarının tamamlandığı belirtilen açıklamada özetle şu görüşlere yer verildi:

"Biz, Devrimci Yol Hareketinin yurt dışındaki taraftarları Devrimci İşçi, Partiya Karkera Kürdistan'ın yurt dışındaki taraftarları Serxwebûn, Türkiye Emekçi Partisi'nin yurtdışındaki taraftarları Emekçi, Sosyalist Vatan Partisi'nin (Kıvılcım) yurt dışı taraftarları, belirli bir platform etrafında bir araya gelerek, kalıcı, disiplinli bir eylem ve güçbirliği için ilk adımı attık."

BİRKOM'un amaçları olarak da şunlar belirtildi: "Türkiye ve Kürdistan'da halkların emperyalizme, faşizme, işgale, her türden baskı, terör ve sömürüye karşı verdikleri devrimci mücadeleye maddi ve manevi destek olmak, yurt dışında yaşayan Türkiyelilerin sorunlarına sahip çıkmak, onların mücadelesini merkezi hale getirmek, yurt dışındaki işçiler ve aileleri ile diğer kesimler üzerindeki baskılara karşı mücadele etmek, yabancı düşmanlığına karşı mücadele etmek, Türkiyeli ilerici, demokrat ve devrimci güçler arasında birliğin sağlanmasına çalışmak."

Devrimci Yol, PKK, TEP ve SVP'nin yurt dışındaki taraftarları arasında oluşturulan BİRKOM'un Yabancılar Sorunu ve Dayanışma Hareketi konusunda çeşitli faaliyetler yapmayı kararlaştırdığı ve bütün Türkiyeli Anti-Faşist grupları birliğe çağırdığı açıklandı.

•••

YALANCININ MUMU

Antenler yalan söylüyorsa
Yalan söylüyorsa rotatifler

Olsa olsa yatsıya kadar söyler.

YAVRU VATAN BASINI DA ANASININ İZİNDE

Hazır Kıbrıs'a gitmişken, Kıbrıs Türk basınından da örnekler verelim diye düşünmüştük. Ama baktık baktık, yavru vatanın yavru basını da "Hık" demiş, anasının burnundan düşmüş.. Birkaç küpürü, hiç yorum katmadan sunuyorum:

Birlik
GÜNLÜK SİYASİ GAZETE
Denktaş, mücadelemizin ulvi anlamının saptırılmaması için tüm partilere çağrıda bulundu
Tarihe ideolojik ...klerle bakanlar ...ize hakaret ediyor

Bo... kurt
DENKTAŞ: Dikkatini Dünyanın Çekti
...ler Konusunu ...nite Oluşturdu

Halkın Sesi
40 YIL 1942-1982
Çarşamba, 27 Ocak, 1982 — Hakkın Sesi ve Halkın Dilidir — Yıl: 40 – Sayı: ... – Ederi: 10 TL.

Sayfa 6
GERÇEK İLE DİZİ ARASINDA BIR FARK YOK
Pamela'nın tek arzusu anne olmak

Yalnız iki dip notum var:

1- Kıbrıs Türk kesiminde cirit atan MİT ve Kontr-Gerilla'ya rağmen dürüst, yürekli ve akıllı bir mücadele veren demokrat basına ve yazarlara içten sevgiler, saygılar, başarılar.. Onlar sözümün dışındadır.
2- Melike iki konumu zorla elimden aldı. (TV konuşmamızın Kıbrıs Türk basınına yansıması ve Melina Mercouri konuları) Onun röportajına daha güzel uyuyormuş.. Merak edenler Melike'nin anıları arasında okuyabilirler.

KIRK YILDA BİR DOĞRUCUK O DA MİNİ MİNİCİK!.

AET ÜLKELERİNDE 1 MİLYON TON SEBZE VE MEYVENİN İMHA EDİLDİĞİ ÖNE SÜRÜLDÜ
BONN (ANKA)

İran-Irak savaşı Almanya'ya yaradı

FRANKFURT(Hürriyet)-Almanya artık en fazla ihtiyacını Arap ülkelerine ...yor. 1981 yılında, Almanya'nın Arap ...e olan satışları ilk kez ABD'ye olan ...ecti. Arap ülkelerinin Almanya ... ulaştı. İranla savaşan Irak, Almanya'dan 1981 yılında 6,6 milyar Mark'lık mal satın aldı. (Suudi Arabistan 6,3 milyar Mark). Irak'ın Almanya'dan ithal ettiği mallar arasında taşıt ve özellikle ağır vasıta...

Yardıma gel yardıma...Bu, daha verilmeden geri dönen para.. Ya borç faizleri?.. Ya satıştan elde edilen kar?. Ya kredi şartı olarak zorunlu kabul ettirilen yüksek fiyat?.. ASLİNDA KİM KİME YARDIM EDİYOR?..

Almanya, savaş çıkınca, araplara daha çok mal satmış. Hem de toplam 10.400.000.000 DM tutmuş satış fazlalığı.. YAŞASIN SAVAŞ, KAHROLSUN BARIŞ.. (Bonn'da barış diye yürüyenlerin hepsi Kızıl casus, besbelli..) - Yahu Mehmet, bu kadar DM nereye gitti peki?.. Neden doktor parasının 4 20 sini cepten ödüyoruz?.. Fiyatlar düşmesin diye 250.000.000 marklık sebze ve meyve yok mu edilmiş?.. Herr Schmidt, imdat. Sizin Sparpolitik'i boğazlıyorlar... Siz ne diyorsunuz bu işe sayın Yılmaz Export?.. - Ne yani?.. eloğlu iki lokma daha fazla beslenecek diye bizim kârımız mı azalsın?.. Yağma yok!..

Yaaa, gördünüz mü?.. Bir de münafıklar bizim bizim anlı şanlı basınımıza yalancı diye çamur atıyorlar.. Ayıp ayıp, valla allah çarpar adamı.. İşte size bal gibi hakkikat.. Ne ?.. Görmediniz mi?.. Köşeye mi yazmışlar?.. Çok bu ufak yazılmış?.. Mikroskop al be kardeşim... Herhalde manşete koyacak değillerdi? Bak manşete ne yazıyor: **İMF yeşil ışık yaktı 10 Marklık büyük kredi dilimi üç aya kadar geliyor!..**

MUPPETSHOW

- (Tagesschau'dan naklen)
Alexander Haig (USA dış işl: Bk.):
- Türkiye'de insan hakları mı?...
Askerler gelmeden önce, günde 25-30 kişi öldürülürken neredeydiniz?

-(ZDF- Ankara mektubu'ndan naklen)
Kenan Evren TC Eski Gn. Kurm. Bşk.):
- Türkiye'de insan haklarından söz eden bu beyefendiler (Avrupa Konseyi ve Amnesty International'i kasdediyor) 12 Eylül'den önce, günde 25-30 kişi öldürülürken neredeydiler?..

Ruhun şâd olsun Galip Baba!.. (Kabataş Lisesinde Tarih hocamdı.) Rahmetli, yazılıda bir kopye yakalayınca, kopye çekenin de, kopye verenin de kağdını alır, ikisine de sıfır atardı... Ne dersin hocam, bunlardan hangisi kopye verdi, hangisi kopye çekti?..)

-Kopye meselesi bir yana, basın mesleğinin şerefini düşünerek sorduktarı soruyu araştırıverdik. Efendim bu beyefendilerin sicili şöyle çıktı:

Avrupa Konseyi, fi tarihinde, ülkesinde insan haklarını ayaklar altına alan, Makronisos adasında yurtseverlere işkence eden Cunta Yunanista'nı, kulağından tutuğu gibi kapının önüne koyuvermiş. Cunta şefi Papadapulos paşanın kızmasına, "Bu beefendiler Yunanistan'da hergün siyasi cinayetler işlenirken neredeydiler" filan diye horozlanmasına aldırış bile etmemiş.. AMNESTY INTERNATIONAL (Uluslararası Af Örgütü) ise, hangi rejimde olursa olsun, herülkede insan hakları meselesine fena halde kafayı taktığından ötürü, 1978 yılında Nobel Barış Ödülüne layık görülmüş.. Meğer bu kuruluş, Yıllardır Türkiye'de insan haklarıyla ilgili raporlar verir dururmuş. (Yakın zamana kadar Prof. Mümtaz Soysal, bu örgütün 2 no'lu adamı imiş. Şimdi neden değil acaba?) Veefendim, bu hain ve bölücü örgüt, son MC hükümeti zamanında yapılan işkenceler vs. ile ilgili bir rapor yayınlamak üzereyken, çat kapı 12 Eylül gelivermiş. Raporu durdurup beklemişler.. Belki yeni gelenler bu işi düzeltir diye. Bekleyelim ve görelim demişler... Ama çok kısa zamanda göreceklerini görmüş olmalılar ki, eski raporu yırtıp atmışlar, "Bunun artık lafı bile olmaz" demişler, kapağından kanlar sızan yeni bir rapor hazırlamak zorunda kalmışlar...

İşte böyle böyleymiş o hikâye, yaaa!..

- Biz bunları sorup araştıralım diye yabancı meslektaşlarla görüşürken, onlardan biri bize bir soru sormaz mı?. Şöyle dedi:

- Peki sayın dostum, GÜNDE 25-30 KİŞİ ÖLDÜRÜLÜRKEN SİZİN GENERALLER NERDEYMİŞ?..

- Al başına belayı!.. Sahi neredeydiler yahu?.. Açtık takvimi baktık... Vay babooo!.. Bizim paşalar, en başta Evren olmak üzere, taa 1978 yılından (K. Maraş olaylarından) beri, **Sıkıyönetim Komutanları imişler..** Yani biri gelip burnumuzu kanatsa, gidip şikayet edeceğimiz yer orası.. Hem de **Sıkıyönetim'in Olağanüstü Yetkilileriyle donanmışlar..**

...Eski bir atasözü geliyor aklıma:
Et kokarsa tuzlarsın,
Tuz kokarsa neylersin?......

TÜRK Basınını Tanıyalım:

EMİR KULLARI VE ASIL SORUMLULAR

Türk Basın Ticarethanelerinin yalanlarıyla boğuşabilmek için, bu kokuşmuş makinanın nasıl işlediğini iyice bir öğrenmek gerek... Önce şunu bilmeliyiz:

Bu gazetelerde çalışan muhabirler de, aynen sizin gibi, "Ekmeğini kazanmak için" ücret karşılığında çalışan işçilerdir. Aralarında -her işyerinde olduğu gibi- iyileri, dürüstleri de vardır, patrona yaranmak da.. Ikinciler konumuz dışında.. Asıl güç durumda olanlar birincilerdir:

Adamcağız, ekmeğini kazanmak için haber vermek, fotoğraf çekmek zorunda. Üstelik dürüst adam: Ne görürse, ne duyarsa, olduğu gibi yazıp yolluyor gazeteye.. Bir kaç gün sonra bir bakıyor, gazete de çıkan yazı, onun yolladığının tam tersi. Üstelik iğrenç bir de başlık atmışlar... (Çünkü onun yazdığı haber, gazete merkezindeki kurtların önüne gelince, onların canı nasıl isterse o şekilde değiştirebiliyor.) Haberlerin başlığı ile yazısının bir birini tutmaması da bu yüzdendir çoğu zaman..) Şimdi ne yapsın zavallı muhabir.. "Yalan yazdın" diye saldırıya o uğruyor...Sırf bu gibi nedenlerle "Lânet olsun, paranızı da alın, kulağınıza sokun" deyip mesleği bırakan kişiler tanıdım. Ama kabul edelim ki, evde bekleyen çoluk çocuğunun ekmeğini sağlama bağlamadan böyle bir karar almak kolay değildir.. Kendinizden pay biçin, göreceksiniz..

Patronlara ve onların yakın adamlarına gelince: (Yani baş yazarlar, genel yayın müdürleri, köşe yazarları filan) İşte yalan dolanın **asıl sorumluları** bunlardır. Bütün dünyada olduğu gibi, yurdumuzda da **gözümüzün bebeği gibi** korumak zorunda olduğumuz BASIN ÖZGÜRLÜĞÜ'nün arkasına saklanarak saçtıkları yalanlarla halkı zehirleyen para babalarının ya **kendileri ya da güvenilir adamları** bunlardır işte..

Hatırlaımız, değil mi?.. Böyle gazeteleri az mı gördük? Manşetinde: Köşeyi döndük diyor. Ama birinci sayfanın her tarafında zam haberleri, yokluk haberleri.. Bu ne perhiz, bu ne Lahana Turşusu demeyin bir daha... İşte böyle bu işler... Yurt dışında basılan gazetelerin hepsi, Türkiye'de hazırlanıyor.. Ensesi kalın patronla ona şaşkın şaşkın bakan gazete emekçisini aynı kaba koymamaya dikkat etmeliyiz..

BULMACA

Yukarda gördüğünüz iki fotoğraf arasında 7 fark vardır. Bu 7 farkı bulanlar arasında çekilecek kurrada kazananlara "Vah vah geçmiş olsun" denilecektir... Bakalım bulabilecek misiniz?

CEVAP: Bulamadınız di mi? O zaman bağrımıza taş basarak biz açıklayalım. Siz resimlere bakup oyalanırken...
1)Benzine ve tüpgaza zam yapıldı.
2)İki banker daha İsviçre'ye tüydü.
3)Gazeteler 20 lira oldu.
4)2000 işçinin toplu sözleşmesi Yüksek Hakem Kurulu'na takıldı.
5)Fasulyenin kilosu 200 liraya fırladı
6)Dolar yükseldi.
7)Vapur ve tren ücretleri yeniden belirlendi.

Bu 7 farkı öğrendikten sonra şimdi de zamlardan önce ve zamlardan sonraki haliniz arasında ne kadar fark var onu bulun bakalım...

Hastalığın İlacı Bulunamıyor

EKONOMİ VE ÇALIŞMA

Arif Gelen

Bütün dünyada sürüp giden ekonomik buhranın doğurduğu çaresiz hastalık, Federal Almanya'da yaşayan yabancıların içinde bulunduğu ortamı zehirlemekle kalmıyor; bütün çevrelere kötümserlik ve çaresizlik yayıyor. Bu ülkede iki milyonu bulan ve sayısı daha da artacağı anlaşılan işsizlerin azalmasını sağlamak, iç politikadaki gerginliklerin giderilmesi yönünden zorunluk sayılıyor.

Geçen ay bu konuda söylenen uzun sözlerden, çelişkili açıklamalardan ve uzun süren görüşmelerden sonra sağlanan sonuç, bir program, bir istihdam programı değil, küçük bir kararlar demeti oldu. Federal Hükümet ve hükümet koalisyonunu oluşturan siyasal partiler bu kararlar demeti ile birazcık iç politika sessizliği sağlamayı amaçlıyor. Söz konusu kararların başlıcaları şöyle:

1- Yaptığımız her harcama için ödemekte olduğumuz yüzde 13 oranındaki katmadeğer vergisi yüzde 14'e çıkarılacak. 1 Temmuz 1983 tarihinde yapılacak yükseltme ile gelecek yıl 2.3 Milyar Mark fazla gelir sağlanması ve bu paranın yatırım yapacak sermaye sahiplerine destek ödemesinde kullanılması düşünülüyor.

2- Federal hükümetin sahipliğinde bulunan Kalkınma Kredileri Enstitüsü, yatırımları desteklemek amacıyla daha fazla kredi açacak ve böylece yeni iş yerlerinin açılması sağlanacak.

3- 1984 yılından itibaren gelir vergisinde indirim yapılarak sermaye yatırımcılarının daha az vergi ödemesi gerçekleştirilecek.

4- Çalışma dairelerinin, işsizler için daha az emeklilik ödentisi ödemesi yoluyla yükü hafifletilecek; ayrıca emekliler gelecek yılın başından itibaren sağlık sigorta ödentilerini bizzat ödeyecek.

5- Devlet, daha erken yaşta emekliliğe ayrılmayı kolaylaştırıcı yasalar getirecek.

6- Ev sahiplerinin kira gelirlerinin düşük kalmasını önleyici yasal hükümlerle, ev yapımını ve inşaat alanında durgunluğu kaldıracak bir ortam hazırlanacak.

En başta şu nokta burada çok keskin biçimde göze çarpıyor ki, yatırımların çoğaltılması ve böylece işsizliğin azaltılması, sermaye sahiplerinin daha çok kazanması, çalışanların ve emeklilerin daha büyük özverilerde bulunması ilke olarak alınmış. Federal Almanya'daki liberal çevreler de, bu kararları başka bir açıdan "göz boyacılığı" olarak nitelendirecek ölçüde eleştirerek, çalışanların daha büyük özverilerde bulunmasına karşılık, sendikaların toplu sözleşme pazarlıklarında daha büyük zamlar istemesiyle, sermaye sahiplerine sağlanması düşünülen çıkarların peşinen tehlikede olduğunu öne sürüyorlar.

Koalisyonun sosyal demokrat kanadı ile Sendikalar Birliği (DGB), çalışanların yükünü ağırlaştırıcı kararlar yerine, yatırımları teşvik amacı ile gelir sağlanması için çalışanların, serbest meslek sahiplerinin ve bunlarla birlikte işverenlerin hep birlikte yükleneceği özel bir vergi getirilmesini istedilerse de, öteki hükümet ortağına bunu kabul ettiremediler. Ancak şimdi ortaya çıkan kararlar demeti, iki tarafı da hoşnut bırakmadı. Bunun sonucu olarak hükümet içinde olduğu kadar, çalışanların temsilcileri olan kuruluşlarla hükümet arasındaki gerginlik arttı. Daha geniş ve tutarlı bir istihdam programının saptanması yolundaki istekler her yönden sık sık geliyorsa da, böyle bir programın ne gibi çizgiler taşıması gerektiği konusunda açık bir şey söyleyene rastlanmadı.

Bu arada çok ilginç bir durumla karşılaşıldı. Suttgart'ın CDU'lu belediye başkanı Rommel, parti yoldaşlarının kızgınlığına neden olacak bir öneri ile, çok kazananlardan daha fazla gelir vergisi alınması yoluyla, devlet yatırımlarının ve bunlardan yarım kalanların finanse edilmesini, böylece yeni iş yerleri açılmasını salık verdi. En çıkar yolun bu olduğu sanılmakla birlikte, devlet gelirlerini çok fazla arttırmaksızın yatırım programı hazırlamak için kalan tek yol, devletin yeni borçlanmalara girmesi oluyor. Oysa Federal Devlet, 500 milyar markı bulan borcu yanında cari bütçelerini de borçla kapayabildiği için, yeni borç yapma olanağını çoktan yitirmiş. Bu durumda, son kararların etkili bir sonuç sağlamayacağı kabul edilmekle birlikte, durumun düzelmesi için galiba bir mucize bekleniyor.

Bir iki yıldır sürekli açık veren ödemeler dengesindeki açıklar, son aylarda gittikçe azalınca, bu yönden bir iyimserlik havası geldi. Gerçekten son yıllarda Federal Alman ihracatçıları, genel durgunluğa karşın ihracat gelirlerini sürekli arttırıyorlar ve buna karşılık ithalatta aynı artış görülmüyor. Bu da ülkenin ödeme ve para durumunu sağlamlaştırıyor. Ne var ki, bu sonuç yalnız elinde çok parası olana yarar sağlıyor. İşsizlerin iş bulmasına, ya da daha iyi yaşayabilmelerine bir katkıda bulunamıyor.

Ne Amerikan, Ne De İngiliz Politikası

Başbakan Schmidt'in partisinde, istihdam konusunda izlenen politikanın ve son alınan kararların muhalifleri, belki de öteki partilerde olduğundan daha çok. Bunun sonucu olarak, çözüm reçeteleri arayanların sayısı da daha fazla. Geçen ay, SPD-nin Bonn'daki merkezinde bir "istihdam forumu" düzenlendi ve işsizliğin önlenmesi konuları tartışıldı. Ancak bu forumda da, özellikle işsizliğin artmasının doğurduğu ruhsal ve toplumsal etkiler çok iyi biçimde irdelenmekle birlikte, tedavi için çarelerin tartışılması gerçekleşemedi.

Tartışmacıların çoğunluğu, ABD'de Reagan'ın, İngiltere'de Başbakan Thatcher'in ekonomi alanında izlediği "yeni muhafazakar" reçetelerin reddedilmesinde görüş birliğindeydiler. Bu ülkelerde izlenen sıkı para politikası ile işsizlik daha çok artmakta ve halk yığınlarının çoğunluğunun geçim durumu gittikçe kötüleşmekte. Tartışmacılardan Berlin'li iktisat bilgini Krupp, ekonomik buhranın kökeninin petrol fiyatları, istem azlığı, teknolojik gerilik ve yanlış para politikası gibi etkenlerin birinde değil, tümünde aranması gerektiğini söyledi.

Ekonomik Gelişmenin Sınırı

Toplumların işsizliğe benzer türlü sıkıntılarına karşın, öte yandan da insanlıkta hiç değişmeyen kural ya da yasa, gelişmenin durmaması. Bazı uzmanlara göre, insanlığın gelişmesinde ekonomik kaynakların sonu yok. Bu en yeni kaynaklardan biri de mikroelektronik. Son günlerde "Roma Klübü" denilen kuruluşun yayınladığı bir rapor büyük ilgi uyandırdı. "Roma Klübü" batılı büyük şirket ve tröstlerin emrinde çalışan bilgin ve araştırmacıların oluşturduğu bir kuluş; klübün üyeleri zaman zaman belli konuları ele alıp inceliyor, tartışıyor ve sonra da bir rapor yayınlıyorlar.

Mikroelektronik konusundaki son rapora göre, bu yeni teknik insanlığa yepyeni olanaklar getirmekte, toplumu hızla değiştirmekte ve önümüzdeki yıllarda hemen bütün yaşam alanlarını etkisi altına alacak durumda. Mikroelektroniğin getirdiği olanaklar yenilikler getirmekle birlikte, bundan doğacak sorunların çözümü üstünde hiç durulmuyor.

Mikroelektroniğin başlıca kullanım alanı, sanayide çalıştırılan otomatlar. Otomatların pek az kullanıldığı şu zamanda işsizlere iş yeri bulunamazken, otomatların daha çok işçinin yerini alması durumunda, işsiz insanların geçimi nasıl sağlanacak? Haftalık, yıllık ya da ömürlük çalışma süresinin azaltılması bu konuda bir yol olarak görünüyor. Asıl sorun, yeni bir dünyada zenginliğin bölüşülmesine yeni bir yol bulunmadığı takdirde, sonucun bir yıkım olacağı sanılıyor. Zenginliğin yeniden bölüşülmesi sağlanamazsa, otomatların iş yerlerini kaplaması sonucu, sanayi ülkelerindeki işsizlik yanında, gelişmemiş ülkelerle sanayi ülkeleri arasında uçurumun büyümesinden korkuluyor.

Sanayi ülkelerinde ise, iş yerlerinde çalışanların kararlara katılma hakkının tam gerçekleştirilmesi ve bunun sonucu olarak, hangi iş yerinde hangi otomatların kullanılacağına çalışanların karar vermesi yolunun bulunması isteniyor. Gözden kaçmayan bir nokta da, mikroelektroniğin yayılması ile siyasal değişmelerin hızlanacağına kesin gözü ile bakılması. Böylece, çalışanların ve dolayısıyla onları temsil eden kuruluşların ekonomide ve siyasal alanda daha çok söz hakkı kazanması kaçınılmaz bir sonuç olacak.

Kaçak İşçiler

Bütün iş kollarında durgunluğun sürüp gittiği bir zamanda, bir iş kolu var ki, burada hareketlilik gene çok fazla. Bu da kaçak işçilerle yapılan ticaret. Metal iş yerlerinden tutun da, hotel ve lokantacılık, liman işçiliği ve inşaat dalına kadar her yerde kaçak işçi alım ve satımı yapılıyor. Bu işçiler için ödenmesi gereken vergiler ve emeklilik kesintileri bunların çalıştığı ülkenin devletine değil, aracıların cebine giriyor. Federal Almanya'da devletin bu yönden uğradığı zarar çok yüksek. Şu sıralarda İsviçre'de de kaçak işçi ticareti alıp yürüdü.

Özellikle bu ülkeye gizlice giren yabancılar, yerli halkın sevmediği ve kabul etmediği işleri küçük ücretlerle yüklenmeye razı oluyorlar. En çok Türk'lerle Yugoslav'ların oluşturduğu bu işçilerin bir kısmı kendi ülkelerinden, bir kısmı da Federal Almanya'dan kaçak iş bulmak üzere geliyorlar. Çünkü İsviçre iş piyasasında, kısa çalışmalı iş yerlerinin ve işten çıkarılanların sayısı arttığı halde, bir kaç iş kolunda gene de iş gücüne gerek var. Bu yüzden on binlerce yabancı, inşaat dalında ve lokantacılık-otelcilik alanında yasa dışı olarak çalışıyorlar. Bunların sayısına ilişkin tahminler, 50 bin ile 150 bin arasında değişiyor. Kaçak işçi çalıştıran iş yeri sahiplerine, yakalandıkları zaman 10.000 Frank para ve 6 ay hapis cezası verildiği halde, bu cezalar karşısında işverenlerin sağladığı çıkarlar çok fazla olacak ki, cezalardan yılan yok. Tersine, gittikçe çok sayıda işveren kaçak işçi arama peşinde. Kanton hükümetleri, yabancıların oturma ve yerleşme durumuna ilişkin yasayı daha sıkı kontrol edecek yerde, hapis cezasına da başvurmaksızın para cezası almakla yetiniyor ve böylece işçi kaçakçılığına bir bakıma göz yumuyorlar. Bunun yanında, kaçak işçi ticareti yapan aracılar da öylesine usta ki, yasaların boşluklarından çok iyi yararlanıyorlar.

Sendikaların da bu işe göz yumduğu anlaşılıyor. Normal olarak bir iş yerinde sendika üyesi olmayan bir işçinin sendika temsilcisi tarafından saptanması için bir kaç haftalık bir zaman yeter. Böyle bir saptama yapılırsa, işi tatlıya bağlamak için kaçak işçi memleketine gönderiliyor ve bir süre sonra, daha önce İsviçre'de kalmış olduğu için, yasal yoldan çalışmaya gelebiliyor. Ancak yasa dışı olarak ülkede oturan ve çalıştırılan yabancıların sayısının yükseldiği ve bunların içinde bulunduğu sıkıntının insanlık dışı bir biçimde sömürülmesi bir çok kimselerin başını ağrıtıyor. Yabancılar Dairesi çalışmak amacı ile gelenler için bir işçi vizesi uygulanmasını istiyor.

Videocolor Sonunda Kapandı

Ulm'da bulunan Videocolor firması, çoğu Türk olan 1700 işçi çalıştırıyordu. Televizyon lambaları yapan firma, Japon firmalarının Avrupa'da giriştiği ihracat saldırısında rekabete dayanamayarak sonunda kapılarını kapadı. Firmanın sahibi olan Fransız Thomson-Brandt şirketi, kapanışından çok önceleri sendikalar tarafından, iş yerlerini yok etmekle suçlandı. Sendikaların desteği ile firmanın işçileri uzun direnmeler gösterdiler. Bunun yanında firmayı kurtarmak için Federal Hükümetin ve eyalet hükümetinin parasal yardımı gerekiyordu. Ama böyle bir desteğe yanaşan çıkmadı.

Thomson-Brandt şirketi, Videocolor firması yanında, Nordmende ve Saba firmalarını da satın aldı ve satın aldığı iş yerlerinde derhal üretimi düşürdü. Gerçekte aynı şirketin Almanya dışında, biri Fransa'da, öteki İtalya'da olmak üzere aynı malzemeyi üreten iki firması daha vardı. Böylece Batı Avrupa'da televizyon lambaları üretiminde bir tekel durumuna gelmiş. Japon şirketlerine karşı rekabette istediği gibi karar alabiliyor. Videocolor firmasını kapatmasının nedeni, öteki iş yerlerinde kapasiteyi korumaktı. Böylece Ulm'daki firma durgunluğa kurban gidiyordu. Oysa Videocolor dünyanın en modern lambalarını yaptığı için zarar edecek durumda değildi. Firmanın yetkilileri bunun hesabını yapmışlardı. Ama şirket iş yerinin verimliliğine değil, kendi tröstünün politikasına göre karar veriyordu. Şirket Ulm'daki firmanın kapatılmasını zarar etmeye bağladığı halde, gerçekte böyle bir durum yoktu. Firmanın işçi temsilcileri bu gerçekleri çok iyi biliyorlardı. Bu yüzden uzun süre direndiler, ama serbest piyasa ekonomisine karşı ellerinden fazla bir şey gelmiyordu. Bunun için işsiz kalacak işçiler için yapılması gereken sosyal planın elden geldiği kadar işçi yararına olmasına çalıştılar. Sosyal plan gereğince, 1700 işçi "usulsüz" yaptıkları grevde geçen günlerin ücretleri yanında, daha önce işverenin önerdiği 17 milyon yerine 30 milyon mark alıp teselli olacak.

SİEMENS'te Durum

Dünyanın en büyük şirketlerinden biri olan ve dünya çapında satışı 35 milyar markı bulan Siemens, 1980 yılından sonra zarar etmeye başlayınca üst düzeydeki yöneticiler değiştirildi. Bir yıl önce yönetimin değişmesinden bu yana şirketin durumu düzelmiş değil. Üstelik, yeni yönetim de durumu, iş yerlerinin sayısını azaltarak düzeltmeye çalışıyor.

Siemens yöneticilerine göre, şirketin zarar etmesinin nedeni dünya koşullarının olumsuz yönde değişmiş olması. Oysa bunda, değişen koşullar yanında, bu koşullara uymamanın ve gelecek için sağlam planlar yapmamanın da payı var. Şirket bu yıl da işçi çıkarmaya devam edecek ve zararın en yüksek olduğu kompüter tekniği ile yapı elementleri kollarında yeni üretim yolları arayacak.

Siemens, 338.000 kişi çalıştırıyor. 1982 yılı sonuna kadar bu sayıda yüzde beş ile yedi arasında azaltma olacak. Bu demektir ki, 17 bin ile 24 bin kadar iş yeri boşaltılacak. İş yerlerinin boşaltılması, işten ayrılanların ve emekli olanların yerine yeni işçi alınmaması, bir kısım işçilerin de işten çıkartılması yoluyla olacak. Siemens'te geçmiş yıllarda da böyle toplu çıkarmalar olmuş, örneğin altmışlı yılların ortasında 12 ay içinde 16 bin, 1974 ile 1976 arasında 25 bin işçi çıkarılmıştı.

1980 yılının güzüne kadar yeni işe almalar ve yeni satın alınan firmalar yoluyla yeniden 50 bin kişi işe alınmış, yalnız Almanya içinde Siemens'te 28.000 yeni iş yeri açılmıştı. Bu yıllarda şirketin satışları da üçte iki oranında artmıştı. Buna karşın şimdiki yöneticiler, bu günkü zararların o yıllarda fazla işçi alınmasında ileri geldiğini öne sürüyorlar. Çok sayıda işçi çıkarılmasına sendikalar karşı çıkıyorlarsa da şirket bu kararından dönmeyeceğe benziyor. Yöneticiler, yeni krediler almak zorunda kalınmaması için bunun tek çare olduğunu öne sürerken, işçi temsilcileri gelir düşmesinin yönetim ve planlama yanlışlarından ileri geldiğini söylüyorlar.

Siemens'in karı 1980/81 çalışma yılında, kompüter tekniği ve yapı elementleri dallarında satışların gerilemesi yüzünden yüzde 20 oranında düştü. Bu yüzden kompüter bölümünün şefi değiştirildi. Yeni gelen şef, şimdi bu dallarda başka yabancı büyük firmalarla işbirliği halinde yeni üretim yolları bulup zarardan kurtuluş yollarını arayacak.

Pelikan Şirketi Tehlikede

Merkezi Hannover'de bulunan ve 150 yıl önce kurulmuş olan Pelikan şirketi, geçen ay ilgili makamlara başvurarak iflasının ilan edilmesini istedi. Büro malzemeleri üreten Pelikan firmasının dünyanın çeşitli ülkelerinde fabrikaları var; 4000'i Federal Almanya'da olmak üzere 12 bin işçi çalıştırıyor.

Son yıllarda uğradığı açıkları kapatmak için bankalardan istediği kredileri alamadığı için iflasa karar veren Pelikan şirketine şimdi Hannover eyalet hükümeti parasal yardımda bulunarak iş yerlerinin kurtarılması için çareler arıyor. İşsizliğin hızla arttığı bir dönemde daha fazla iş yerinin kapatılmasını önlemek zorunlu olmakla birlikte, bu yardımların yerini bulması da şirket yöneticileri ile varılacak kararlara bağlı.

Pelikan şirketinin içinde bulunduğu güçlükler, bir yıl önce ayrılan yöneticilere bağlanmakla birlikte, iflas kararı bir sürpriz oldu ve konuyu yakından tanıyanlar, bunun tek nedeninin şirket içinde yapılan yanlış planlamalar olduğunu hiç çekinmeden öne sürdüler.

Her şeyden önce şirket, son zamanlarda bazı yeni üretim alanlarına el atmakla büyük yanlışlar işlemişti. Şirketin sahipleri olan ve hepsi de bir ailenin üyelerinden oluşan kişiler, şimdiye kadar kârdan paylarına düşeni almaktan başka bir şey yapmamışlardır. Üstelik şirketin denetim kurulu çok zayıf sayılıyordu. Kurulda işçi temsilcilerinden başka üç aile temsilcisi vardı. Bunların biri hekim, öteki çiftçi ve üçüncüsü de avukattı. Aile, bugüne kadar kurula bir bankacının alınmasına karşı çıkmıştı. Son yıllarda şirketin ortakları dışardan gelecek denetimcilerin şirketi kontrol etmesine de karşı çıkmış, şirketin zarar etmesine karşın, kar paylarını azaltmak bir yana daha da yükselterek ceplerine para girmesine çalışmışlardı. Bu yüzden çalışanların emeklilik ödentileri ödenmemişti. Bu durumda çalışanlar şirketten alacaklı durumdaydılar. Hem de bu alacak temel sermayenin ikibuçuk katını buluyordu. Şirketin denetim kurulunda bulunan sendika temsilcisine göre, aslında şirket yıllardır çalışanların malı durumunda.

İŞÇİLER SORUNLARINI TARTIŞTILAR

● Biz buraya sağlam raporla geldik, hurda olduk, şimdi de atılıyoruz.

● Alaman markına onurumuzu sattık ● Hakkımızı almadan dönmeyeceğiz

Cumartesi günü bir Yunan kahvesinde bir araya gelmişlerdi. Hemşehri, iş arkadaşı, altı kişiydiler. Uzaktan selâmlaştık. Yaklaştım. "Buyur!" dediler, isteksizce bir sandalye çekerek yanaştım. Pek hoşnut olmadılar ama yine de merhabalaştılar.

Yabancı işçi sorunlarına ilişkin düşüncelerini, özlemlerini irdelemek istedim, pek yanaşmadılar. Kaçamaklı yanıtlar veriyorlardı. Sonunda dayanamadı, birisi sordu:

"Sen kimsin, hemşehrim, ne iş yaparsın?"

"Sizlerden birisi!"

"İşçi misin?"

"Pek sayılmam"

"Azülcü?"

"Değil..."

"Komisyoncu, Bankacı, Eksport?.."

"Hiç birisi..."

"Güzel ama neyin nesi, kimin fesisin?"

....

Tanıdılar, bu kez de korktular:

"Git işine hemşehrim, gazete ne deyip başımıza bir dert de sen açma!" dedi birisi.

Ve sonunda koşullu kabullendiler:

"Resmimizi çekme, adımızı yazma, nerede, ne iş yaptığımızı da..."

Anlaştık. Ali, Ahmet, Mehmet, Hüseyin, Haydar diyerek her birine ayrı adlar taktık.

Bu sırada bir hemşehrileri daha geldi, tanıttılar:

"Adı Osman, Cunta'dan kaçıp geldi. Azülcüdür. Konuşacaksan, bununla konuş."

Osman'a da anlattılar:

"Bir takma ad da sen bul!" dediler.

"Hayır!" dedi Osman, "Ben adımla konuşurum, konuşursam."

"Osman'ı karıştırmayın." dedim, "Ben daha çok işçilerle konuşmak istiyorum."

Birbirlerine baktılar:

"Ne konuşacan?" dedi Ahmet.

"İşçi sorunlarından, yabancı düşmanlığından, kısacası her telden, ne isterseniz?"

"Adamlar resmen kovmak istiyorlar bizi." dedi Ahmet.

"Kim?"

"Almanlar!"

"Bir milyona yakın Alman işsiz. Babasının oğlu musun? Kovarlar!" dedi Ali.

"Ben mi işsiz kodum onları. Çağırdılar geldim. Çalış dediler, çalıştım.."

Sözünü kesti Haydar:

"Şimdi de git diyorlar, gidersin!"

"Neden gideyim? Bir alet miyim, kullansın, eskiyende de atsın!" diye karşılık verdi Ahmet!

Osman:

"İşsizlik, ekonomik krizin bir sonucu, kapitalist bir düzenin taşıdığı bir hastalık..."

Osman'ın sözünü kesmek istedim:

"İşçi arkadaşlar konuşsunlar!"

"İzin ver sözümü bağlayayım. Yani demek istiyorum ki, kapitalistler için her şey paradır. Arkadaş dedi ki, 'Biz bir araç mıyız.' Evet araçsın, kapitalistler için insanlar da Allah da araçtır!"

"Allah'ı karıştırma kardaşım!"

"Ben karıştırmıyorum, patronlar karıştırıyor dedim."

Ahmet:

"Biz Alamana geldik, Alamanya küçülmedi, büyüdü, varlıklı memleket oldu. Allah versin bizim 70 lira, onun bir Markı. Bu işsizlik numarası da nereden çıktı?"

"Almanya büyüdü ama nüfusu da büyüdü. Önce sen geldin, peşinden karın geldi, çocukların geldi, hısım akraban geldi. İki milyon Türkiyeli var Alaman'da, bir o kadar da öteki ülkelerden..."

"Hangi birine iş versin, hangisini doyursun." diyerek söze karıştı Hüseyin.

Osman durduğu yerde duramıyordu:

"Bir noktayı vurgulamak istiyorum!"

"Çok kısa..."

"Ben Almanya'da büyük bir ekonomik kriz, işsizlik sorunu olduğuna inanmıyorum. Suni olarak yaratılıyor bu sorun, Alman hükümeti, Alman kapitalistleri bilerek yaratıyorlar."

"Neden?"

"Çalışanlar üstünde baskı kurmak için, insanları ucuza çalıştırmak için. 'Az ücretle kuyrukta iş bekleyenler var' diyerek işçiye gözdağı vermek için. Ve aynı zamanda sendikaları köşeye sıkıştırmak için. Bu nedenle işsizlik oyunu, yalnız yabancı işçilere karşı değil, aynı zamanda Alman işçi sınıfına karşı, Alman halkına karşı bir oyundur..."

"Alman işçileri ve de Alman Halkı bilmiyorlar mı? Hükümetin, patronun yerine neden bizi boğazımızı sıkıyorlar?"

Mehmet:

"Sevmiyorlar Türkleri... Bir kere yoğurda kara demişler. Ağzınla kuş tutsan fayda yok. Rengimizi sevmiyorlar, dilimizi, gidişatımızı sevmiyorlar, töremizi göremizi sevmiyorlar. Zorla güzellik olur mu?"

Çorap söküğü gibi çözülmüşlerdi:

Haydar:

"Bu memlekette her hırtlığın, her uğursuzluğun hesabı bizden soruluyor. İşsiz kalan, yolda arabası bozulan, sigara parası bulamayan, ev kirasını ödemeyen bize saldırıyor!"

Ahmet:

"Adama karısı yatakta tepik atsa, gönlünü yerine getirmese, sebep yine bizi görür, "Türken raus!" diye saldırır. Ardından bir bahane uydurur, polise şikayet eder."

"Hele kocakarılar!" diyerek sözü aldı Haydar. "Çokları tek başına yaşar, çocuklarının işi yok. Bizim sayemizden onlara da iş çıktı. Hep Türkleri, Türkiyelileri yani bizleri çekiştirirler. Apartmanda hafiyemiz, sokaklarda bekçimiz bunlar."

Ali gülerek ekledi:

"Evel Allah bir km öteden ayak sesimizden, nefesimizden, kokumuzdan tanırlar."

"Koca karılara haksızlık ediyorsun!" diyerek çıkıştı Mehmet, "Bu memlekette koca karılar da bizler gibi yalnız. Alman erkekleri onlara yüz vermez; genç kızlar, kadınlar da bizlere. Kader onlarla bizleri kucak kucağa getirmiştir. Bizimle sevişen, dara kalanda nikâh yapan da onlar!"

"Yaşa arkadaşım, doğru söyledin!" diyerek kahkaha attı Ahmet, "Bilesiniz ki, Türkleri toptan sürgün etseler, ilk karşı çıkan, yürüyüş, miting yapan koca karılar olur!"

Onurumuzu Kaybettik

Aldı Ahmet:

"İşin şakası yok arkadaşlar, adamlar yüzümüze tükürüyorlar, gidin diyorlar. Biz pusuyoruz. Yarın polisle kovacaklar, direnirsek saldıracaklar. Alman faşistleri diri diri yakarlar çocuklarımızı!.."

"Ne yapalım?" diye sordu Mehmet.

o "Belâyı beklemeyelim. Bir araya gelelim, sendikalarda, derneklerde örgütlenelim. Demokrat, ilerici Alman kuruluşları ile dayanışma içinde olalım!"

"Biz mi?" diyerek sözü aldı Ahmet, "Adımızın gazetede yazılmasından, resmimizin basılmasından korkuyoruz."

"Bu sözlerin doğru ama..."

"aması?.."

"Sesini çıkardın mı tutar atarlar kulağından. Var mı bir dalın, dayanağın? Mecbur susacaksın. Garip itin kuyruğu apuş àrasında olur!"

Ahmet öfkelendi:

"Biz ne itiz ne de garip... Yıllardan beri bu memlekette kanımızı, canımızı öğüttük. Çoklarımız kör, kötürüm oldu. Şimdi de kıçına bir tekme..."

Ali sandalyesine yaslandı:

"Nutuk çekmek kolay hemşehrim, hadi göster kendini!"

Hüseyin:

"Ya bu deveyi güdersin, ya bu diyardan gidersin. Gidemeyeceğine göre mecbursun susmaya, mecbursun başeğmeye..."

Osman dayanamadı:

"Yazık arkadaşlar, yazık. İnsan paranın pulun bu denli kölesi olmamalı. Her şeyden önce insan olmalı, insan onuru ile yaşamalı. Bizler bu memlekette yalnız sağlığımızı, gençliğimizi kaybetmedik, onlardan daha önemlisi onurumuzu kaybettik arkadaşlar, onurumuzu! Aşağılanıyoruz, horlanıyoruz, hakaretin her türlüsü yağıyor başımıza, aldırmıyoruz. Şefin karşısında, iki büklüm, çarşıda pazarda, taşıtta bir garip, korkak, Almanların arasında ezik, eğik... Onların bir kaç göz işareti ile ne yapacağımızı bilemiyoruz. Ve bu onursuz, aşağılık yaşamı normal yaşam sayıyoruz. Tıpkı efendinin karşısında uşak, Racanın karşısında paryalar gibiyiz!"

Herkes susmuştu. Osman sigarasını yaktı, sürdürdü:

"Tüm bunlar ne için? Üç beş kuruş Alman Markı için. Bunca yıl yemediniz, içmediniz, eğlenmediniz para biriktirdiniz de ne oldu? Arsa aldınız, apartman katı aldınız. Sorarım size ne faydasını gördünüz? Hiç olmazsa onurumuzu çiğnetmeyelim!"

"Doğru!" diyerek onayladılar. Osman daha bir öfkeyle başladı:

"Ülkemizdeki insanlardan utanmalıyız. Çiçeği burnunda gençler, inançları uğruna mertçe ölüyorlar. İdam sehpalarında başlarını eğmiyorlar, gözlerini kırpmıyorlar. Onlar gibi on binlerce işçi, binlerce köylü zindanlarda, işkence hücrelerinde yiğitçe direniyorlar..."

"Ya bizler?" dedi Ahmet, yutkundu. Osman Tamamladı:

"Bizler de Alaman Markı için onurumuzu satıyoruz. Aşağılanmanın urganç halkasını boynumuzda taşıyoruz bir zillet gibi, bazıları da bunu bir ziynet sanarak!.." dedi, ekledi, "Eğer bu söylediklerim yalan değilse, soralım kendimize, yaşamın amacı bu mudur?.. Onun için önce hesabı kendimize verelim, sonra da başkalarından hesap sormasını öğrenelim."

Susmuştu hepsi. Bir süre öyle kaldılar. Hasan sessizliği yırttı:

"Versinler bir yıllık işsizlik parasını, bir de emeklilik pirimlerini toptan, bir saniye duranın..."

"Ben razıyım," dedi Mehmet, "versinler bu paraları, yarından tezi yok!.."

Hüseyin:

"Ötekiler neyse ama yıpranma zammı vereceklerini sanmıyorum."

Hasan:

"Neden vermesinler? Ben buraya sağlam raporu ile geldim, şimdi hurda kamyonlar gibiyim!.."

Hüseyin:

"Bu hususta hükümetimiz de yardım etmeli, biz tek başımıza..."

Gülüştüler. Her bir bir yandan söz yetiştirmeye arıştı:

Taksit Taksit Canımızı Alıyorlar

Mehmet:

"Muhalefet partileri, bizleri geri yollamak için çeşitli öneriler ileri sürüyorlar. Ama hükümette ses yok, bu hususta bir tavrı yok..."

"Hepsi danışıklı dövüş kardaşım," dedi Ahmet, "birbirlerine kaş göz ederek bizleri yıldırmak istiyorlar. Bu yaygaralar altında İş ve İşçi Bulma Kurumu çalışma izinlerini uzatmıyor, polis oturma vermiyor. Sendikalar, avukatlar araya giriyor. İkişer üçer ay oturum ile taksit taksit canımızı çıkarıyorlar. Bunun anlamı açık, defolun, gidin!"

Hasan:

"Gideceğiz elbet, ama haklarımızı Alaman patronlarına peşkeş mi çekeceğiz?"

Ali:

"Anladık hemşehrim, yuvarlak söz etme, adını koy, nedir senin bu hak dediğin şey?.."

"Anlamadınsa söyleyeyim: 1) Bir yıllık işsizlik parası peşin verilmeli, 2) İşçi ve işverenden kesilen emeklilik pirimlerinin toptan ödenmeli, 3) İşimizin ağırlığı ve çalıştığımız yıllar hesap edilerek yıpranma zammı vermeli..."

"Himmete muhtaç bir dede, nerde kalmış gayriye himmet eyleye!"

"Evren Paşa Cumartesi Türkçe televizyon programlarında döviz diyor, başka şey demiyor."

"Yatırım yaparlarmış, bizlerin de ortak olmasını istiyor!"

"Keçi can derdinde, kasap yağ!"

Ahmet susturdu ötekileri:

"Osman'ı dinlemediniz mi? Onlar Türkiye'deki işçileri nasıl düşünüyorlarsa bizleri de öyle düşünürler. Herkes kodeste!.."

Ali içini çekti:

"Değneğin iki ucu da boklu. Gitsen bir dert, kalsan başka bir dert!.."

Ahmet:

"Umutsuzluk yok arkadaş, burada da kalsak, oraya da gitsek haklarımızı yedirmeyeceğiz, mücadele edeceğiz. Ve de Osman'ın dediği gibi onurumuzla yaşayacağız."

"Onurlu insanlara bizlerden selâm olsun!" diyerek bağladı Osman.

Yunan kahvesinde o gün müşteri azdı. Garson tekrar geldi:

"Ne içersiniz?"

"Efkâr dağıtan bir şey..." dedi Ali. Türkçe sözlerden garson bir şey anlamadı:

"Wie bitte?" diye sordu.

D. A.

"Gündüz Almanya - Akşam Türkiye" Sergisi İlgi Topladı!..

Braunschweig'ta düzenlenen,Braunschweig Türkiyeli İşçiler Derneği, Türk Gençlik Merkezi, Braunschweig Şehir İdaresi, Protestan Kilisesi Endüstri ve Sosyal İşler Dairesi'nin birlikte dayanışma ile hayata geçen, **"Gündüz Almanya, Akşam Türkiye"** isimli resim ve informasyon sergisi pek çok Alman ve Türkiyelinin büyük ilgisini çekti.

4000' in üzerinde izleyicinin katıldığı sergi, Almanya'da yabancı düşmanlığının giderek arttığı şu ortamda, önemli bir işlevi yerine getirerek, yabancıların neden Avrupa'lara getirildiğini, hangi sorunlarla karşı karşıya bulunduklarını, ülkelerindeki düzenler ve yönetimler tarafından nasıl döviz makinaları olarak görüldüklerini özellikle Almanlara tüm ayrıntıları ile anlatmaya çalıştı.

9 Ocak 1982 günü Braunschweig Stadthalle de yapılan ve L. Funcke'nin de katıldığı açık oturum da, "integrasyon ya da kaynaşma" politikası üzerindeki kuşkular ifade edilerek, bizlerin artık misafir işçi değil, bir azınlık toplum olduğumuz belirtildi.

14 Ocak 1982 günü yetkili avukatların ve uluslararası af örgütünün de davet edildiği toplantı ile, son günlerde iyiden iyiye ayaklar altına alınan **"yabancı hakları"** konusuna değinildi.

22 Ocak 1982'de; Hakkı Keskin, Türkiye'nin geri kalmışlığının neden ve sonuçları ve ülkemiz içinde bulunduğu ekonomik, siyasal çıkmazın askeri cunta ile aldığı boyutlar konularında görüşlerini belirten tartışmalı bir seminer verdi.

30 Ocak günü ise, sergi Türkiyeli İşçiler Derneğinin kültür gösterileri (tiyatro, folklor vs...) ile sona erdi.

Gelen pek çok ziyaretçinin Türkiye üzerine susamışçasına sordukları sorular tek tek cevaplandırılarak, ülkemizdeki faşist cunta iktidarı ile birlikte sanat, kültür, emeğin nasıl ayaklar altına alındığı vurgulandı.

8 MART DÜNYA EMEKÇİ KADINLAR GÜNÜ

"Kavgamı Güzel günlere adayacağım."

VE DİRENEN KADINLARIMIZ

Elif Başak

Bu yıl da Türkiye'li devrimci kadınlar dünya kadınlarının dayanışma, direniş ve savaş günü 8 Martı faşist cuntanın zindanlarında kutluyorlar. Başeğmeden, omuz omuza birlikte direnmenin bilinciyle... 8 Mart dünya devrimci kadın hareketinin savaş geleneği içinden doğan önemli bir gündür.

Bundan 125 yıl kadar önce ABD'de kadın işçiler çok ağır bir sömürü altında çalıştırılıyorlardı. Çalışma koşulları son derece kötü, aldıkları ücret çok düşüktü. İş günü 15-16 saati buluyor, bazen daha da fazla sürüyordu. Bu sömürüye daha fazla dayanılamazdı. New York kentinde kadınlar 8 Mart 1857 günü güçlerini birleştirerek 10 saatlik iş günü, oy hakkı, ekonomik ve politik haklarını elde etmek için direnişe geçtiler. Atlı polisler bu direnişi kırmak, emekçi kadınları yıldırmak için saldırıya geçti. Ama emekçi kadınların savaşımında o gün unutulmadı.

1910 yılında 8 Martta Kopenhag'da yapılan 2. Sosyalist Kadınlar Konferans'ında, uluslararası işçi hareketinin önde gelen savaşçılarından Clara Zetkin bu günün Dünya Kadınlar Günü olarak kabul edilmesini önermişti. Konferansta yaptığı konuşmada Zetkin şöyle diyordu:"Kadın ve erkek işçilerin, kol ve kafa işçilerinin savaşımlarında ortak oldukları vurgulanmalı, kadınların kurtuluşunun ekonomik, demokratik ve politik yönleri savunulmalıdır." Bu öneri konferansta benimsendi. Bu tarihten sonra da 8 Mart dünyanın her yerinde emekçi kadınların dayanışma ve savaşım günü olarak kutlandı.

Her 8 Martta dünyanın çeşitli ülkelerinden emekçi kadınlar örgütlenme, dayanışma, bilinçlenme, direnme, savaşma yönlerinden yeni kazanımlar elde ediyor, daha ileri adımlar atıyorlar. Emekçi kadın hareketi hemen her ülkede örgütlü bir düzeye ulaşmıştır. Bir çok ülkeden devrimci kadın örgütleri 1 Aralık 1945'de kurulan UDKF-Uluslararası Demokratik Kadınlar Federasyonu'nda güçlerini birleştiriyorlar.

8 Martın uluslararası ölçüde bir dayanışma ve savaşım günü olarak benimsenmesi, kadınların haksız savaşlara, faşizr[illegible]skı ve sömürüye karşı savaşımına yeni bir güç katmıştır.

1917'de Leningrad'lı kadınların açlığa, savaşa ve zulme karşı giriştikleri gösteriler Çarlık düzenini çökertecek olan genel grevin başlangıcı olmuştur.

Kadınlar faşizme karşı Nazi Almanya'sının Toplama Kamplarında baş eğmeden direndiler. İspanya'da, İtalya'da, Yunanistan'da sayısız direnme örnekleri verdiler. Bu gün de devrimci kadınlar Latin Amerika'da, Kara Afrika'da, Uzak Asya'da ve dünyanın daha kurtulmamış tüm topraklarında dişe diş bir savaş içindeler.

Türkiye devrimci hareketinde her zaman kadınlar da yer almış özgürlükler, eşit haklar için, baskı ve sömürüye karşı savaşmışlardır. Geçmişte daha çok tutuklu eşlerinden, kocası, oğlu, kardeşi vurulan devrimci, emekçi kadınlardan söz edilirdi. Oysa şimdi Türkiye devrimci hareketinin savaş geleneğine pırıl pırıl sayfalar ekliyor devrimci kadınlarımız. Şimdi yüzlerce, binlerce Türk, Kürt, her ulustan emekçi kadın savaşçılar, özgürlük, eşitlik, demokrasi bayrağını ön saflarda taşıyor, savaşıyorlar. Devrimci kadınlarımız oğulları, sevdikleri ve kardeşleriyle birlikte örgütleniyor, kurşunlanıyor, cunta zindanlarında işkencelerden geçiriliyor, onurla direniyorlar. Yüzlerce genç kız, devrimci kadın Türkiye'nin üstüne kara bulutlar gibi çöken faşist Evren cuntasının zindanlarında başeğmez bir kararlılık içindeler. Zindanlardan devrimci bacılarımızın gönderdiği direniş mektupları emekçi kadınlara güç veren kararlılıklarla doludur. Kadınların kurtuluşunun işçi sınıfının kurtuluşu ile ve sosyalist bir toplumun kuruluşu ile gerçekleşeceği bilincinde olan devrimci kadınlar, faşizme karşı en geniş direnmenin gerçekleşebilmesi için özenle savaşıyorlar.

Uluslararası emekçi kadınların savaş ve dayanışma gününde tüm ilerici kadın hareketlerine düşen görev Türkiye'de demokratik hak ve özgürlükleri yok edilen, zindanlarda işkencelerde geçirilen, sürgün edilen Türkiye'li devrimci kadınlarla dayanışma içinde olmaktır.

Hamburg'ta Kadınlar Haftası Düzenlendi

Dünya Kadınlar Günü nedeniyle Hamburg'ta kadınlar haftası düzenlendi. Haftaya Hamburg Türkiyeli-Alman Dayanışma Derneği Kadınlar Komitesi de katıldı. 1-6 Mart tarihleri arasında Üniverste'de düzenlenen seminere çok sayıda kadının katıldığı görüldü. Seminerlerde kadın sorunu çeşitli yönlöeriyle tartışıldı.

Haftaya katılan Hamburg Türkiyeli -Alman Dayanışma Derneği Kadın Komitesi yetkililerinden alınan bilgiye göre, kadın sorununa ilişkin konularda 200'e yakın seminer yapıldı. Seminerleri yaklaşık 7 bin kadın izledi. Seminerlerde Türkiyeli kadınların durumu, yabancılar sorunu da tartışıldı. Seminerlerde, sömürüye kadınların ikinci sınıf insan olarak görülmesine ve ezilmelerine karşı birlikte mücadele edilmesi önerildi. Kadın sorununun toplumun genel sorunlarının bir parçası olduğu belirtildi. Yabancılar kadar Alman halkının da zararına olan yabancı düşmanlığına karşı birlikte savaşmanın zorunlu olduğu vurgulandı.

Cezaevinde Açlık Grevi Yapan 91 Kadın Tutuklu Yargılanıyor

«Faşizmin zindanlarına inat tutuklu kadınlar da direnişe devam ediyorlar. Kadınlar, arkadaşlarının yeniden işkenceye alınmasına karşı topluca direnerek engel oluyorlar. Ortaklaşa yardımlaşarak hapishanede çocuklarını büyütüyorlar.

Mamak Askeri Cezaevinde geçen yıl 91 kadın tutuklu hapishane koşullarını protesto etmek için açlık grevi yaptılar.

28 Temmuz 1981 de greve katılmayan arkadaşlarının zorla kovuştan çıkarılmak istenmesi karşısında kadınlar, kolkola girerek askerlere ve subaylara karşı koydular.

17 Şubat 1982 de, açlık grevi yapan 91 tutuklunun, Ankara Askeri Mahkemesinde 6 aydan, 6 yıla kadar hapis istemiyle yargılanmaları başladı. Tutuklu kadınlar, yöneticilerin emirlerine uymamak, ağır kelimelerle hakaret etmek, görevli erlere, ayakkabıları ile topluca saldırarak, bazı erlerin hafif yaralanmalarına neden olmakla suçlanıyorlar.

Artvin Devrimci Yol davasında yargılanan köylü kadınlar

Zindanlarda 50'si İdamla Yargılanan Bine Yakın Kadın Tutuklu Bulunuyor

12 Eylül 1980 Darbesinden sonra Cuntanın yurt çapında sürdürdüğü operasyonlarda çok sayıda kadının da gözaltına alındığı ve tutuklandığı saptandı. Gazetelerde çıkan haberlerden yaptığımız bir döküme göre, şu anda askeri cezaevlerinde 1000'e yakın kadın tutuklu bulunuyor. Bunlardan 50'sinin idamla yargılandığı saptandı.

Operasyonlar sırasında özellikle kırsal kesimlerden ve köylerden, yaşlı kadınların genç kızların gözaltına alındığ, bunların bir kısmının uzun süre gözaltında tutulduktan sonra serbest bırakıldığı öğrenildi.

İşkenceden Ölen Kadınlar

Tüm tutuklular gibi gözaltına alınan kadınlara da ağır işkenceler yapılıyor.

Bu işkencelerde polislerin kadınlara ahlaksızca sldırıları devam ediyor.

İşkenceden yaşamını kaybeden, sağlığı bozulan, sakat kalan kadınlarımız az değildir.

Adlarını saptayabildiğimiz Gülden Erdem, Zühal Üner, Şadiye Yavuz işkence altında ölmüşlerdir. Ayrıca adını öğrenemediğimiz bir kadın da Siirt jandarma karakolunda öldürülmüştür.

Sevim'i Nasıl Kısırlaştırdık?

Bir Anı

1

Dr.Oya Yaylalı

Bir zamanlar bir apartmanda otururduk. Bir kapıcımız ve onun da her yıl bir çocuk düşürmekten, her iki yılda bir de doğurmaktan ve bu doğum ve düşükler yüzünden bizlere gündeliğe gelme olayını aksatmaktan gayrı hiçbir kusuru olmayan bir karısı vardı. İsmi Sevim'di. Hergün gündeliğe gider geceleri başı sıkışan komşuların bulaşık ve çocuk bezlerini yıkar, boş vakitlerinde de bizlere sipariş olarak dantel örerdi.

Biz, Sevim'i kısırlaştırdık.

İyi insanlardı, biz de bu işi onların iyiliği için yaptık aslında. Kocası, son ana dek sendikaya girmeye karşı direnmiş, çaresiz kalıp kaydını yaptırınca da yöneticiden özür dilemişti. Akıllı ve terbiyeli bir adam sayardık onu.

Tek yakınmamız, adamın apartman sahanlığında toplaşan yada bahçe duvarının dibine yığılan üç bakımsız çocuğuydu. Elbette,anaları işlere koşturmaktan başlarında duracak gibi değildi. Ayrıca bodrumun derinliklerinde tek göz odaya temelli kapanıp hiç dışarı çıkmamaları da düşünülmezdi. Çocukların bu durumu herkesin canını sıkardı. Bizim apartman "aydın" bir yerdi. Hepimiz kaliteli gazeteler okurduk. Dairelerde bir sürü uzman otururdu. Apartmanın önünde bu çocukların yığılması ve arada sırada apartman sahanlığına (afbuyurun) kakalarını yapmaları, hem görüntüyü, hem de çocuklarımızın terbiyesini bozuyordu. Genç komşular bu yüzden olsa gerek, çocukları görmezlikten gelir, yaşlıca olanlar ise hem onları, hem de onların durumundan dolayı Sevim'i sık sık paylardı.

Bu şekilde yaşayıp giderken birgün Sevim'in yeniden hamile kaldığını öğrendik. Bu münasebetsizliğe hepimiz içerledik. Hatta ben bile birgün Sevim'e neden hap almadığını, sipiral takmadığını, hesap alırcasına, sormuştum. Sevim utangaç gülümseyerek, "ama abla, herif istemez"li, "hap beni kusturuyor"lu, "allah herkesin rıskını verir" li karşılıklar verdi.

Sevim'in hamileliği hemen güncel konu oldu. Komşular biraraya geldik mi Sevim'in tüm doğum ve düşüklerini, ve o sırada nasıl zorda kalıp işçi bulma' dan kadınlar aradığımızı sayıp döküyor, sonra "**...nüfus böyle patlıyor**", "**...şimdi bir doğurursa yatar, iki ay kalkmaz, bulabilirsen başka kadın bul, bunlar böyle nankördür**", "**...bu memleket bunlarla biryere gitmez**", "**...o üç taneyi besleyemiyorken buna nasıl bakacaklar**", falan diye atıp tutuyorduk. Laf aramızda, o üç tanenin beslenemediğine ilişkin saptama sadece Sevim'in aptallığını sergilemek için yapılıyordu.

Kapıcı aylığını arttırma söz konusu olduğunda, üç tanenin beslenebilmesi sorunu hemen gündemden düşerdi, elbette.

Sevim'in düşük sancıları, hamileliği ilk öğrenip en büyük feryadı koparan Hacer hanımın evinde çamaşır yıkarken başladı. Hacer hanım durumu anlayınca Sevim'i bir taksiye attığı gibi, doğru Doğumevine götürdü. Hemen ameliyata aldılar. Hacer hanım da girdi. Sevim baygın yatarken bir yandan doktorla ahbaplığı ilerletti. Özelde Sevim'in doğurganlığından başlayıp genelde tüm o sınıf'tan insanların çok çocuk yaptıkları saptamasına varan bir konuşma geçti aralarında.

Bebek alındıktan sonra Hacer hanım doktora, hazır açmışken yumurtalık kanallarını da kesivermesini önerdi. Sevim'in iyiliği için önerdi bunu, doktor da iyi kalpli biriymişki, kesiverdi. Hacer hanım bunu bizlere aynen böyle anlattı. Uyandığında Sevim'e de anlatmış, "kız, kestiler seni, bir daha doğurmayacaksın işte," demiş. Sevim de "abla beni günaha soktun, günahtır" demiş. Sonra da azıcık ağlamıs.

İşte Sevim'i biz böylece kısırlaştırmış olduk. Herhalde o zamanlar 24-25 yaşlarındaydı.

Aradan 10 yıl geçti. Sevimle kocası hala o apartmanda ve o bodrum odasında kalıyor. Çocuklar büyüdü, hiçbiri okuyamadı. Kızı başlık alarak everdiler. Oğlanlar bir yerlerde çıraklık yapıyor.

Hacer hanımın kocası emekli olunca yeni ev alıp Istanbul'a taşındılar. Onların dairede şimdi kızı kalıyor. Sevim de bu kızın iki çocuğuna bakıyor.

Geçen on yıl içinde Sevimler bir halı, bir de televizyon aldılar. Komşular şimdi kapıcıların "saltanatından" söz açıldı mı bu televizyonla halıyı kanıt olarak getiriyor. Ama birgün Sevim bana o halıyı kızın başlık parasından aldıklarını, televizyonun borcunu da oğlanların ödediğini söyledi. Biraz durduktan sonra da, "elden hayır gelmez abla, ne olursa ya allahtan, ya evlattan" dedi, ve ekledi: "**ben uyumasaydım kestirir miydim hiç!**"

Devam Edecek

NEREDEN NEREYE?

(Melike Demirağ'ın Anıları)

Sevgili Okurlar... Size çok samimi bir itirafta bulunmak istiyorum yazılara başlarken... Hiç yapamayacağımı sanıyordum, ama filmlerde oynadım.. Hiç olmayacak sanıyordum, ama geriye dönüp baktığımda 60'dan fazla şarkı söylemişim meğer.. Annem gibi sahneye çıkmaya kalksam heyecandan kalbim durur sanıyordum, oysa 8 yıldır sahneye çıkıyorum, şimdi yılları sayınca kendim de şaştım.. Buna karşılık, kalemi elime alır almaz yazabilirim sanıyordum, tam tersi oldu.. Geçen ay kaç kere yazdım, yazdım bozdum.. İlk sayıya yetişmesi gereken yazıyı bir türlü bitiremedim. Şanar'da bana kızdı.. Ama ne yapayım, meğer en zor iş buymuş... Neyse geçen sayı idare ettiler, gelecek sayı başlıyor diye.. Ve artık bu işten kaçamayacağım belli oldu.. Sakın yanlış anlamayın.. Yazmak istemiyor değilim. Tam tersine o kadar çok şey anlatmak istiyorum ki sizlere, hangi köşesinden başlasam bilemiyorum... Ne yazsam beğenemiyorum. Artık bıçak kemiğe dayanınca vazgeçtim ince eleyip sık dokumaktan... İçimden geldiği gibi, kalemimin ucuna geldiği gibi yazı yazıvereceğim.. Ben içten yazmayı başarırsam, siz kusura bakmazsınız artık, sıralı mı değil mi, olmaz mı? ... Yazı dizisinin adını: NEREDEN NEREYE koydum... Çünkü aynen böyle hissediyorum... Ben ki varlıklı bir ailenin çocuğu olarak gelmişim dünyaya, Nişantaşı'ndan, Levent'ten başka yer görmemişim büyüyene kadar... Ben ki, bir gün olsun "Aç kalmayı", ama tesadüfen değil, gerçekten ve ekmek bulma umudu olmadan AÇ KALMAYI" tatmamışım... Şimdi bulunduğum yere şaşıp şaşıp kalıyorum zaman zaman...

"Kızım senin neyine gerekti, sana mı kaldı" gibilerinden... Sonra bir düşünüyorum? .. E kime kalacaktı peki? .. Doğarken alnına mı yazılıyor, böyle işlerin kime kalıp kime kalmayacağı? .. Yoo!.. Bunca büyükler, bunca ünlüler, dünyaya ün salmış, her ülkede tanışları yandaşları, destekleri olan, bir zamanın ÖZGÜRLÜK KAHRAMANLARI (Ki çok şeyi onların yazdıklarından öğrenmiştim) bugün susup oturuyorlarsa, bu görev de benim gibi çoluk çocuğa kalır işte... Ve başlıyorum,kendime bir daha tekrarlayarak: Neredeeen nereye Melike, neredeen, nereye!...

YUNANİSTAN

Atina bildik bir şehir.. Ankara mı desem, İstanbul mu? .. Galiba ikisinin karışımı gibi.. Trafiği bizimki gibi -Tek farkı kırmızıda duruyorlar- İnsanları bizimki gibi, müziği bizimki gibi, yemekleri de... Hava alanında Bürokrasi hazretleri bizi karşıladı. Kıbrıs'taki Yunan Konsolosluğu, pasaportlarımızın vizeye ihtiyacı olmadığını iddia etmişti. Atina hava alanında bir kaç saat kaybediverdik bu yüzden.. Sevgili Hristos Leondis (Yunanlı besteci, Cunta devrindeki Teknik Üniversite olaylarının kahramanlarından) bizi aldı, doğru onun evine gittik.. 1980 yılında tanışmıştık Leondislerle.. Hristos İngilizce bilmiyor, Şanar'da Fransızca bilmiyor. Zaten birbirlerinin dillerini bilmiyorlar ama öyle güzel anlaşıyorlar ki şaşar kalırsınız. Her dertlerini birbirlerine anlattıktan başka, politik fıkraları bile el kol işaretleriyle anlatıp yerlere yatıyorlar gülmekten.. Leondisin karısı Urania benim arkadaşım, kızları Fedra'da Zeynebin... Kısacası, iki aile Türk-Yunan dostluğunun minyatürü gibiyiz. Leondislerin evinde, kendi evimizde gibi hissediyoruz. (Onları da İstanbul'a davet ettik ama ne zaman evimizde ağırlamak kısmet olacak, bilemeyiz. Gene de sözleştik.. Cunta yıkılır yıkılmaz, Mithatpaşa-19 Mayıs ve İzmir Atatürk stadyumlarında üç büyük konser verilecek.. Bütün Yunan müzisyenleri, Teodorakis, Leondis, Mikroçikos, Loisos, Faranduri, Dimitriadi hepsi, hepsi gelecekler.. Bu iki dost ulusun kardeşlik şarkılarıyla çınlatacağız stadyomlarımızı..)

Ertesi gün Melina Merküri ile randevumuz vardı.. Melina (Yunanistan'da herkes onu yalnızca küçük adıyla anıyor) bizi çok sıcak karşıladı.. Hürriyet gazetesinde çıkan resme ve yazıya aldırmayın. O resimdeki kadın da Melina değil zaten!.. Asıl resmi biz basıyoruz işte... Yunan cuntası zamanında aynı açıları çektiği için, bizim hiç bir şey söylememize gerek kalmadı. Hemen bir basın toplantısı düzenlendi.. Bir de konser.. 22 Martta, Atina'nın en ünlü sanat merkezi Eksfrasis'te bir konser vereceğiz. Bir gün önce de Lavrion adlı kasabada.. (Bu kasabada politik sığınmacılar kalıyor. 136 kişi var, çeşitli görüşlerden.. Onlar hakkında Almanya'ya ulaşan bilgiler de oldukça abartmalı. Kendileriyle görüştük. Öğrendiğimiz problemleri hem yetkililere, hem de demokrat kamuoyuna ilettik). 21 Martta bu kasabada yapılacak konseri -başında "Z" romanını yazan Vassilikos'un bulunduğu- Yunan Radyo-TV Kurumu düzenliyor. Hem radyo, hem TV verecek.. Radyo ve TV'la röportaj ve müzik programı da yaptık.. Ege sahillerinden de izlenebilen bu yayında, Şanar'a ilginç bir soru sordular:"Sizin babanızın da eski bir general olduğunu duyduk.. Bir general çocuğu olarak generallere karşısınız öyle mi? " Şanar "Tabii" dedi.. "Benim babam, Emperyalizme karşı yurdunu savunmak için okuldan çıkıp cepheye koşmuş bir askerdi.. Şimdiki cuntacılar gibi, Emperyalizmin çıkarları için kendi insanlarına zulmeden generallerden değil!.." Cunta şakşakçısı basın bize saldırmasın da ne yapsın? ...

Basın toplantısı, PPK (Yunanistan Kültür Kurumları Federasyonu) binasında yapıldı. Toplantıda, bütün Yunanistan'daki kültür kurumlarının tek federasyonu olan PPK başkanı ünlü ressam Tasos ile Şanar, PPK ile DEMAR'ın (Demokratik Sanatçılar Topluluğu: Türkiye'de artık merkezi olmayan kuruluşumuz. Şimdi Almanya'da tescil ediliyor) kardeş kuruluş olduklarını ilan ettiler ve ortak çalışma planını anlattılar. Eğer organizasyonu başarılırsa, bu yaz, Ağustos sonu üçlü bir sanat ve barış şenliği başlatılacak. Türk-Yunan ve Kıbrıs sanatçılarının ortak yapıtlarından oluşacak bu şenlik (Tabii sanatın çeşitli dallarında) Kıbrıs'ta başlayacak, Yunanistan'da devam edecek ve asıl Türkiye'ye gidemeyeceği için (Türkiye'deki Cunta Barıştan ne anladığını Barış Derneği üyelerini tutuklayarak daha geçen gün gösterdi), ikinci Türkiye'de -Yani Almanya'da- son bulacak... Bu proje Alman dostlarımıza da çok sempatik geliyor ama herşeyi üç beş yıl önceden kesin planlara bağlayan Alman mantığına çok ters geliyor bizim Akdeniz'li heyecanımız..(Biz bir işi ya hemen yaparız, ya da vazgeçeriz). Gene de bu iki kuruluş -DEMAR ve PPK- elele verince bu iş başarılacaktır.. Halklarımız arasında suni olarak yaratılan düşmanlığın soğuk duvarlarını yıkmak, yıllar önce Nazım Hikmet'le Ritsos'un açtığı yoldan yürüyen sanatçılarımızın atacağı adımlarla gelişecek...

Dedim ya yazıya başlarken... Kalemimin ucuna geldiği gibi yazacağım diye... İşte sayfaların, sütunların kalıbına pek sığmayacak şeyler yazmışım.. Galiba gereğinden de uzun oldu.. Kusura bakmayın.. Anılarımın geriye doğru bölümlerini -geçmişimi, değişimimi, cunta öncesi ve sonrasını, Amerika ve Meksika'da gördüklerimi- gelecek yazılara bırakıyorum.. Albümü karıştırıp bir kaç fotoğraf bulayım bu yazı için...

Şimdilik hoşça kalın!...

M.D

KIBRIS 1982

25 Ocak 1982 akşamı uçağımız Larnaka hava alanına inerken, bir yıl önce duyduğum hisleri duyacağımı sanmıştım.. Bir yıl önce huzursuzdum içten içe kuşkuluydum.. "Kıbrıs Rum Kesimi" diye düşünüyordum o zaman, sanki bir cins düşman toprağıymış gibi, sanki iner inmez bizi tutuklayıp bir kötülük yapacaklarmış gibi... Kolay mı yılların şartlanmasından sıyrılmak? .. Mantığınız size doğruyu söylüyor ama, hislerinizin mantığınıza ayak uydurması için zaman gerekiyor.. Sıcak bir dostluk, gülümseyen gözler gerekiyor etrafınızda.. Geçen yıl, sandığımızdan da fazlasını bulmuştuk Kıbrıs'ta.. Gerçi her ağzımızı açtığımızda -Türkiye'deki bulvar basını geleneğinin de etkisiyle- her sözümüzü tersine çevirip kendi propagandaları için kullanacaklar diye kuşku duymuştuk... Tam tersi çıkmıştı gerçek.. Orada ne bir kelimemize virgül katmışlardı, ne de devletler arasındaki politikanın ayrıntılarında konuşmak için bir teklif gelmişti.. Biz, bildiğimizi, gördüğümüzü söylemiştik:

Halkların dostça, barış içinde yaşamak istediğini.. Ve yalan dolan bizim taraftan gelmişti: Rum propagandasına alet olmuşuz, yurdumuzu kötülemişiz, meğer biz ne hainmişiz!.. İşte tam bir yıl sonra, başımıza bu işlerin gelmesine bahane olan (Sebep değil, bahane.. Biz cuntaya karşı oldukça, nasılsa başka bahane bulurlardı) Kıbrıs'a gelirken aynı hisleri bir daha duyacağımı sanmıştım.. Ama hiç de öyle olmadı..

Gerçi insanın otomobile biner binmez tersi dönüyor.. İngiltere'ye gidenler aynı hissi duymuştur. Trafik soldan işlediği için, karşıdan gelen otomobil size çarpıverecek sanıyorsunuz.. Merak eden varsa -ehliyetini kaybetmekten korkmuyorsa tabii- bir gün ters yönden gidiversin yolda!.. İşte böyle ters ters giderek Lefkoşe'ye vardık. Türk-Yunan ve Kıbrıs Filmleri Dostluk Haftası -geçen yıl her iki tarafın tutucularından gelen saldırılara aldırmayarak- daha büyük bir istek ve katılımla başlamıştı.. Zeynebi otele yatırıp açılış salonuna gittik.. Her taraf tanıdık yüzlerle doluydu. Her zamanki gibi coşkun bir sevgi seli içinde sahneye çıkıp bir kaç kelime söz ettik ve festival başladı...

Aslında yorucu oluyor bu festivaller.. Basın toplantıları, filmler, gazeteciler, gazeteciler, gazeteciler... Zeynebin yemeğiyle filan gazete röportajı içiçe geçiyor, daha biri bitmeden öteki başlıyor.. Ama Zeynepciğimin keyfine diyecek yoktu. Almanya'nın soğuğundan sonra Kıbrıs'ın ılık havasına şaşıp kalmıştı: Üstümüzde ince bir yünle dışarı çıktıkça:"Anne, çıplak çıktık" diye bağırıyordu sevinçle... Tabii gene TV ve Radyo röportajları.. Ama bu defa hazırlıklıydık. Söylediğimiz her sözün, hem Kıbrıs Türk kesiminden, hem de Toros dağlarının güneyinde kalan Türkiye'den dinlenebildiğini bilerek, zaman zaman dosdoğru yurdumuza, insanlarımıza sesleniyorduk konuşmalarımızda: Onlara yurt dışındaki demokratik direnişin haberlerini olduğu kadar, yurt içindeki direnişin de haberlerini ulaştırıyorduk. Hapishanelerdeki açlık grevlerini de...

Koşturma içinde bir hafta geçirdik Kıbrıs'ta. Şanar'la Kıbrıs Besteciler Sendikası başkanı Kotsonis, gelecek yaz için ortak bir müzik festivali planladılar.. Bir yandan da Türkiye'den kaçıp gelmiş 5 siyasi mülteci kardeşimizin durumları için yetkililerle, Sendika Konfederasyonuyla, parti başkanlarıyla görüşmeler yapıldı. Bu mültecilerle ilgili Almanya'ya ulaşan haberler gerçek değil. Yok, bir tanesi Türkiye'ye iadesini istemişmiş, öyle kötü davranılıyormuş ki falan filan... Cuntadan kaçıp Kıbrıs'a gelen 5 kişi var. En önemli sorunları mülteci pasaportu verilmek istenmeyişi idi. Görüşebileceğimiz herkesle görüştük. Cuntaya geri verilmeleri kesinlikle sözkonusu değil.. Pasaport almaları için, hemen hemen bütün etkin kişiler yardım vaad ettiler.. Bakalım biz döndükten sonra ne olacak, henüz bir haber almadık...

Kıbrıs hakkında anlatacak çok şeyim vardı. Ama Demokrat Türkiye'nin geçen sayısında Nihat Behram'ın duygulu yazısını okuyunca vazgeçtim.. Çünkü Behram, bizim kendi gözlerimizle görüp anlatmak istediğimiz ne kadar gerçek varsa, apaçık ve duygu dolu satırlarla yazmış. Ne bir fazla, ne bir eksik, o yazının altını aynen imzalamak isterim. Kıbrıs Rumlarıyla Türklerinin kardeşçe yanyana yaşaması için verdiği mücadelede alçakça bir suikaste kurban giden Derviş Kavazoğlu'nun mezarını ziyaret ettiğimizde çekilen bir resimle noktalamak kalıyor bu konuyu.. (Resme baktığınızda, Zeynebin mezar taşı başında gereğinden fazla neşeli oluşu belki size ters gelecektir. Ama inanıyorum ki, Kavazoğlu bu resmi görebilseydi, tam tersine mutlu olurdu... Çünkü o, çocuklarımızın böyle mutlu gülebilmesi uğruna mücadele ederken vermişti canını.. Nasıl neşeli, hayat dolu bir insanmış.. Türk olsun, Rum olsun, nasıl seviyorlar onu.. Her yıl ölüm yıldönümünde çiçeklerle dolduruyorlar mezarını... Emperyalizmin maşaları -EOKA'mı, Denktaş'mı, Intellıgece Service'mi, CIA'mı önemli değil- onu öldürdüklerini sanmışlar ama nafile...) Kıbrıs toprağından buruk bir hisle ayrıldık. Kime yaramış savaş? . Orası belli değil.. Ama kime zarar vermiş besbelli.. Her zamanki gibi, olan halka olmuş... İnsanlar evlerinden, yurtlarından, dostlarından, akrabalarından ayrı kalmış... Türk Rumun, Rum Türkün hasretini çekiyor... Bakın şiirlerine, şarkılarına:

* * *

Not: Kıbrıs'ta geçmişte olup bitenlerin gerçek yüzünü bu gazetede mutlak anlatmak gerek. Yıllar yılı Türkiye basını bu olayları o kadar tek yönlü verdi ki, en dürüst demokratlarımızın bile bu konudaki bilgisi bir sürü yanlışla doludur.. Bunları düzeltmenin zamanı çoktan geldi.. Benim yeteneğimi aşan bu çalışmaya, konuyu ayrıntılı bilen aydınlarımızı davet ediyorum.

YEDEK İNSAN GÜCÜ

Hüseyin YAVUZ

Federal Almanya, yabancılar için sorunlar ve dertler ülkesi oldu. Hepsi de iç içe, hepsi de birbirine bağlı. Biz bu sorunların küçük bir parçasını irdelemek istiyoruz.

Bilindiği gibi bir zamanlar bu ülkede ihtiyaç duyulan işgücü yabancı ülkelerden derlenip getirilen "Vasıfsız" işçilerle karşılanmaya çalışılmıştı. Bu işçiler nasıl olsa bir gün yaşlanacaklar ve ülkelrine çekip gideceklerdi. Bunların yerine dolduracak genç, kalifiye insan gücü de belirli bir proğramla yetiştirilecek, boşluk doldurulacaktı. Bir başka ifade ile babalarının yerini çocukları alacaktı.

Bu nedenle eğitim çarkı içinde yabancı işçi çocukları Hauptschulelere (çırak okullarına) gitmeye zorlanıyordu. Ve belirli bir pratik eyleminden sonra da fabrikalara, çeşitli işyerlerine...

Buna paralel olarak yedek işçi hazırlamaya yönelik ayrı bir proje daha uygulamaya kondu. Kısa adı MBSE olan bu projenin kurslarına, en az Almanya'da üç yıl çalışmış olan işçileriin 18 yaşından küçük çocukları alınıyordu. Son çıkan yabancılar yasası ile bu yaş sınırı 16'nın altına düşürüldü, ayrıca "Bir tercümanın yardımına gerek duymayacak kadar Almanca bilmesi" koşulu getirildi.

Kurslar, Arbeitsamt tarafından finanse edilmekte, kurslara katılanlara belirli ölçüde para yardımı yapılmaktadır. Kursları başarı ile bitiren öğrencilerin süresiz çalışma izni alma hakları vardır.

Ne var ki bugünkü durumuyla bu kurslar işlevsiz, göstermelik bir çaba olarak ortada durmaktadır. Bir kez uygulanmakta olan proğram, ne temel eğitim, ne de meslek eğitimi vermekten yoksundur. Kursları başarı ile bitirenlerin bir başka okula gitme olanakları da yoktur. Ayrıca kendilerine kolayca herhangi bir iş bile verilmemektedir. Aldıkları diplomalarla işsizler ordusuna katılmaktadırlar.

Hamburg'ta MBSE kurslarını bitirmiş 332 genç arasında yaptığımız bir anketin sonuçlarına göre 332 kişinin 13'ü, çalışma alanı ile doğrudan iş bulabilmiş, 149'u yardımcı işçi statüsü içinde boğaz tokluğuna bir yerlerde çalışmakta, 170'i de işsiz güçsüz sokaklarda arşınlamaktadır.

Bu neden böyle? Kanımızca, önce bu çocukların babaları uzaklaştırılacak, daha sonra da çocukları babalarının yerini dolduracak. Bunun için "ekonomik bunalım", "işsizlik", "yabancı düşmanlığı" türküleri ile babalarına baskı yapılırken, oğullarına da Alman yurttaşlığına geçmeleri için bir takım kolaylıklar sağlanmakta, özendirici öneriler sunulmaktadır.

Bu görünüm aynı zamanda Almanya'da izlenmek istenen "Yabancılar politikasına" da bir yönüyle ışık tutmaktadır.

Unutmayalım ki, Alman kapitalistleri işlerini çok iyi bilirler. Endüstri taze kan, usta insan gücü istemektedir. Ve canlı araçlar eskimiştir, eskilerin yerini yeniler alacaktır. Yedekte tümen tümen taze kan beklemektedir.

Ya bizler? Tarlalarımıza Tanrıdan yağmur bekler gibi, işimizde de patronlardan merhamet bekleriz! Şapkalarımızı önümüze koyarak biraz düşünmenin zamanı geçmektedir artık.

DÜNYAMI ZİNDAN ETTİLER

D.Akçam

Konuşan: Sürmeli Şivan (Kötürüm Maden İşçisi)

Almanya'yı göremiyorum, Almanlar kör ettiler beni. Seni de göremiyorum kardaşım! Şakaklarında ak var mı, yüzünde çizgiler, göremiyorum? Gözlerin neler konuşur, bakışların sıcak mı, soğuk mu bilmiyorum? Karımı, çocuklarımı da göremiyorum, seslerini zor işitirim. Kulağımın biri sağır, öbürü yarım!.. Doya doya memleket türküleri dinleyemem, yanık ve uzun havaları... Teybin sesini açarsam bana göre, Alaman komşular öfkelenir, şikayet ederler beni, polis gelir. Bana memleketimin türkülerini de haram ettiler!...

Hava güneşli olanda evdekiler sevinir, ben aglarım içimden. Güneşi göremiyorum, güneşi!.. Kör bakarım baharın yeşiline, gülüne!.. Elimde değneğim, kolumda karım parka çıkarım ara da bir. Çiçeği çimeni, yaprağı, toprağı ellerimle okşarım. Mor karanfili, ak olandan seçemem. Bir of çekerim derinden, ciğerlerim sızılar! Ciğerlerim hasta, taş gibi. Bu memleket soluğumu kesti benim, ciğerlerim çürüdü maden ocaklarında. Yüreğim ağrılı, onulmaz dertler içinde...

Bir de sormaktasın, "Almanları nasıl görürsün?" diye. Kap kara görürüm onları, kara cellat görürüm patronları, patronlara uşak şefleri... Sağlık kurulundan "Sağlam!" raporu ile binmiştim kara trene, Sirkeciden, Alaman ellerine... Hey babam hey, taşı sıksam suyunu çıkarırdım!.. Tam 13 yıl oldu Alaman'a geleli, görüyorsun işte, çöplüğe atılmış hurda kamyonlar gibiyim, her yanım delik deşik! Göremiyorum, işitemiyorum, yürüyemiyorum, ciğerlerimde yangını bol hava ile soğutamıyorum, soluğum kesik...

Ben bulutlarla oynaşan, güneşle öpüşen yüce dağların adamıydım. Hanodağın 3000 metre yükseğinde koyun güderdim, Alaman'da 1500 metre toprak altına girdim; karlı dağlardan, kömür kuyularına!.. Ta o zamandan kararmıştı benim dünyam, gündüzü, güneşi yitirmiştim...

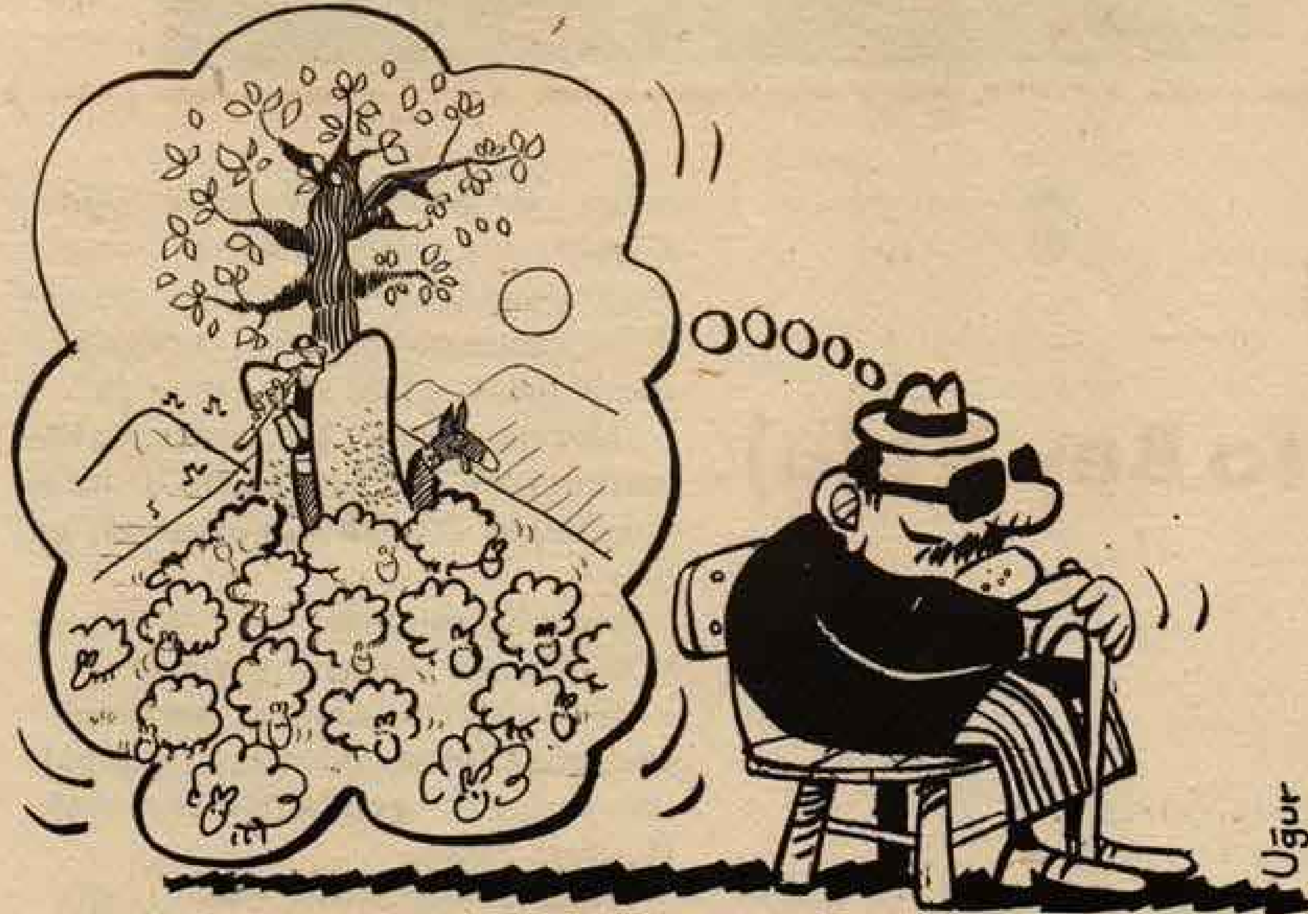
Ben bilmezdim yadı yabanı, babam anam, bilmezdim. Askerliğimi bir dağbaşı karakolunda yapmıştım. Devriye gezerdim köylerde, eşkiya kovalardım. Dost olmuştum eşkiyalarla terhis olanda. "Yürü dağlara gidelim!" demişlerdi. Gitmedim! Gözlerim o zaman kör olsaydı, niye gitmedim!.. Yaban eller bana göre değildi. Ben öz yurdumda da yabancıydım köyden kente inende. Kaymak yüzlü efendiler, allıklı hanımlar aşağı görürlerdi köylüleri, tıpkı Alamanlar gibi... Bir garip konuktum hanlarda, sokaklarda, Alaman'ın hayımında, metrosunda olduğu gibi. Candarmadan korkardım, karakollarda dayaktan... Alamanın kömür ocaklarından, fabrikasından, şefinden korktuğum gibi... Hanodağda ağaya çobandım, Alaman'da patrona köle!.. Yani yazğım değişmedi kardaşım, daha da karaya yazdı.

Bir yel atmıştı birden bire, savrulduk döküldük yaban ellere. Bir kurşun hızıyla düştüm karlı dağın başından, kara yerin dibine!.. Beni aç koyan, işsiz, topraksız koyan, namerde kul eden kimlerdi öz yurdumda? Sonra da satılmış köleler gibi yabana postalayanlar? Biz öldük, dirildik, onlar yediler. Kör olduk, topal olduk, kan gitti ciğerlerimizden. Bizim kan kokan dövizlerimizden köpeklerine Avrupadan mamalar götürdüler, boyalı avratlarına Vizon kürkler!..

Alaman patronları onların bir eşi, suç ortağı. Dilsiz, okumasız, yazmasız bencileyin Anadolu gariplerini paryaya saydılar. En ağır, en zor işlerde çalıştırdılar. Yıllarca kömür tozu yuttum maden ocaklarında, yüzüm gözüm kapkara çıktım her akşam işten! Derimin karasını su ile sabun ile yudum, ciğerimin karası yedi bitirdi beni. Sağlığım bozuldu, Gözlerime kan yürüdü. Sarsıldım düştüm bir keresinde, sağ kulağımın üstüne. Beynimde toplar atıldı. Kulak zarım patlamıştı! Ameliyat ettiler, kulağım daha da sağır oldu!

Rapor alanda şef bozuk çalıyordu, "Ya çalışır, ya gidersin!" diyordu. Nereye gitseydim?.. Hemo ağa çoban tutmazdı artık hasta ve sağır adamı. Dört çocuk, anaları, beş can insan ekmek bekliyordu benden. Toplamış getirmiştim memleketten. Nereye atsaydım onları?.. Velhasıl çarem yoktu kardaşım, direndim, çalıştım. Gün geçtikçe gözlerimde duman büyüdü, ciğerlerimde sancılar!.. Hastahaneye yattım, "Meslek hastalığı." dediler. Kan kustum bir gece. Ülserim patlamış meğer. Ameliyat oldum, üçte ikisini aldılar midemin. Tazminat vermediler, rente (emekliye) ayırmadılar. Uğraşamazdım, dilim yetmezdi, gücüm yetmezdi!..

Girmedim o cehenneme tekrar. Bir fabrikada işbaşı yaptım doktor raporuile. Bozuk rolaları kesip pompaya atmaktı işim, zordu işim. Gözlerim daha da görmez olmuştu. Alaca karanlıkta çalışıyordum. Giderek günü, güneşi yitirdim, Hastahaneye yattım, Ameliyat, tedavi bir ay sürdü. "Yüzde 35 görme kaybı" yazdılar rapora. Bir yanlışlık vardı! Ben yüzde 60 göremiyordum en azından. Ben, beni bilmez miydim?.. Bunu da iş kazası saymadılar, "Çalışacaksın!" dediler. Başka yol mu vardı?...

Bir sabah işe giderken, bir otomobilin tanponunda savruldum. Gözlerim hastahanede açıldı. Yüzüm gözüm yaralı, sargılar içinde. Sol bacağım kırık, bilek kimiğinden. Kestiler. biçtiler, alçıladılar. Trafik polisinden rapor geldi. Yaya geçidinde kırmızı ışıkta geçmişim yüzde yüz suçlu ben! Ben güneşi göremiyordum, ışığın kırmızısı, yeşil mi olurdu?.. Bir buçuk ay hastahanede yattım, bir ay da evde raporlu... Bacağım dört santim kısalmıştı. Bu da iş kazası değildi. Yüksek topuk ayakkabı giyecektim, o kadar!

Yeniden işe başladım. Fakat göremiyordum. Bu kez şefin gönlü ile gideyim dedi,"Gözlerimi doktora göstereceğim." dedim. Şefim suratı asıldı, "Çalıştığın kaç gün oldu?" dedi. Ulan şef, senin anan avradın dedim! Yürüdüm otobüs durağına, göz doktoruna gidecektim. Otobüslerin numaralarını seçemiyordum. Bekleyenlerin yardımı ile binebildim. Dalgınlıkla bir durak sonra indim. Karşı sokağa geçer geçmez yüzü koyun yere kapaklandım. Bir Alman otosundan vincin demiri çarpmıştı. Başımdan oluk gibi kan akıyordu, böğrümde sancılar... Cankurtaranla hastaneye kaldırıldım. Kan işiyordum. 17 gün yattım. Taburcu olduğum gün çıkışımı vermişlerdi. Ben patronun işinde sakatlanmıştım, ölümle pençeleşiyordum. Patron beni bir paçavra gibi atmıştı sokağa!..

Alman patronunun, Alman şefinin yüreği, insana bakışı bu!..

Ben yine de bu haksızlığı belki düzeltirler diye düşündüm. Karım kolumda, değneğe dayana dayana vardım fabrikaya. Şef kabul etmedi, Ben çalışan işçilerle uğraşırım, hakkı varsa başka yerlerde arası!"demiş...

Kalakalmıştım. Bir arkadaş anımsattı, "Özel doktara git!" dedi. Öyle yaptım Doktor, "Sağ gözün hiç görmüyor, sol gözün yüzde 60 kayıp" dedi.

Bu raporu Sigortanın resmi doktorları onayladılar. İşyeri temsilcisini buldum. O da patronun uşağı, "Sen burada işçi değilsin, avukata git!" dedi. Başka ne yapabilirdim?..

Avukat 3000 D.Mark isterim dedi. Nereden bulacakım ben bu parayı? sonunda acıdı, "Davayı kazananda ödersin!" dedi. Senet yaptık, ayrıldım. Işlem sürüyor. Avukatın dediğine göre yakında rente ayrılacağım...

İşte böyle kardaşım, kör ve kötrüm ettiler, sonra da sokağa attılar beni Almanlar, Alman patronları. Bundan böyle yaşamışım kaç para!.. Netsem neylesem, köyüme mi dönsem?.. Göremem ki köyümü, dağlarını, yaylasını, koyun ile kuzusunu... Anamın, babamın mezarlarını da göremem! Konu komşunun belki seslerini duyarım ama yüzlerini göremem!.. yaşıtlarımdan kaç kişi kaldı, bilemem?.. Hasso'nun Garip, Rıdvan'ın Sürmeli, Ali'nin Hasan, Mıho'nun Hamo toprak oldular... Reco'nun Asker, Ferzender'in Bayro, Cello'nun Tosun Alamanya'da. Şemso'nun Cimşit Libya'da, Cezo'nun İso Avusturalya'da, her biri bir yanda!..

Ama ben gideceğim, kemiklerimi olsun kurtaracağım bu memleketten. Köyümde gireceğim toprağa, toprak katarım kendi toprağıma. Gedeceğim!..

(Okuduğunuz parça yazarın basılmakta olan **"Alaman Ocağı"** adlı kitabından alınmıştır)

KIEL'DE YABANCI DÜŞMANLIĞINI PROTESTO YÜRÜYÜŞÜ YAPILDI

23 Şubat günü Kiel'de 22 kuruluşun desteklediği bir yürüyüş ve miting yapıldı. Yabancı düşmanlığının protesto edildiği yürüyüşe 2000'den çok kişi katıldı. Türkiyeli antifaşist örgütlerin yanında protesto eylemine katılanların çoğunluğunu Alman yurttaşlarının oluşturduğu özellikle dikkati çekti.

Bu eylemde taşınan çeşitli pankartlarda, sık sık topluca tekrarlanan sloganlarda halkların kardeşliği vurgulandı, yabancı düşmanlığı kınandı ve NPD'nin seçimlerde "tecrit" edilmesi istendi.

Yapılan Türkçe ve Almanca konuşmalarda işsizliğin nedeninin yabancılar olmadığı, ekonomik krizi ve bunalımı da onların yaratmadığı dile getirildi ve tüm Alman yurttaşları yabancılarla dayanışmaya ve kardeşliğe çağrıldı.

Evlerinden Zorla Çıkartılanların Protesto Eylemi

Rietberg'te, Westerwihe lojmanlarından çıkarılmak istenen 27 Türkiye'li işçi, protesto eylemine başladı. Uzun zamandır Westerwihe lojmanında kalmakta olan işçiler, yıllardır lojmanda en ufak bir tamirat yapılmadığını anlattılar. Fahiş kiralar ödemelerine karşın sağlık ve temizlik olanaklarından yoksun odalarda zorunlu olarak barındıklarını açıklayan kiracılar, yeni barınak buluncaya değin lojmandan çıkmayacaklarını, bu amaçla direneceklerini söylediler.

27 kiracı yazdıkları bir açık mektupla, taleplerini ve şikayetlerini basına, sağlık müdürlüğüne, kamuoyuna ve ev sahibine bildirdiler. Bir basın toplantısı da düzenleyen kiracılar, yeni bir yer buluncaya kadar lojmandan çıkmayacaklarını ve ayrıca son derece acil hale gelen tamirat yapılmadıkça da kira ödemiyeceklerini ifade ettiler.

Köln ve Çevresi Türkiyeli Öğretmenler Derneği Genel Kurulu Yapıldı

Köln ve Çevresi Türkiyeli Öğretmenler Derneğinin 4. genel kurulu 26 Şubat'ta yapıldı. Türkiye'de demokrasi mücadelesinde katledilen öğretmenlerin anısına yapılan saygı duruşu ile başlayan genel kurulda, geçen dönemde yapılan çalışmalar şöyle özetlendi: TÖB DER, GEW ve diğer kuruluşlarla dayanışma, Türkiyeli çocuk ve gençlere çeşitli dallarda toplam 2800 saat kurs verilmesi, Arkadaş isimli bir derginin (Türkçe ve Almanca) çıkarılması, Kültür ve Dayanışma gecesi düzenlenmesi...

Geçen dönem yapılan faaliyetlerle ilgili olarak yönetim kurulunun ve üyelerin yaptığı çeşitli konuşmalardan sonra yeni yönetim organlarının seçimine geçildi. Gündemin son maddesi olan Dilekler bölümünde söz alan üyeler, Türkiye'de baskı ve işkenceyle yüzyüze bulunan halkın bir parçası olan demokrat ve ilerici öğretmenlerle dayanışmanın yükseltilmesi gereğini vurguladılar.

Köln ve Çevresi Türkiyeli Öğretmenler Derneği 4. Genel Kurul çalışmaları, divan başkanının kapanış konuşmasıyla tamamlandı.

Berlin Film Festivali Ve Cuntanın Sansürü

32. Uluslararası Berlin Film Festivali 12 - 23 Şubat tarihleri arasında yapıldı. Dünyada yapılan diğer Film Festivalleri arasında önemli bir yeri olan Berlin Film Festivali 1950 yılından itibaren düzenlenmeye başlanmıştı. Her yıl festivale katılan en iyi film ve sanatçılara "Altın Ayı" ödülü verilmektedir. 1954 yılında, "Susuz Yaz", filmine "Altın Ayı" ödülü verilmişti.

Bu yıl ki festivale Atıf Yılmaz'ın "Delikan", Ömer Kavur'un "Kırık Bir Aşk Öyküsü", filmleri Türkiye'deki sansürce yasaklandıklarından katılmadı. Fine, Yılmaz Güney'in senaryosunu yazdığı ve Şerif Gören'in yönettiği "Bayram" isimli film Güney'in cezaevinden kaçması nedeniyle gösterilmesi Türkiye'de Yönetim tarafından yasaklandığından festivale katılmadı.

Ancak Festival Komitesi Yılmaz Güney'in birçok filmlerinden oluşan bir gösteri düzenledi. Bu girişim Berlin'de oturan Türkiyeliler tarafından sıcak bir ilgi ile karşılandı.

Darmstadt'da Faşizme Karşı Gösteri Yapıldı

Darmstadt'da 13 Şubat cumartesi günü faşitlerin gece düzenlemek istemeleri, Türkiyeli ve Almanyalı ilericiler tarafından tepkiyle karşılandı. Darmstadt Türk İslam Kültür Merkezi'inde örgütlü bulunan faşistlerin bu girişimi bildiri dağıtılarak karşı miting düzenlenerek protesto edildi. Darmstadt'ın üç ayrı bölgesinde faşizmi teşhir eden konuşmalar yapıldı. Daha sonra şehrin merkezinde miting düzenlendi. Bir dakikalık saygı duruş ile başlıyn mitingde, Alman hükümetinin Askeri Cuntaya yardımlarını sürdürmesi kınandı. Mitingde Almanyalı ve Türkiyeli anti-faşistlerin bu örnek dayanışması çevrede taktirle karşılandı.

•••

8 Mart Dünya Emekçi Kadınlar Gününde Aschaffenburg'ta DGB'nin düzenlediği programa, Aschaffenburg, Darmstadt ve Miltenberg çevresinden gelen Türkiyeli kadınların katılımı büyük oldu. Darmstadt'lı kadınların koro ve skeç gösterileri büyük bir ilgiyle izlendi. Sulzbach Türkiyeli İşçiler Derneği ve Aschaffenburg İşçi Gençlik Dayanışma Derneği de folklor gurublarıyla katılarak 300'ü aşkın izleyiciye Anadolu'nun çeşitli yörelerinden oyunlar sergilediler.

Röportaj:

İKİ CAMİ ARASINDA

Y.Ziya Bahadınlı

Fakirhaneye hoşgeldin yazıcı ağabi. Sözün gelişi öyle söyledim, hamdolsun her bir şeyim var. Koltuklarım, televizyonum, videom, taransistörlü radyom, buzdolabım ... Koltuklarım renk renkse de orasını fazla karıştırma. Buyur otur, istersen video seyret. Cüneyt Arkın mı, Türkan Soray mı? Konuşmak istiyorsan konuşalım ağabi, ona da varım.

Ben mi, ben Sivas köylüğünden olurum. On dokuz yıl oldu Almanya'ya geleli. Dil mi, kendimi kurtaracak kadar.

Demek sen de okudun. **"Ausländer Stop", "Türken raus", "Kanaken raus!"** Kapım, pencerem böyle sözlerle dolu.

Düşünüyorum da nereden nereye! İlk geldiğim gün şimdiki gibi aklımda. Lak dedikçe ekmek, luk dedikçe su! Günlerce beslediler bizi, boyun boğaz dönmez oldu.

Krallar gibi ağabiciğim, krallar gibi karşıladılar bizi. Trenden inmişim, nereye gideceğimi düşünüp dururken, biri sarılmasın mı boynuma, öper de öper. Allah seni inandırsın ağabi, Türkan Şoray haltetmiş yanında, bir Alman karısı. **"Hoşgeldin Herr Ünlütürk!"** Soyadımı bile biliyor karı. Sonra biri bıraktı, birine verdi, öpen öpene. Kucağım gülle, karanfille doldu. Kutular, kutular, "hedaye" imiş. "Ulan uşak, ne ettik de böyle al bebek gül bebek" dedim. "Türkün ünü buralara uzamış!"

Şimdiyse gördün kapıma, pencereme yazdıklarını. Üstüne üstlük gazeteler, dergiler, televizyon, dernekler, partiler (daha sayayım mı?) durmadan bizden söz ederler ...

Yaygın söylentiyle insandık, sadece gücümüz düşünülmüştü oğulsuz-uşaksız, anasız-babasız, karısız-kocasız. İnsandık, oğulumuz-uşağımız, anamız-babamız, karımız-kocamız vardı, dedim ya insandık.

On dokuz yıl, dile kolay, altmış yıl yaşayacaksam, üçte biri buralarda geçti. Ünü büyük bir Alman politikacısının dediği gibi, boş evleri kiracı gördü, mağazaları müşteri, maden ocakları işçi gördü, sokakları çöpçü, yalnız kalmış yaşlı kadınları koca gördü. Hastaneleri hasta gördü elbette, mahkemeleri sanık, hapishaneleri mahkûm gördü. Çocuğumuz oldu, çocuk parası verdiler **"natürlich"**, sonra büyüdü çocuk, öğretmen parası, kurs parası. İşsizimiz oldu işsizlik parası verdiler **"natürlich"**.

Iki milyonun işsizliği palavra be ağabiciğim. En düşük ücrete çalışıyoruz. Biz gidersek, bizim aldığımız paraya hangi Alman çalışır? Bilirsin ülkemizde "Avrupa" dendi mi, "Avrupa görmüş adam" gördük mü, şapkamızı çıkarırız. Neden dersen o zaman aklımıza uygar adam, doğru söyleyen adam gelir. Şu politikacı milleti her yerde aynıymış meğer! "İşsizliğimiz yabancılar yüzünden" diyorlarmış, ölürmüsün öldürür müsün?

Geleneğimiz bir değil, göreneğimiz! Dinimiz ayrı, kütürümüz!..

Biz türküyü severik, türkülerimiz bizi söyler çünkü. "Yüzünde göz izi var / Sana kim baktı yarim!.." Biri baktı mı karımıza, kızımıza, çeker saplarız bıçağı. Kadın bizim onurumuzdur, namusumuz, şerefimiz. Kadın bizim "namahrem"imizdir, kimse görmesin isteriz. Kapatırız yüzünü, saçını, gözünü. O saçı yalnız biz okşamalıyız, o göze yalnız biz bakmalıyız.

Bir evde beş kişi, on kişi yaşarız. Her doğanın rızkını Allah verir bizde. Bir tas çorba icabında ağabiciğim, yeter hepimize. Evde ses olmasa yaşadığımızı anlayamayız. Radyoyu, pikabı açarız sonunaca. Orhan Gencebay'ı, Ferdi Tayfur'u onlar neden dinlemezler ki?

Biz kır adamıyız, yayla adamı. Karın, fırtınanın, yelin sesi bizi geçemez. Dağdan dağa, tarladan tarlaya konuşuruz biz.

Biz mantıyı severiz, sucuğu, turşuyu, hele kelek, lahana, pancar turşusunu. Sarımsaksız olur mu ağabiciğim, ağzının tadını bilmeyenler söyler öyle.

Dost için canımızı veririz, yemeyiz yediririz. Kahvede, lokantada, bir de meyhanede üstümüze gelen konuğumuzdur bizim. Yarım elmayı ikiye böler veririz, tanımak şart mı?

Gidilsin, gelinsin, yenilsin, içilsin isteriz. Gecenin yarısında çat kapı dalarız içeri. Dostsa katlansın, onu demiş gelmişiz. Biri biraz fazla baktı mı bize, **"açıkta bir şey mi gördün lan?"** deriz.

Biz, Allahımıza güveniriz, bir şey olmaz o zaman. Arabada kemer bağlamayız, çünkü "bir şey olmaz". Kırmızıdan geçeriz, "bir şey olmaz". Doktora hemen gitmeyiz, çünkü "bir şey olmaz".

Müslümanız biz, iş yerinde, parkta, trende bile kılarız namazımızı. Domuz eti yemeyiz bir de.

Saz çalarız, kemançe çalarız. Davulsuz zurnasız halayın tadı mı olur? Mehter marşına bayılırız.

Hedaye vermesini severiz. Daha çok ustabaşına, müdüre, şefe. Bazen de gümrük memuruna, polise.

Bir de ağabiciğim, biz az gülen bir milletiz. Çünkü neden dersen, önce anamızı ağlatmışlar. Yemen ellerinde ne işimiz vardı? Viyana kapılarında ne arıyorduk? On yıllık, on beş yıllık askerlik ve de âşar vergisi belimizi bükmüş. Sonra Kurtuluş Savaşı! Bu güzel bak, iyi ama neye kurtulamamışız? Candarma, tahsildar, yol vergisi! Dersimi neden bombaladılar, bir tek bebe bile bırakmaksızın? Soy kırımı nasıl olur? Kore nerede? On yılda bir niye asarlar fidan boylu gençlerimizi? Şimdi neden gidemiyoruz ülkemize?

İtalyanı, İspanyolu, Yugoslavı, Yunanı da var bu ülkede, neden yalnız biziz yabancı? Çünkü onlar belli mesleklerden gelme. Bizse işçi bile değiliz çok yerde, yardımcı işçi olarak çalışıyoruz. Onların devleti var bir de ağabiciğim. Hak yememeli, bizim de var elbette. Ama bizimkinin gücü, çalışmadan milyarlar vurana değil; ülkenin, toplumun onurunu para! para da para! diyerek satana değil; "bu memleket bizim" diyen gülyüzlü çocuklarımıza, insanlarımıza yeter. Onların devleti, "benim insanım" diyor. Ona doktor gönderiyor, şeref, şan gönderiyor. Ayıp ettin ağabi, bizimki de boş durmuyor, "görevli" gönderiyor, yani imam gönderiyor, yani nefes alışımızı bile dinlemek için polis gönderiyor, ajan gönderiyor.

Bu yüzdenir ki ağabiciğim, pasaportlarımızdaki ayyıldızı görende, tükürür gibi bakıyorlar yüzümüze!..

Bir de şu herkesin bilip duyduğu **"entegrasyon"** ile **"asimilasyon"** sözcüklerini Almanlar mahsustan karıştırıyorlar gibi geliyor bana. Yada açık davranmıyorlar. Bize demeğe getiriyorlar ki, biz sizin nenizi alalım kardaşım ? Dilinizi kendiniz bilmiyorsunuz doğru dürüst! En iyisi Almanca öğrenin. Memleket, memleket diye tutturmuşsunuz, karnınızı doyuruyor mu? Biz sizin sazınızı mı alalım, davul-zurnanızı mı, mehter marşınızı mı, sarımsağınızı mı, sıkmabaşınızı mı, Arap maşlahlı giysinizi mi, Kuran kurslarınızı mı, tesbihinizi mi, bıçağınızı mı, haşhaşınızı mı, Ferdi Tayfur'unuzu mu? Adamlar haklı ağabiciğim, Avrupa'da kültürümüz adına bunları göstermişiz?..

Kültürümüzün gerçek temsilcileriyse, yani ressamlarımız, şairlerimiz, yazarlarımız, türkücülerimiz, düşünürlerimiz dışardaıysa içeri giremiyor, içerdeyse "dam"dan kurtulup çıkamıyor dışarı. "Yazmayacaksın ulan!" diyorlar, "söylemiyeceksin ulan!", "yapmayacaksın ulan!"

Haydi kalktık gittik ülkemize, diyelim. Aynı dert orada da bulacak bizi. Çocuklarımızın çoğu burada doğdu, büyüdü. Türkçe bilmiyor, düşünce ve davranışıyla Alman'dan farkı yok. Türkiye'den gelenlerse, ne Türkçe biliyor ne Almanca. Ne Türk kültürünü almış ne Alman! Bunlar ne yapacaklar Türkiye'de. Kimlerle, nasıl uyuşacaklar! Burada bizler, nasıl bir arada yaşıyorsak, orada yani Türkiye'de de aynı mahallelerde oturacağız. Burada yabancıyız da orada ne olacağız? Alamancı milleti" diyecekler belki de, horlayacaklar, kendilerinden saymayacaklar ...

Ne işimiz vardı Almanyasında, Hollandasında, İsveçinde, Fransasında! Bize çalışma, bize kazıklanmama, bize okuma, bize tedavi, bize konuşma özgürlüğü verselerdi, yani kısacası adını sen söyle, insanca yaşama özgürlüğü verselerdi, verseler, ne dururuz yaban ellerde?..

Teşbihte hata olmaz derler yazıcı ağabi. Adamın birinin evi iki cami arasındaymış. İkisine de gitmesine gidermiş de velâkin caminin birinin imamı o biçimmiş. İmam da insandır ağabi, her insanda olan onda da olur. Öteki imam da berikinin tersi. Adam ikisinden de korkarmış. Ve sonunda adam ne oraya gitmiş, ne oraya. Sonunda "bînamaz" olup çıkmış. Benzetmek gibi olmasın biz de o adama döndük ağabiciğim. Yiğit isen seç birini!..

KÖROĞLU 2

(Kiziroğlu Mustafa Bey Kolu)

Ömer Polat

"Yazın Köroğlu'na bir acı name
Tez yetişsin leke kondu yurduma
Sözüm haksız ise gel beni kına
Doğru kalem söyleyende şer
olmaz."

Köroğlu'nun kendilerinden yana geldiğini gören alı yeşle karışmış yüz gelinin çektiği halay durdu. Yanar döner akşamın kızıllığı da durdu. Koca Çamlıbel'e engin bir sessizlik çöktü. Gelinler baş çevirdi, kızlar yaşmak aldı. Nigar hanım gelinin yanı başından kalktı, Köroğlu'nu karşılamaya. Gelin, kız ikiye bölündü, alı mora karışmış, güllü basmalar Çamlıbel çiçeği uyumunda, iki yanı güllü duvar bir yol oldu. Köroğlu önde, ihtiyar derviş ardında geçtiler yolu. Gelin yolun sonunda, başı al duvaklı, boynu yavru ceylan büküşlü, öyle duruyordu. Tek önünde bağlı ellerini biraz daha sıktı. Köroğlu geldi, durdu gelinin karşısında. Nigar hanım soran gözlerle baktı kocasına. Köroğlu başını önüne indirdi.

"Aç gelinimizin duvağını," dedi kısa, keskin, hiddet dolu bir sesle.

Nigar hanım al duvağına el attı, ceylan ürkütme korkusu içinde açtı.

Gelinin gözleri indi yere, kirpikler yaladı al şakağı. Çamlıbel çamlıbelliğinden, çiçek çiçekliğinden, akşam yanar dönerliğinden utandı gelinin güzelliği karşısında. Dağ, taş secdeye durdu. Köroğlu :

"Bak," dedi gene kısaca hiddet içinde.

İhtiyar derviş eli arkasında, at meydanından ucuz at almaya gelmiş yoksul havasında yaklaştı geline, süze süze iki kez dolandı dört bir yanını.

Sonunda karşısında durdu. Gelin gözlerini sağa kaçırdı olmadı, sola kaçırdı olmadı, önüne indirdi beceremedi. Birden utangaç yiğit direnişinde kaldırdı kara gözlerini, dikti dervişe. Öyle kaldı. Derviş yüzü teftişten geçirdi, kırk örük saçın kaynağı başında kaldı, kusur bulmanın kötü sevincinde:

"Bir tek kusuru var gelinin," dedi.

Köroğlu başını kaldırmadan, çakmaklaşmış gözleri belinden sarkan eğri kılıcının ucunda:

"Tez söyle," dedi.

Derviş Köroğlu'ndan yana döndü, gülümsedi.

"Ayvaz gibi yiğide böyle bir karı, senin gibi ünü dağları aşmış bir koçağa böyle bir gelin, Çamlıbel'e ise ancak böyle bir yaban gülü yakışır. Ama gel gelelim ki, gelinin kusuru onun dışında. O kara saçlara iki turna cığası yakışır. Budur eksiği, kusuru."

Hani zorlu bir yağmur sonu gün çıkar, doğa yeni bir yaşama güler ya, işte Köroğlu'nun yüzü de öyle yağmur sonu gün varan dağa döndü.

"O turna cığası dediğin ne ola ki derviş baba?" dedi gülecen.

"Bu turna cığası dediğim öyle seni gülecenliğe boğacak kolay bir şey değil, bilesin. Her turnada bulunmaz öyle. Koca dünya yüzünde sadece iki çift turnada bulunur. Bir çifti Hind elinde bir beyde, bir çifti de Akçadağ'da Kiziroğlu Mustafa beyde bulunur."

Köroğlu ihtiyar dervişin kolundan tuttu, gene duvar olmuş binbir çiçeğin arasından yürüdü. Koçaklar karşılamaya çıktılar bin bir teşfiş içinde. Köroğlu koçaklarına karıştı, yerine oturdu, elinden tuttuğu ihtiyar dervişi de üst köşeye oturttu Sonra koçaklarına döndü, gözleri tilki kurnazlığında:

"Derviş yaman bir kusur buldu gelinimizde. İş başa düştü. Kıratım eyerlensin. Ya bu kusur gider, ya ben."

Koçaklar gözlerini diktiler Köroğlu'na. Kusuru sordular gözleriyle.

"Gelinimizin kusuru, saçlarına saçılacak iki turna cığası. Bu cığalı turnalar da Akçadağ'da Kiziroğlu Mustafa beyde."

"Kolayı var," dedi Demircioğlu **"göndeririz yüz koçak gider iylikle isterler. Verirse ne ala, vermezse Akçadağı dümdüz eder, yerine arpa eker, alır gelirler gelinimizin kusurunu."**

"Kolay dediğinde bu mu?" dedi devriş. **"Yıkmak kolay orası doğru, ama her yiğit yıktırmaz yurdunu öyle senin dediğin gibi kolayından."**

Sözü Köroğlu aldı:

"Bu iş benim işim. Teke tek halletmek gerekir," dedi kesin bir biçimde. Sonra ardını bağladı. **"Kıratım eyerlendi mi?"**

Iki koçak kıratı eyerlemiş dizginleri tutmaya çalışıyorlardı. Kırat yerinde durmuyor, eşeleniyor, kişniyor, durmadan sekiyordu. Köroğlu'nun kendisinden yana geldiğini görünce kişnemesi de, eşinmesi de durdu. Köroğlu üzengiye ayak koyunca da iyice bir sevinir gibi oldu, keyfli keyfli kuyruk salladı. Köroğlu üstüne oturunca da şöyle bir kurumladı, ufaktan oynamaya başladı.

Köroğlu kendini uğurlamaya gelen koçaklarına döndü:

"Düğün kesilsin. Beni bir ay bekleyin. Dönersem gelinimin kusuruyla dönerim. Yok bir ay içinde dönmezsem size benden sonra baş olacağı kendiniz seçin. Düğün kusurlu başlasın, derviş babanın da gönlünü hoş eyleyip gönderin. İçinizden densizlik eden çıkmasın," dedi, atın dizginlerini Çamlıbel'den aşağıya çevirdi, daha mahmuzun ucunu kırat'a değdirmeden Kırat şahlandı, kurşundan beter aktı aşağılara.

Bolu dağlarının yıldızlı mavi göğünde dolunay vardı. Serin bir bahar yeli esiyordu inceden inceye. Kırat yelin önüne düşmüş inat ediyordu yol vermemekte. Köroğlu ufaktan sazlanıyordu:

"İnişler aşağı yeller inişlim
Yokuşlar yukarı tavşan çıkışlım
Göğsü ak kakmalı ceylan bakışlım
Gelin gözlü, kız perçemli Kırat'ım
Başını başımdan yukarı tutar
Haykırır düşmanı önüne katar
Kaçarsa kurtulur, koğarsa tutar
Gelin gözlü, kız perçemli Kırat'ım."

Kırat Köroğlu'na, Köroğlu Kırat'a uymuştu. Arkalarından inceden esen bahar yeli, üstlerinde mavi göklü, yıldızlı, dolunaylı bir gece uçuyorlar sanırdı bir gören. Bilmedikleri bir beldeye, tanımadıkları bir yiğidin üstüne uça uça gidiyordu Kırat. Kırat sefer heyecanında, Köroğlu bin bir pilan içinde.

Devamı gelecek sayıya

DÖĞÜŞEREK ÖLDÜLER

Otto Rene Castillo

TARAFSIZ AYDINLAR

Emine Erdem

Tarafsız Aydınları
yurdumun
sorguya çekilecek
günün birinde
en basit insanları
tarafından
halkımızın.
Tarafsız aydınları
güzel yurdumun,
cevap veremeyeceksiniz.

Yiyip bitirecek sizi
bir sezsizlik kuzgunu.
Yüreğinizi kemirecek
zavallılığınız.
Susup kalacaksınız
kendi utancınızla.

Castillo'nun şiirinde belirttiği bu utanç büyük bir utanş olsa gerek. Cuntanın tarafsızlaştırmak için didindiği aydınlarımız dilerizki birgün duymasınlar bu utancı.

Yeryüzünde ve bizim yurdumuzda yiğit sanatçılar da var. Hayatlarını, sanatlarını, devrimci uğraşlarını biribiyle kaynaştıran onurlu sanatçılar... Bu yazımızda tıpkı Türkiye'de kurşunlanan, zindanlarda direnen devrimciler gibi, sanatını, yaşamını halkının özgürlük savaşına adayan bir ozanı tanıtıyoruz. Guatemala'lı ozan otto Rene Castillo'yu

Kimdir Otto Rene Castillo? Şair 1936'da doğdu. Guatemala Üniversitesi'nde Öğrenim gördüğü sıralarda ilerici düşünceleri benimseyerek öğrenci eylemlerine katıldı. 1954'de devrimci düşünceleri nedeniyle daha 17 yaşındayken yurtdışına sürüldü. Ama yine topraklarına, halkının özgürlük savaşına döndü. Birkaç kez tutuklandı. Bir tiyatro topluluğu kurdu ve çeşitli öğrenci gazeteleri yönetti. Leipzig Üniversitesi'nde edebiyat ve sinema öğrenimi gördü. 1955'de Roque Dalton ile birlikte Orta Amerika Şiir Ödülünü aldı. Bir yıl sonra da Guatemala'da "Autonomia Ödülü"nü kazandı. 1964'de ilk şiir kitabı "Tacun Uman"'ı, bir yıl sonra da "Vamonos Patria a Caminar"'ı yayımladı. "Devrimci Silahlı Kuvvetler Örgütü" ne katıldı. 1967'de daha 31 yaşındaiken bir gerilla savaşında öldürüldü.

İnsanların yarattığı her şey, sanat, edebiyat daha yaratıl dıkları andan başlayarak, ister doğrudan ister dolaylı olsun bir sınıfsal çıkarın yanında yer aldılar. Bir sınıfın çıkarlarının sözcüsü oldular. Bugün de öyle. Sanat yapıtları, tiyatro, roman, hikaye, şiir tarafsız düşünülebilir mi?

Bugün Türkiye'de faşist bir cunta başta. Binlerce yurtseveri, devrimciyi zindanlarda işkencelerden geçiriyor. Onlarca idam cezasını gerçekleştirmenin peşinde. İşçi sınıfı partileri, tüm devrimci örgütler yasak.

Cunta sinsi bir kurnazlıkla sanat ve edbiyat çevrelerine dokunmaz görünüyor. Ama bu görüntünün ardında ilerici diye tanınan sanat ve edebiyat kişilerine bile kendi istediği sınırlılıkta ve do ğrultuda yazma, yapıt verme ortamı yaratıyor. İstense de isteme se de gerçek budur. Ayrıca bu dönemde kimi çarpık ilişkileri konu edinen kitapların ve yazarlarının ön plana çıkacak elverişli bir ortam bulmaları pek ilginç. Kuşkusuz kitap yasaklamak konu sınırlamak kimsenin haddine düşmemiş, insanlık suçu faşizmi övenler dışında. Ama bunalım içinde çıkışsız insanları konu edinen yüksek kültür gevezelikleri eden bu tür yazarlar ve yapıtları birlikte işkence çeken devrimciye önerecek değiliz elbette. Bu "yazar"lar diledikleri yazabilirler Evren faşziminin icazetli özgürlük ortamında.

Şimdi de Guatemala'lı şairin "Devrim adlı şiirini, Ü.Tamer'in çevirisinden birlikte okuyalım.

DEVRİM

Gözleri görmeyenler
kör diyor bize,
ama gösterdin sen
nasıl göreceğimizi
renklerini geleceğin.

Kulakları duymayanlar
sağır diyor bize,
ama gösterdin sen
nasıl duyacağımızı her yerde
insan yüreğinin uysal sesini

Korkaklar korkak diyor bize,
ama seninle birlikte çıkıyoruz
karşısına karanlığın,
yüzünü değiştiriyoruz seninle.
Katiller katil diyor bize,
umudu seninle yeşertiyoruz,
son veriyoruz suçlara,
orospuluğa,
açlığa.
Göz veriyoruz,
ses,
kulak
ve can veriyoruz
insan yüreğine.
İnsanlık düşmanı diyor bize ırkçılar,
kinin mezarını kazıyoruz seninle
sevgiler kentinde şimdi.

Neler demiyorlar ki bize.

Ama bütün bunları diyenler
unutuyorlar
öyle aptallar ki,
yarın
torunları
içleri pırıl pırıl,
sevda türküleri yakacaklar
adının yıldızlı harflerine.

Wuppertal'da Yabancı Düşmanlığı Protesto Edildi

Federal Almanya'da bugünlerde gündeme getirilen yabancı düşmanlığına karşı yabancılar ve Almanlar birlikte mücadele ediyor. Son olarak Wuppertal'de yapılan bir mitingte Türkiyeliler Alman Anti-faşist kişi ve kuruluşlarla birlikte bir miting düzenleyerek yabancı düşmanlığını protesto ettiler.

6 Mart günü yapılan miting ve yürüyüşe 1500'e yakın kişi katıldı. «Türkei-Komiteler» tarafından düzenlenen mitingi 30'a yakın Alman Kuruluşu ortak bir açıklama yaparak desteklediklerini açıkladılar. YÜrüyüşe 300 dolayında Alman katıldı.

Wuppertal'lilerin ilgiyle izlediği yürüyüş sırasında Türkiyeliler ve Alman ilericileri hem yabancı düşmanlığına karşı hem de faşizme ve Türkiye'deki cuntaya karşı protestolarını birlikte dile getirdiler. Mitingte sık sık, "Yabancı düşmanlığına son! - Bütün halklar kardeştir" sloganları atıldı. Yabancı düşmanlığını yeren pankartlar taşındı.

Miting, Hitler faşizmi döneminde Yahudilerin topluca yakıldığı yerlerden birisi olan Roberton Platz adındaki parkta sona erdi. Burada Türkiyeli ve Alman konuşmacılar yabancılar sorununa ilişkin görüşlerini açıkladılar. Alman konuşmacı, bütün Alman ilericilerini yabancı düşmanlığına karşı tavır almaya ve yabancılarla dayanışma içinde olmaya çağırdı. Konuşmacı, Wuppertal'de Türkiyelilerle Almanlar arasında gerçekleştirilen dayanışmanın diğer yerlere de örnek olmasını diledi. Halk oyunlarının da sergilendiği miting olaysız bir şekilde sona erdi.

ABD'nin El Salvador'u İşgal Planı Büyük Yürüyüşlerle Protesto Edildi

ABD Yönetiminin El Salvador'daki asker-sivil karışımı cuntayı ayakta tutabilmek için, bu ülkeyi işgal hazırlığına girişmesi, Almanya ve İtalya'da yürüyüş ve mitinglerle protesto edildi. 13 Mart Cumartesi günü, Frankfurt'ta yapılan bir mitingle ABD'nin Duarte Cuntasına yaptığı yardım ve El Salvador'u işgal planı kınandı. Mitingte, başta Almanlar olmak üzere, çeşitli uluslardan ilerici güçler ve Türk ve Kürt devrimcileri katıldılar.

El Salvador'da emekçilere karşı girişilen saldırılar ve katliamların da protesto edildiği mitingte, FDR ve FMLN'nin Duarte Cuntasına karşı mücadelesi anlatıldı. Konuşmacılar, ABD'nin kıta Amerikasında yeni Vietnam'lar yaratma çabasında olduğunu vurguladılar. Ancak savaşı El Salvador halkının kazanacağına inandıklarını belirttiler. Mitingte TÖB-DER genel sekreteri Kemal Uzun'da bir konuşma yaptı, Türkiye'deki cuntayı anlattı. Uzun, « Türkiye halklarının mücadelesi ile El Salvador halkının mücadelesi arasında benzerlik » olduğunu ifade ederek Türkiye halklarıyla Salvador halkının dayanışma içinde olduklarını söyledi.

20.000 kişinin katıldığı miting, halkların dayanışma türküleriyle sona erdi.

ROMADA MİTİNG

Öte yandan İtalya'da da El Salvador'la dayanışma mitingi yapıldı. 13 Martta düzenlenen mitinge 50 binin üzerinde emekçi katıldı. Miting çeşitli demokratik güçlerle, üç işçi federasyonu tarafından düzenlendi.

Frankfurt'ta, Roma'da yapılan mitinglerde konuşmacılar, ABD'nin işgal planları karşısında Salvador'lu kardeşlerini mücadelelerinde yalnız bırakmayacaklarını anlattılar.

KILAVUZU KARGA OLANIN

Resul Önal

Geçtiğimiz günlerde yüksek tirajlı gazetelerinin birinci sayfalarında şu manşetler yer aldı: *«Sinemada Türk Hırsızları-Gangsterler Film Esnasında Geliyorlar.»*

Neyin Nesiydi Bu Haber?

Çok geçmeden anlaşıldı. Türkiyelilere karşı polisiye önlemler artırılacaktı. Bu amaçla Alman polisine yardımcı Türklerden alınan polisler de devreye sokulacaktı. İçişleri Senatörü kolları sıvamış, toplantı üstüne toplantı yapıyordu. Daha ilginci, bu toplantıya "Türk temsilcilerini de(!)" çağırmıştı. Kendi kendilerini temsilci ilan eden bu zatlar, bir kaç doktor ve onların kafa dengi bir iki eksport! Bu zatların buradaki Türkiye'li işçilerle, halkla en küçük bağları yoktur. Onlar da bir kısım Almanlar gibi aşağılar, horlarlar bizim insanlarımızı. Çünkü Almanya'da öğrenim görmüş, dil öğrenmişlerdir. Ne var ki yine de aşağıladıkları insanlar adına esnaflık yaptıklarından bugün bulundukları görevlere gelmişler ve yerlerinde tutunabilmişlerdir.

Sözü uzatmayalım, bu "temsilciler" (!) katıldıkları toplantıda İçişleri Senatörünün hınk deyicileri, eyalet polis örgütüne Türk polislerin alınmasını "çok yararlı" bulmuşlardı. "Temsilci"lerimize göre yabancılar sorununun çözümünde, hele gençlerin islah edilmesinde bundan daha güzel bir önlem bulunamazdı!

Ayrıca "temsilcilerimiz", eşsiz bir işgüzarlık içinde, sığınmaya başvurmuşların da bir toplama kampında "tecrit edilmesi" gerektiğini savunuyorlardı. Çok görmemek gerekir.

Ancak kılavuzu karga olanın burnu

Yunanistan - Lavrion İltica Kampındaki Türkiyeliler Açlık Grevinde

12 Eylül darbesinden sonra çeşitli yollarla Yunanistan'a geçerek iltica isteğinde bulunan 40 kadar Türkiyelinin, bazı istekler ileri sürerek açlık grevine başladıkları öğrenildi. 12 Mart 1982 günü başlayan açlık grevinin mültecilerin istekleri kabul edilinceye kadar süreceği bildiriliyor.

Lavrion kampındaki Türkiyeli antifaşistlerin Birleşmiş Milletlerden ve Yunan Hükümetinden istekleri şunlar:

1- Politik faaliyet hakkının tanınması,
2- Maddi yardım verilmesi,
3- Sosyal konut ve yerleşim hakkının tanınması, kamptan çıkışlardaki kısıtlamaların kaldırılması (mül teciler kamp dışına belli günlerde çıkabiliyorlar).
4- Seyahat pasaportu yerine kendi lerine Birleşmiş Milletlerce kabul edilen Mülteci Pasaportunun ve rilmesi,

TKP, TİP ve TSİP Ortak Çağrı Yayınladı

TKP, TİP ve TSİP yöneticiler arasında üst düzeyde görüşmeler yapıldığı açıklandı. İ. Bilen, B. Boran ve A. Kaçmaz imzasıyla yayınlanan 4.2.1982 tarihli bir bildiride her üç örgütün birlik konusunu ve dünya sorunlarını tartıştıkları belirtildi. "Günümüzün en yakıcı sorunu bir nükleer savaşı önlemek ve dünya barışını korumaktır." denilen ortak çağrıda, "Sovyetler Birliğinin barışı korumanın büyük güvencesi olduğu" vurgulandı. Dünya olaylarıyla Türkiye'deki gelişmeler arasında sıkı ilişkilerin bulunduğunun belirtildiği açıklamada, tüm güçler mücadeleye ve birleşmeye çağrıldı. Çağrıda daha sonra şunlar belirtildi: "TİP, TKP, TSİP arasında en üst düzeyde bir görüşme yapıldı. Üç parti ülkedeki gelişmeleri ve uluslararası durumu görüştüler. Üç parti delegasyonları görüşmelerde tüm sorunları açık yüreklilikle dile getirdiler. Taraflar politik birlik konusunda görüş ayrılıklarının varlığını kabul ettiler. Her parti, bugüne kadar savunduğu tüm ilkesel konumları savunmaya devam edecektir." denildi.

Açıklamanın son bölümünde, her üç partinin de aralarındaki görüş ayrılıklarının süreç içinde giderileceği kanısında olduğu ifade edildi.

Cunta Şefi Evren Bulgaristan'ı Ziyaret Etti

12 Eylül 1981 darbesinden bu yana ilk yurtdışı gezisini Ziya Ül Hak'ın Pakistanın yapan Evren, ikinci gezisini de Bulgaristan'a yaptı. Evren'in gezisi 24 Şubat'ta başladı, 28 Şubat'ta bitti. Evren, Bulgar Devlet Başkanı ve Bulgar Komünist Partisi yöneticileri tarafından büyük bir törenle karşılandı. Evren'le Jivkov arasında yapılangörüşmelerde iki ülke arasındaki ilişkilerin daha da artırılması ve geniş işbirliği olanaklarının araştırılması üzerinde duruldu.

Bulgaristan gezisi sırasında Evren'in sıcak bir ilgi gördüğü ve Evren'e Bulgaristan'ın en büyük nişanı olan "Koca Balkan Nişanı'nı Jivkov kendi eliyle taktı. Ayrıca Evren'e Sofya'nın altın anahtarı verildi.

DEMOKRAT TÜRKİYE
GELECEK GÜZEL GÜNLERE MERHABA

Yazışma Adresi:
ADA Verlags- und Handels- GmbH
Postfach 25 04 63, 5000 Köln 1

DEMOKRAT TÜRKİYE
GELECEK GÜZEL GÜNLERE MERHABA

Maden kuyularında ter döktük, kan döktük, çocuklarımız okusun diye.
Onlar çocuklarımızı 20 yıl sonra Ford bantlarında nasıl çalıştıracaklarını düşünüyorlar.
Gerici kararlara karşı hep birlikte hareket etmeliyiz.

AĞA TOPRAĞINDA IRGATA DÖNDÜK

Anar Anadolu

28. Şubat, bir veli toplantısındayız. Köln'de DGB binasında. Veliler, öğretmenler. Dertleşiyoruz. Anlatıyorlar içleri yana yana, Almanya'daki çocuklarımızın sorunlarını. Bitmiyor dert, bitmiyor sorun. Sonra toplantı başlıyor.

Bir bayan öğretmen beş yüz bin çocuğumuzun karanlık geleceğini anlatıyor, "Dakikada 70.000 DM silahlanma için harcanıyor Almanya'da," diyor. "Ama çocuklarımızın geleceği karanlık. %50'si çocuklarımızın «Sonderschule» ye gönderiliyor. Geri zekalılıktan mı? Hayır. Dilsizlikten. Çocuklarımız zorla aptallaştırılmak isteniyor." diye sürdürüyor.

Başka bir veli çıkıyor kürsüye, "Eğitim yuvada başlar," diyor, devam ediyor. "«Türkiyeliler çocuklarını yuvalara yollamıyorlar,» diyorlar. Oysa altı yıldır yuvada yer açılmasını bekleyen aileler var. Hal böyleyken Köln Şehir İdaresi Alman ana-babaları da isyan ettiren bir kararla yuvaların ücretlerini %30 artırılması ve 45 yuvanın da kapatılması kararını aldı."

Dalıp gidiyoruz söylediklerine. Söyledikleriyle yaptıklarını düşünüyoruz. Utanıyoruz onlar yerine.

20 YIL SONRA FORD'UN BANTLARI

Toplantıya katılan bir işçi konuşuyor, « Çocuklarımızın geleceğini kurtarmak için geldik buralara. Maden kuyularında ter döktük, kan döktük çocuklarımız bizim gibi cahil kalmasın diye. Ama onlar, çocuklarımızı da 20 yıl sonra FORD'un bantlarında nasıl çalıştıracaklarını düşünüyorlar! » Salonda sinek uçsa duyulur. Eller şakaklarda, gözler yirmi yıl sonra FORD'un bandlarına gitmiş sanki...

GERİCİ KARARLARA KARŞI BİRLİK OLALIM

GEW Sendikası Köln ve Çevresi başkanı Reinhardt Hocker geliyor kürsüye. "Her yabancı çocuk iki öğrenci sayılmalıdır," diye başlıyor, sürdürüyor kararlı bir biçimde. "Daha az öğrencili sınıflar oluşturulmalı, daha fazla Türkiye'li öğretmen çalıştırılmalıdır. **Kültür Bakanlığının aldığı gerici kararlara karşı hep birlikte hareket etmeliyiz.** Bu faşist gelişmelere karşı bizim her türlü mücadele yollarını denememiz ve birlikte çalışmamız zorunludur. »

Daha çok konuşuyor. Ve sonra veliler konuşuyor, yine konuşuyorlar. Dilsiz insanlar dillenmişti, Anadolu'nun gerçeği, yanık toprağı, yaşlanan fakat yıkılmayan çınar ağaçlarınca konuştular.

Toplantı bitti, öfke bitmedi, dert bitmedi. Oturduk bir köşeye onlar konuştular, hep konuştular. Ben dinledim.

KÖLENİN ÇOCUĞU DA MI KÖLEDİR ?

« Altmışlı yılların başında davul-zurnayla karşıladılar bizi. Bugün sille tokat atmak istiyorlar. Bir zamanların umut kapısı olan Almanya, şimdi zulüm kapısı oldu. Bir zamanlar Alman ekonomisinin temel direği olan, binlerce metre yerin altında çalışan, ne verdiyse "Allah bereket versin," diyen bizler, şimdi işsizliğin tek nedeni! İşine gelince "can kardaş", işine gelmeyince "yan kardaş" olduk. Tasmalı köpeklerinden sonra gelir olduk. Kendilerine bakarsan yerden göğe haklılar. Çünkü efendim, bunlar sadece çalışacak insanları bekliyorlarmış. Gelip çalışacaklar, Alman ekonomisini rayına sokacaklar, sonra da ceplerinde beş-on kuruşla yurtlarına geri döneceklermiş. Herifler kapitalizmin bu çağında, hem de beşiğinde ırgat arıyorlarmış meğersem. Gelecekler, mevsimlik çalışacaklar, sonra dönecekler. Çocuk neyine ırgatın, karısı neyine. **Ağa kapısında ırgata döndük, ırgattan da öte köle olduk. Kölenin çocuğu da köle sayılır.** Karılarımızı, çocuklarımızı hesap dışı getirdik, ayıp ettik. İş böyle oiunca da koca Alman hükümeti hesapta yanıldı. Ama alacağı oldu mu yanılmaz.

Gelecekteki Almanyanın İşçileri, çopçüleri büyüyorlar

SELAM VERDİK ALMADILAR

«Sonra iki milyona yaklaşan bizler Alman toplumuyla da kaynaşmaya yanaşmadık. Sanki kendisi "buyur, şöyle üst başa otur" dedi de biz yok dedik! Selam vermiş, almamışız, gülmüş, surat asmışız. Ev istemişiz vermişler! "Türkler pis, çok çocukları var" düşüncesini sanki bizler yaymışız kulaktan kulağa. Gel, köylerimizde toprak evlerimizde gör bizi. Binbir nakışlı kilimlerimizi gör, halı yastıklarımıza sırtını daya, gör bak neymiş temizlik. Hem elektirik süpürgesiz, gırgırsız, susuz. Gör de dudaklarını ısır. Ama sen burada ev verme, zorla sok bizi eski ahırlara, sonra da kalk "pis" de. »

"BİZİM DE ARKAMIZ OLSA!"

Bizim evliliğimizin temeli üretime dayanır. Yani çocuğa. Çocuksuz ev, çiçeksiz bahçeye benzer, derler bizde. Severiz çocuğu. Ama ne hallere soktunuz çocuklarımızı, görüyorsunuz. Kimimiz tercümanla konuşuyoruz çocuğumuzla, kimimiz hiç konuşamıyoruz.

Türk müdür, Alman mıdır bilemiyoruz çoğunu da. Dilleri var bizim dile benzemeze döndüler. Garip garip bakarlar yüzümüze. Baba oğulla, ana kızla söz bulamaz konuşmaya. Kaçıp gitmek gelir içimizden. Ama nereye? Dalsız budaksızız. Bunu sen de bildiğin için yüklenirsin ha yüklenirsin. Yabancı denince biz geliriz akla. Çünkü öbür yabancılar arkalı, çekinirsin. Bizim arkamız, bize döviz diye bakıyor insan diye bakacağına. Teslim olmuş Alaman'a.

Adam olsa, bir baş kaldırsa, çekiyorum bunca insanımı geri, ezdirmem sana dese, bir diyebilse!

Diyemez, bilirim! Bu sebepten dir zulümün üstümüzde. Fıkralar çıkarırlar, yahudiler üzerine fıkralar gibi. Hakaret ederler, evlerimizi basarlar, "defol" diye yazarlar duvarlara. Neden? Arkamız olsa! Bizim de bir devletimiz olsa.

Yani yönetiminde sözümüz, gücümüz olan devlet, işçinin, emekçinin devleti!...

Ömrümüzü yediler maden ocaklarında. Her yanımızı muayene ettiler, sağlam aldılar, şimdi ölümüzü göndermek istiyorlar. Sen, sağlam koymadın içimizde.

Gençliğimizi aldın. Şimdi gönder bizi, sok dilsiz çocuklarımızı yerimize, iki kat yerin altına. Sonra onlarda çıksın çürüğe, at, onların çocuklarını al yerine. Niye isteyeceksin bizim çocuklarımızın okumasını? Okusun da hastanen de doktor, inşaatlarında, fabrikalarında mühendis olsun diye mi?

Senin mühendisin ancak senden olmalı, doktorun ise gene senden. Bizdense ancak işçi olur değil mi?

Fotoğraflar: Günay Ulutuncok, Manfred Linke

"SİZ GÖNDERİN DÖVİZ, GÖRÜN NE GÜZEL YERİZ"

« **Ama öyle çekip gitmeyeceğiz, bilesin bunu.** Bu topraklarda göz nurumuz, emeğimiz, alın terimiz var. **Gezdiğin temiz sokaklarda, yediğin yemeklerde, bindiğin tirenlerde, anlayacağın senin rahat yaşaman için ne yapılıyorsa bizim de alın terimiz var içinde!**

Çekip gitmeyi öyle kolay mı sanıyorsun? Urlaub mu sanıyorsun çekip gitmeyi. Hem nereye gideriz? Yurdumuzda dikili bir ağacımız bile yok. Zati olsaydı neyimizeydi el kapın? Kimimiz bir daire aldık bir ömür karşılığı, o da şimdi bela başımıza. Bizim oralarda da yenmez apartman. Çoluk-çocuk dersen bin dert. Sen okutmazsın, gitsek onlar okutmaz. Ne olur halleri? Zaten onlar kendi ceplerinin derdine düşmüşler. Diyorlarki:"Siz gönderin döviz, görün ne güzel yeriz." Ama, bizim alın terimiz burda. Çocuklarımız da burda okumalı. Göreviniz bu. Anadillerini unutmadan, kültürlerini unutmadan. Türkülerimizi söyleyerek okumalılar. Öğrenmeli senin dilini de. Bu da onun görevi. Ama yeter ki sen kapı aç. Bizim çocuklarımız da doktor olmalı, mühendis olmalı.

Bizi çürüttüğün gibi, onu da çürütemezsin yedi kat yerin altında.»

ÇÜRÜDÜK MADEN OCAKLARINIZDA

«Artık iyice görüyoruz çocuklarımızın karanlık geleceğini. İçimiz yanıyor. Onlar için düştük el kapılarına, onlar için çürüdük ocaklarınızda. İstedik ki bizim gibi olmayalar. Biz yandık, onlar yanmayalar. Okuyalar, adam olalar, yararlı olalar dünyamıza. Savaşlara karşı, barışlardan yana olalar. Barış türküleri söyleyeler sizin çocuklarınızla bizim çocuklarımız el ele. Ama görüyoruz ki çocuklarımızın ellerini uzatmalarına izin vermiyorsunuz. Yok buna hakkınız. Çocuklarımız kuracak gelecek dünyayı, güzel dünyayı. Çocuklardan utanın!..»

